

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research EGovernment
Transport Inclusive Education Development
Information And Cultural Space
Health Care Economic Activity
Security
Infrastructure International Cooperation
Regional Development Equal Opportunities
Justice National Interests
De-occupation Performance Energy Efficiency
Efficiency Sectoral Development Investment
Strategy Protection Of Rights Governance
Ecology Energy Saving
Law And Order

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України-2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук,
старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

О. О. Трохименко, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. іст. наук, Л. М. Степченко, молод. наук. співроб.
інформаційно-аналітичного відділу Фонду Президентів України

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. Б. Кушнарьова, В. М. Удовик, Л. Г. Дем'яненко, О. О. Трохименко, Є. В. Глушук

Заснований у 2020 р.
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2020

Передрук за погодженням

«Стратегія сталого розвитку України- 2030»

Випуск 8

(огляд матеріалів ЗМІ за 15 травня – 04 червня 2020 р.)

Зміст

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ.....	6
Реформа адміністративно-територіального устрою: плани та перспективи	6
Огляд зарубіжних ЗМІ.....	7
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку-2030»	7
Офіційна інформація.....	7
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	7
Новини із соціальних мереж.....	7
Експертний погляд.....	7
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи.....	7
Офіційна інформація.....	7
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	7
Новини із соціальних мереж.....	7
Експертний погляд.....	7
Прогнози.....	7
Інфографіка	7

Головні новини

Протягом тижнів з 15 травня – 04 червня 2020 р. сталися такі найголовніші події: країна увійшла у фазу «адаптивного карантину», ВР прийняла низку нових законів.

[Уряд схвалив законопроект щодо електронного обліку трудової діяльності та призначення пенсій.](#)

Уряд пропонує запровадити облік трудової діяльності працівника в електронній формі. Відповідний законопроект схвалено на засіданні Кабінету Міністрів 3 червня 2020 р.

[Уряд схвалив законопроекти для стимуляції економіки та допомоги бізнесу.](#)

Кабінет Міністрів України на засіданні в середу, 3 червня, схвалив низку документів, покликаних стимулювати розвиток економіки та підтримати мікро-, малий та середній бізнес.

[Україна отримає від ЄС 500 мільйонів євро макрофінансової допомоги.](#)

Європейська комісія затвердила виплату Україні 500 млн євро кредиту в рамках четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС.

У рамках цієї програми ЄС із 2014 р. надав Україні 3,8 млрд євро. Це найбільший обсяг макрофінансової підтримки, яку від ЄС отримувала будь-яка країна-партнер.

[Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль представив у Верховній Раді нових членів уряду.](#)

Верховна Рада призначила Ольгу Стефанішину на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської інтеграції та Олександра Ткаченка – на посаду міністра культури та інформаційної політики.

[Уряд ухвалив рішення відокремити Міністерство екології від Міністерства енергетики.](#)

Кабінет Міністрів України на засіданні 27 травня прийняв постанову про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади і розмежування повноважень у сферах енергетики та охорони навколишнього середовища.

[Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко обговорив з Послом ЄС Матті Маасікасом питання оновлення Угоди про асоціацію між Україною і ЄС.](#)

В Україні запроваджено адаптивний план виходу з карантину, який складається з п'яти етапів. Важливим є постійний обмін досвідом з іншими країнами щодо боротьби з коронавірусом, економічного оздоровлення після COVID-19, підтримки бізнесу, збереження та створення нових робочих місць. Разом з тим, незважаючи на заходи проти пандемії, докладаються всі зусилля для забезпечення безперервного експорту с/г продукції на зовнішні ринки та забезпечення продовольчої безпеки.

[Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад ще чотирьох областей.](#)

20 травня Кабінет Міністрів України затвердив перспективні плани формування територій громад Дніпропетровської, Київської (обидві – з доопрацюванням), Рівненської та Сумської областей.

Проекти розпоряджень розроблено відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

[100 днів: результати Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %».](#)

462 кредити на загальну суму трохи більше чверті мільярда гривень (283,5 млн грн) і дев'ять банків-партнерів – такими є результати реалізації Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %» станом на 15 травня 2020 р.

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Л. Дем'яненко,
старш. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ,
канд. філол. наук

Реформа адміністративно-територіального устрою: плани та перспективи

У 2014 р. в Україні розпочали місцеву реформу. Змінити адміністративно-територіальний устрій для держави видалося дуже радикальним. А швидше – у парламенту та уряду не знайшлося політичної волі на це. І тому замість закону про зміну адміністративно-територіального устрою на рівні держави маємо Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Свого часу так зробили Латвія та Данія. У цих країнах приблизно половина їхніх громад об'єдналися, щодо решти довелося ухвалювати окреме рішення про зміну адміністративно-територіального устрою, тобто фактично примусово (www.pravda.com.ua).

Після глибоких змін у складі політичного класу та державної бюрократії України внаслідок президентських і парламентських виборів весною та влітку 2019 р. з боку деяких спостерігачів лунали побоювання, що процес децентралізації може бути призупинений чи навіть відкочений. До початку жовтня 2019 р. стало очевидним, що такі побоювання не виправдані, а навпаки, реформа децентралізації швидкими темпами іде до завершення.

27 травня уряд затвердив перспективні плани формування територій громад Одеської, Запорізької та Львівської областей. Отже, в Україні вже затверджено всі 24 перспективних плани формування територій громад областей, а це означає, що країна фактично отримала модель нового адміністративно-територіального устрою на базовому рівні. Тобто всі області України мають затверджені урядом перспективні плани, які охоплюють 100 % їхніх територій.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль заявив що «... завершуємо важливий етап реформи децентралізації – затвердження останніх трьох перспективних планів. Затверджені по всій території країни перспективні плани – це двигун змін для окремих громад та країни загалом. Це основа майбутніх територіальних громад. Ми втілюємо в життя принцип «сильна громада – успішна країна» (decentralization.gov.ua).

Проекти перспективних планів областей готувалися обласними державними адміністраціями відповідно до Закону України «Про

добровільне об'єднання територіальних громад» та з дотриманням критеріїв Методики формування спроможних територіальних громад, відповідні проекти розпоряджень опрацьовувалися Мінрегіоном. По кожній проектній громаді за групою критеріїв проводилася оцінка її спроможності. На жаль, за низкою головних показників не пройшли частина існуючих ОТГ, які були підсилені іншими громадами або ж об'єднані в нові спроможні громади ([Урядовий портал](#)).

Тож із базовим рівнем більш-менш зрозуміло – досвід попередніх п'яти років впровадження реформи показав як перспективність новоутворених адміністративно-територіальних одиниць, так і недоліки процесу добровільного об'єднання територіальних громад. Прийняття законопроекту № 2653 видається перспективним вирішенням проблеми поєднання інтересів місцевих еліт, амбіцій народних депутатів та потреб уряду у створенні дійсно спроможних органів місцевого самоврядування. На черзі – формування субрегіонального рівня. У тому, що має бути проміжний між базовим і регіональним рівень адміністративно-територіального устрою, ні експерти, ні урядовці не сумніваються. Сьогодні цей рівень називається районом. (Можливо, змінами до Конституції йому повернуть семантично ближчу до України назву «повіт») (decentralization.gov.ua).

Отже, реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади, або децентралізація, передбачає створення умов для формування ефективної, відповідальної місцевої влади, здатної забезпечити комфортне та безпечне середовище для проживання людей по всій території України. Тобто, відповідно до перспективних планів областей, затверджених урядом, передбачається створення понад 1450 спроможних громад. Особливої уваги заслуговує питання перспективного плану спроможних громад АР Крим. Над цим питанням Мінрегіон працює спільно з Комітетом ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування регіонального розвитку та містобудування, яким утворено робочу групу, що напрацьовує пропозиції щодо проекту нормативно-правового акту стосовно адміністративно-територіального устрою Автономної Республіки Крим, який має бути розглянутий урядом разом з відповідними проектами актів, що стосуються визначення адміністративних центрів та територій територіальних громад областей (decentralization.gov.ua).

Відтак, на черзі формування нового субрегіонального рівня.

Міністр розвитку громад та територій України Олексій Чернишов наголосив: «Наступний крок – це внесення на розгляд парламенту проекту акта про ліквідацію та створення нових районів. Але головне завдання нових районів – це не надання муніципальних послуг, а ефективне державне управління на території. Таким чином, при затвердженні територій територіальних громад і створенні нових районів можна говорити про завершення основного етапу реформи адміністративно-територіального устрою. Також після затвердження територіального устрою на рівні громад і

районів планується внесення змін або ж нові редакції Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації», щоб чітко розмежувати повноваження між органами влади. Крім того, буде внесено до парламенту проект закону про засади адміністративно-територіального устрою, яким визначатиметься порядок внесення змін до адмінтерустрою у майбутньому» ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

На думку Юрія Ганущака, директора Інституту розвитку територій, виходячи з критеріїв навантаження та якості адміністративних кадрів, вимальовується наступний алгоритм моделювання нових районів, запропонований Методологічними рекомендаціями Мінрегіону. Спочатку визначаються потенційні адміністративні центри міста чисельністю понад 50 тис. жителів. Тут є певні особливості – біля обласних центрів об'єктивно існує зона агломерації, у рамках якої повинна узгоджуватись діяльність громад за принципом добросусідства. Гарантією такого добросусідства має бути РДА, юрисдикція якої має охоплювати агломераційну зону, що становить не менше 30 км від обласного центру. Тобто інші міста, крім обласного центру, навіть якщо їхня чисельність становить понад 50 тис. жителів, не можуть бути центрами майбутніх районів ([«ZN.UA»](#)).

Відтак, формування нових районів дасть змогу вирішити ряд проблем, пов'язаних зі слабким розвитком територій на межі областей, а також із розривом території областей. Хоча питання «ідеальності» нового районного рівня, дотримання всіх стандартів, норм, рекомендацій не в усіх випадках є можливим з огляду на різні фактори (географічні, суспільно-економічні, історичні тощо). Різниця площ та населення подекуди може стати суттєво відчутною, наприклад, з огляду на те, що деякі ОТГ вже створені в межах цілого району, а формула «район = громада» є неприйнятною, отже площа районів з такими ОТГ буде, ймовірно, більшою за «компактні» райони...

Тож процес об'єднання місцевих громад сприяв переходу значної частки обов'язків з районів до громад. Відповідно до чинної Конституції України, безпосередньо обрані верхні субрегіональні ради нинішніх районів відповідають за представлення спільних інтересів населених пунктів у межах кожного такого округу. Однак, об'єднання часто призводить до створення відносно великих і могутніх ОТГ, які більше не потребують адміністративної підтримки рад чи керівників (тобто голів верхніх субрегіональних державних адміністрацій) на рівні району. Таким чином, більшість районів уже передали ОТГ широкі обов'язки та фінансові ресурси.

Основною мотивацією передбаченої широкої консолідації районів лише у 100 таких територіальних одиниць є підвищення ефективності та скорочення витрат державних адміністрацій. Безумовно, досягти цих цілей може бути не так просто, як вважають деякі реформатори ([www.chathamhouse.org](#)). Крім того, проекти законів, що роз'яснюють нові обов'язки вищих субрегіональних виконавчих комітетів та рад, усе ще

перебувають у процесі підготовки. Тож, наразі поки зарано говорити, які саме функції будуть покладені на нові об'єднані райони. Усе ще потрібно визначити функції майбутніх інституцій, а також їхнє територіальне планування. Незважаючи на ці та деякі інші досі відкриті питання, злиття районів є логічним продовженням об'єднання громад і повинно зробити Україну більш узгодженою з адміністративними структурами багатьох країн-членів ЄС (VoxUkraine).

Отже, децентралізація в Україні – це не просто передача повноважень, ресурсів та компетенції вирішувати основні питання життя на найбільш наближеному до людини рівні, де це можна зробити найефективніше (відповідно до принципу субсидіарності), а створення базового суб'єкта місцевого самоврядування – спроможної територіальної громади (rpr.org.ua).

Відтак, досвід попередніх п'яти років упровадження реформи показав і перспективність новоутворених адміністративно-територіальних одиниць, і недоліки процесу добровільного об'єднання територіальних громад. Прийняття законопроекту № 2653 видається перспективним вирішенням проблеми поєднання інтересів місцевих еліт, амбіцій народних депутатів та потреб уряду у створенні дійсно спроможних органів місцевого самоврядування (otg.cn.ua).

Отже, прийняття законопроекту № 2653 (передача уряду права завершити процес формування громад та підготувати законопроект про новий адмінтерустрій), попри всю його авантюризм, видається на сьогодні перспективним вирішенням проблеми поєднання інтересів місцевих еліт, амбіцій народних депутатів. А головне – забезпечує потребу уряду у створенні дійсно спроможних органів місцевого самоврядування, на плечі яких можна було б звалити тягар накопичених проблем, інколи навіть і не місцевого значення.

На цьому етапі міністр розвитку громад та територій України Олексій Чернишов заявляє про те, що при затвердженні територій громад і створенні нових районів можна говорити про завершення основного етапу реформи адміністративно-територіального устрою. Також після затвердження територіального устрою на рівні громад і районів планується внесення змін або ж нові редакції Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації», щоб чітко розмежувати повноваження між органами влади. Крім того, буде внесено до парламенту проект закону про засади адміністративно-територіального устрою, яким визначатиметься порядок внесення змін до адмінтерустрою у майбутньому (decentralization.gov.ua).

Концептуально ідеологи змін до Конституції України пропонують дворівневу систему місцевого самоврядування: громада та область. А на рівні АТУ залишити три рівні: громада, субрегіональний та регіональний рівні. Проте це лише пропозиції на рівні обговорення концепції. Будемо говорити

про них лише після оприлюднення нового тексту змін до Конституції України в частині децентралізації.

Таким чином, можемо зазначити, що дійсно таки «24 роки тому Конституція була результатом політичного компромісу того часу, в якому фактичні адепти сильної України, що крокує у Європу, були змушені домовлятися з комуністичними адептами спільного існування з Росією» ([Українська правда](#)).

Наразі, у поточному парламенті такої проблеми немає. Рух України в бік Європи є сталим, а політичні конфронтації мають інше джерело. Отже, нема і потреби шукати компроміс такого порядку.

Відповідність проекту змін Європейській хартії місцевого самоврядування та інтересам наших громадян не підлягає сумніву.

Реформу адміністративно-територіального устрою називають однією з найскладніших реформ – високі зобов'язання, важка праця і зовсім обмаль часу, а ще все це в умовах карантину, вже передвиборчого позиціонування... Тобто зупинити районування неприйнятно як для реформи, так і для чергових місцевих виборів. Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади (децентралізація) сьогодні в дуже чутливій стадії: або все встигнути до місцевих чергових виборів, або і надалі мати адміністративно-територіальний устрій країни у вигляді «кривенької качечки». Таким чином, завершення адміністративно-територіальної реформи до чергових місцевих виборів у жовтні 2020 р. залишається в пріоритетах уряду.

Огляд зарубіжних ЗМІ

([The New York Times](#))

Міжнародний валютний фонд заявив, що в четвер досяг домовленості з представниками державної влади в Україні виділити 5 млрд дол., щоб допомогти країні впоратися з економічними наслідками спалаху коронавірусу.

«Це забезпечить Україні можливість повернутися до зростання та відновити масштабніші реформаторські зусилля, коли криза закінчиться. Очікується також, що ця угода сприятиме додатковій двосторонній та багатосторонній фінансовій підтримці», – сказала І. Владкова-Холлар, котра очолювала делегацію МВФ під час переговорів з Україною. Вона додала, що домовленість з Україною була досягнута на «рівні персоналу» і вимагає затвердження виконавчою радою МВФ.

На початку цього року Україна прийняла закони про скасування заборони на продаж сільськогосподарських угідь та запобігання поверненню колишнім власникам націоналізованих чи ліквідованих банків у власність або отримання державної компенсації. Обидва закони належали до умов, які МВФ визначила як необхідні для надання допомоги Україні в минулому році.

([Bloomberg](#))

Президент України В. Зеленський, який упродовж передвиборчої кампанії стверджував, що планує перебувати на посаді лише один термін, заявив, що розглядатиме можливість піти на другий, якщо зростуть проблеми, що стоять перед його країною. «Я подумаю про другий термін», – заявив В. Зеленський на прес-конференції в Києві, відзначаючи свій перший рік роботи. «Одного терміну буде недостатньо для заповнення всього списку» завдань, що з'явилися.

В. Зеленський, комік, що не мав політичного досвіду, здобув посаду Президента в результаті перемоги на виборах, ідучи під гаслами боротьби з корупцією, підвищення рівня життя та припинення конфлікту, підтримуваного Кремль, який спалахнув після анексії Росією Криму у 2014 р.

Але його перші 12 місяців мали значні проблеми. По-перше, він був мимовільним гравцем у сазі про імпічмент у США, яка зосереджувалася на телефонній розмові президента Д. Трампа щодо військової допомоги. Також у січні український пасажирський літак був збитий іранською ракетою.

В. Зеленський прагнув досягти прогресу в припиненні війни, що триває на східних кордонах України з Росією, але поки що лише встиг влаштувати обмін полоненими між колишніми союзниками. Корупція залишається актуальною проблемою, а чистка уряду, що відбулася цього року, зашкодила популярності глави держави.

Однак В. Зеленський залишається найпопулярнішим політиком в Україні. Опитування соціологічної групи «Рейтинг» показало, що 31 % громадян вважають його перший рік хорошим або відмінним, 37 % – задовільним, а 31 % – незадовільним.

В. Зеленський заявив, що для завершення реформ та важливих проектів може знадобитися другий термін, посилаючись на капітальний ремонт медичної системи та зміни в інфраструктурі, що він обіцяв під час своєї кампанії.

([BBC Ukraine](#))

Чистопородні собаки, які були конфісковані за рішенням суду в Україні щодо сплати боргів своїх власників, виставлені на аукціони в Інтернеті. Аукціон викликав критику. Багато хто спочатку вважав, що це жарт, коли двох собак виставили на аукціон на державному веб-сайті для конфіскованих товарів. Але незабаром з'ясувалося, що собаки справжні. Один ще не проданий, але в нього є потенційний покупець.

Початкова ціна для одного, вівчарки, становила 44 євро (40 фунтів стерлінгів; 48 доларів), для іншого менше.

Це викликало обурення в соціальних мережах, депутат від опозиції О. Гончаренко заявив, що судові виконавці не повинні забирати невинних собак.

Міністр юстиції України Д. Малюська розповів українській службі BBC: «Незважаючи на те, що собак забирають через неплатоспроможність колишніх власників, часто це виявляється найкращим, оскільки з цими тваринами погано поводяться».

Повсякденне життя багатьох українців дороге, пенсії не встигають за стрімким зростанням рахунків за газ за останні роки. На початку цього року депутат від правлячої партії Президента В. Зеленського вибачився після того, як порадив одній пенсіонерці продати її собаку, щоб заплатити борг за комунальні послуги.

Погашення боргів власника було лише однією з причин конфіскації собак, сказав Д. Малюська. Деякі собаки були вилучені за те, що вони покусали людей на вулиці або тому, що суд постановив, що їх слід віддати іншому власнику для кращого догляду.

Конфісковані домашні тварини часто купували власники або їхні родичі за символічну суму, заявив міністр. Д. Малюська припустив, що онлайн-аукціони собак можуть бути припинені, додавши, що він сам купить одну з конфіскованих собак.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку-2030»

Офіційна інформація

Верховна Рада прийняла закон про «злочин у законі» ([Корреспондент](#))

Президентський законопроект викликав бурхливу дискусію в парламенті. Проте голоси за нього знайшлися. Верховна Рада на засіданні в четвер, 4 червня, 236 голосами підтримала у другому читанні закон про «злочин у законі». Президент Володимир Зеленський подав цей законопроект у грудні минулого року. Відповідно до закону, створення злочинної організації, керівництво такою організацією або її структурними частинами караються позбавленням волі на термін від 7 до 12 років з конфіскацією майна. Участь у ній – позбавленням волі на термін від 5 до 12 років з конфіскацією майна. Посадовим особам загрожує від 8 до 13 років за участь або створення злочинної організації. За створення злочинного співтовариства і керівництво ним загрожує від 10 до 15 років в'язниці з конфіскацією майна.

Якщо особа створює, керує або є учасником злочинної організації/спільноти і перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі в статусі «злочинця в законі», їй загрожує в'язниця на термін від 12 до 15 років із конфіскацією майна.

У законі під особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «злочинця в законі», слід розуміти «особу, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям або можливостям здійснює злочинний вплив і координує злочинну діяльність інших осіб, які здійснюють злочинний вплив».

Кримінальна відповідальність також передбачена за організацію, сприяння в проведенні або участь у злочинних зборах (сходці) – від 7 до 12 років із конфіскацією майна. Також кримінальна відповідальність передбачена за звернення до «злочинця в законі» з проханням впливу – від трьох до семи років із конфіскацією майна або без такої. Раніше в МВС повідомляли, що в Україні постійно перебувають понад 50 ватажків злочинного світу.

У Кабміні говорять про перегляд термінів карантину ([Корреспондент](#))

Подальше збільшення добового приросту кількості заражених може змусити уряд змінити графік виходу з карантину.

В Україні вже третій день поспіль зростає кількість підтверджених випадків захворювання на COVID-19. за подальшого погіршення

епідеміологічної ситуації графік пом'якшення карантину може бути змінений. Про це у п'ятницю, 5 червня, заявив Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль на нараді у Президента В. Зеленського, передає прес-служба глави держави.

Д. Шмигаль зазначив, що збільшення добового приросту кількості хворих може привести до погіршення епідеміологічної ситуації в країні.

Уряд усе ще дотримується заданого плану пом'якшення обмежувальних заходів, але за умови серйозного погіршення епідеміологічної ситуації графік може бути змінений.

У свою чергу В. Зеленський порадив уряду частіше нагадувати про правила безпеки. «Треба нагадувати людям, що безпечність щодо засобів захисту несе великі загрози під час епідемії COVID-19. Знайти баланс між поверненням до нормального життя і безпекою складно. Невидима небезпека – найгірше, тому що сьогодні ти не бачиш сенсу в масці, а завтра зростає кількість хворих», – наголосив Президент. Водночас у штабі Операції об'єднаних сил повідомили, що з 10 червня готуються до відкриття контрольних пунктів в'їзду/виїзду (КППВ) на лінії розмежування. Нагадаємо, за минулу добу у 553 осіб виявили зараження. При цьому одужали 330 осіб, 15 пацієнтів померли.

Україна перейшла на новий етап пом'якшення карантину **(Корреспондент)**

Кабмін зняв низку карантинних обмежень із бізнесу і громадян. Зокрема, ресторанам і кафе дозволили приймати відвідувачів у приміщенні.

В Україні з п'ятниці, 5 червня, послаблюються карантинні обмеження. Набуває чинності Постанова уряду «Про внесення змін до постанови Кабінету міністрів від 20 травня 2020 року» № 392.

Так, згідно з документом, із 5 червня дозволено таке:

- кафе і ресторанам приймати відвідувачів усередині закладу за умови дотримання протиепідемічних заходів;
- людям у віці за 60 років не обов'язково дотримуватися самоізоляції;
- проведення релігійних заходів у приміщеннях за умови перебування не більш як 1 людини на 5 кв. м;
- проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, у віддаленому режимі;
- відновлення польотів по Україні.

Крім того, у постанові передбачено відновлення міжнародного авіасполучення з 15 червня.

Зняття обмежень стосується тих областей, де сприятлива ситуація з коронавірусом. У разі невідповідності епідемічної ситуації в регіоні за показниками для пом'якшення заходів протягом трьох днів поспіль, ослаблення деяких карантинних обмежень буде скасовано. Напередодні повідомлялося, що Київ не готовий до нового етапу послаблення обмежень. Столиця переходить на адаптивний карантин. Водночас головний санітарний

лікар В. Ляшко заявив, що карантинні обмеження в Києві будуть посилені за збереження існуючої динаміки поширення коронавірусу.

Рада відклала розгляд закону про громадянство ([Корреспондент](#))

Напередодні керівництво фракцій домовилося відкласти розгляд президентського законопроекту.

Верховна Рада вирішила не розглядати у вівторок, 19 травня, президентський законопроект про громадянство.

Як повідомив на початку засідання спікер парламенту Д. Разумков, напередодні керівники низки фракцій звернулися з проханням зняти з розгляду цей законопроект. Він без голосування поцікавився у залу, чи підтримують нардепи зняття питання з порядку денного, отримавши схвалення депутатів.

Нагадаємо, 13 грудня 2019 р. Президент Володимир Зеленський подав на розгляд Ради проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань громадянства». Документ дозволяє деяким категоріям іноземців не відмовлятися від свого громадянства при отриманні паспорта України.

Рада розгляне законопроект про громадянство ([Корреспондент](#))

Проти винесення законопроекту на розгляд парламенту виступили фракції ВО «Батьківщина» і Європейська солідарність. Але під час голосування їхня вимога була відхилена.

Цього тижня Верховна Рада розгляне в першому читанні законопроект № 2590 «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань громадянства». За необхідності, цей документ відправлять на доопрацювання, заявив спікер парламенту Д. Разумков на засіданні погоджувальної ради в понеділок, 18 травня.

«Я пропоную залишити його в порядку денному. Якщо він потребуватиме доопрацювання – таке рішення прийме Верховна Рада. Тим більше, хочу нагадати, що це перше читання», – заявив Д. Разумков.

У свою чергу його перший заступник, представник Президента в Раді Р. Стефанчук зазначив, що в цьому законопроекті знаходить своє часткове втілення ініціатива Президента В. Зеленського об'єднати 65 млн українців, які проживають по всьому світу. Він нагадав, що документ напрацьовувався разом зі Світовим конгресом українців та з діаспорськими організаціями.

«Щодо того, яким чином будуть визначатися країни, за якими буде визначатися громадянство, то це чітко прописано в цьому проекті. Це не відкритий перелік, а він буде затверджуватися окремо або Верховною Радою, або Кабміном», – сказав Р. Стефанчук і запевнив, що «це не буде волонтаристський підхід за визнанням усіх громадян, які проживають в інших країнах».

«Президент України підтримує пропозицію розглянути найближчим часом даний законопроект», – додав перший віце-спікер.

Проти винесення законопроекту на розгляд парламенту виступили фракції ВО «Батьківщина» і Європейська солідарність. Але під час голосування їхня вимога була відхилена.

Нагадаємо, 13 грудня 2019 р. Президент Володимир Зеленський подав на розгляд Ради проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань громадянства». Документ дозволяє деяким категоріям іноземців не відмовлятися від свого громадянства при отриманні паспорта України.

Раніше В. Зеленський дав пораду тим, хто вважає себе «тільки росіянами» на Донбасі. Значна частина людей на непідконтрольних територіях Донбасу – «заблудлі», вважає В. Зеленський.

Кабмін прийняв програму стимулювання економіки **(Корреспондент)**

План відновлення української економіки представили без конкретних пропозицій. Повну програму обіцяють показати протягом декількох днів.

На засіданні уряду в середу, 27 травня, представлена програма стимулювання економіки в умовах кризи на тлі пандемії коронавірусу.

Як заявив Прем'єр-міністр Д. Шмигаль, пріоритетним завданням програми є підтримка українського виробника. «Перша частина програми називається Захист українських товарів, робіт, послуг від їхніх імпорتنих альтернатив. Здоровий економічний націоналізм – це стратегія багатьох країн, і ми також будемо рухатися в цьому напрямі», – сказав Д. Шмигаль.

За його словами, програма передбачає, що Україна буде використовувати весь спектр інструментів СОТ і ГАТТ для захисту своїх підприємств. Кожна галузь у підготовленій стратегії має два обов'язкових параметри. Ідеться про доступ до фінансів і доступ до ринків.

«Наведу приклад: якщо ми говоримо про підтримку невеликих бізнесів, то це програми доступних кредитів, запуск грантових програм, розширення участі МСБ в державних закупівлях, а також усебічна допомога з виходу на зовнішні ринки», – зазначив він.

«Крім того, зараз ми обговорюємо зменшення податкового навантаження для МСБ, а також “регуляторну гільйотину”. Наш успіх показовий, коли прості ФОПи більше не будуть потребувати допомоги бухгалтерів у заповненні документів, а Україна увійде в ТОП-30 країн світу в питанні легкості адміністрування податків. Це наша мета, це дуже важливо максимально спростити роботу малому бізнесу, особливо мікробізнесу», – наголосив Прем'єр.

У свою чергу, міністр розвитку, економіки, торгівлі і сільського господарства І. Петрашко повідомив, що план стимулювання економіки містить 230 пунктів.

«Програмою передбачена реалізація близько 230 заходів, багато з яких уже введені. Це фактично дорожня карта, сформована за пропозиціями міністерств, регіонів, аналітичних центрів, асоціацій, бізнесу та провідних експертів. Ініціативи спрямовані на поліпшення доступу до фінансів, доступу

до ринків, удосконалення регулювання, сприяння модернізації, сталого розвитку галузей і боротьбу з безробіттям», – заявив І. Петрашко.

Зазначається, що програма має три розділи. У першому розділі – короткострокові ініціативи у відповідь на пандемію коронавірусу – забезпечення безпечного функціонування економіки; підтримка галузей економіки і захист їхніх товарів, робіт і/або послуг від імпорتنих альтернатив, які поставляються на територію України, з урахуванням міжнародних договорів та зобов'язань України.

«Для підтримки економіки були розроблені заходи за шістьма секторами: промисловість, сільське господарство, енергетика, транспорт та інфраструктура, інформаційно-комунікаційні технології, сфера послуг (торгівля, готельно-ресторанна справа, освіта, креативні індустрії, особисті послуги)», – додали в Мінекономіки.

Функціональні напрями включають підтримку МСБ, стимулювання міжнародної торгівлі, залучення інвестицій, розвиток інновацій, розвиток ринку праці, розумне регулювання економічної діяльності.

«Ми хочемо бути прогнозованими для бізнесу та уникнути ситуацій, коли бізнес не може прогнозувати роботу через несподівані рішення держави. У тому числі адміністративні бар'єри, створення Служби фінансових розслідувань, автоматичне продовження терміну дії ліцензій та дозволів», – сказав міністр. За його словами, більшість пропозицій уряду базуються на доступі до фінансів і ринків, а також модернізації. Повну версію програми оприлюднять після доопрацювання в триденний термін. Як відомо, від пандемії постраждали економіки всіх країн світу, але більшість із них уже давно почали антикризові програми на мільярди доларів, а в Україні досі нічого для порятунку бізнесу зроблено не було. Тому бізнес активізувався сам і почав поступово відновлюватися після скасування заборони на різні види підприємницької діяльності.

В Україні звільнили 50 % керівників митниць ([Кореспондент](#))

Глава Мінфіну зробив висновки про неефективність роботи низки митниць і прийняв кадрові рішення. На засіданні колегії Державної митної служби звільнили 50 % керівників регіональних митниць. Про це повідомляє прес-служба Мінфіну в п'ятницю, 15 травня. «Сьогодні на засіданні колегії Державної митної служби за участю міністра фінансів С. Марченка та в. о. голови Держмитслужби І. Муратова було прийнято рішення про припинення виконання обов'язків керівників Закарпатської, Енергетичної, Азовської, Подільської, Поліської, Північної, Слобожанської, Буковинської митниць», – ідеться в повідомленні.

Також зазначено, що керівнику Одеської митниці були вручені попередження про майбутнє звільнення. За словами С. Марченка, протягом останніх двох тижнів проводився ґрунтовний аналіз роботи кожної митниці, і зараз комплексний аудит Держмитслужби триває. «Але за результатами показників діяльності низки митниць уже можна робити висновки про

неефективність їхньої роботи, наслідком чого є кадрові рішення», – пояснили в Мінфіні. Сам глава Мінфіну заявив, що тримає під особистим контролем реалізацію реформи митниці. «У мене є щоденні показники діяльності всіх митниць, я отримую інформацію і з Держмитслужби, і з бізнес-середовища про збереження корупційних схем і неправомірних дій на митниці. Це неприпустимо. І я не буду на це закривати очі. Схем на митниці не буде. Очевидно, ви мене не почули з першого разу», – звернувся до керівників митниць С. Марченко.

Він нагадав, що кілька тижнів тому на колегії не просто заявив про необхідність змін у системі митної служби, а й озвучив свої очікування від реформи і поставив конкретні завдання. «Сьогоднішня колегія вже не про плани і завдання, а про реальні результати, яких досі немає. Тут усе об'єктивно. Тому за результатами цієї колегії 50 % керівників митниць будуть звільнені», – сказав міністр і додав, що це не останні кадрові ротації на митницях.

У Мінфіні придумали, як змінити роботу митниці.

Раніше на цьому тижні стало відомо про масштабні обшуки на Одеській митниці. ЗМІ повідомляли про затримання на хабарі глави цієї митниці М. Грибанова, який був призначений на цю посаду в березні поточного року. Пізніше в ДБР заявили, що був затриманий в. о. начальника відділу одного з митних постів Одеської митниці. При цьому перевіряється причетність до скоєних злочинів осіб із керівного складу митниці.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль представив у Верховній Раді нових членів уряду ([Урядовий портал](#)).

Верховна Рада призначила Ольгу Стефанішину на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської інтеграції та Олександра Ткаченка – на посаду міністра культури та інформаційної політики.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Так, перед О. Стефанішиною на посаді віце-прем'єр-міністра з питань європейської інтеграції поставлено завдання фактично відновити роботу Офісу з координації євроінтеграції. У нас інколи євроатлантична інтеграція сприймається, як виключно зовнішньополітична історія. Але ж насправді це про реформи всередині країни. Це не європейцям потрібно, а нам з вами для того, щоб мати успішну країну. Ми маємо рухатися виключно по найкращих європейських практиках, причому цей рух має бути паралельним по всіх галузях. Ще одне надважливе завдання, яке стоїть перед новим віце-прем'єр-міністром – це проведення переговорів з нашими європейськими партнерами щодо перегляду Угоди про асоціацію з ЄС, особливо в питаннях торговельних квот. Очікуємо з цього питання активної співпраці і з МЗС, і з парламентом, і з Офісом Президента.

Від О. Ткаченка на посаді міністра культури та інформаційної політики очікується впровадження комплексного підходу не тільки до сфери культурних ініціатив, а також і до роботи у сфері інформаційної політики.

Крім того, у рамках Урядової програми стимулювання економіки у нас заплановано підтримку культурних індустрій фактично на 1,5 млрд грн. Дуже важливо представити прозорий та раціональний підхід у цьому фінансуванні. І це одне з перших завдань перед майбутнім Міністром.

Кандидатури обговорювалися фракцією більшості, а кожен з кандидатів презентував та розповідав про свої плани перед комітетами парламенту, так само вони отримали і схвальні оцінки від уряду та від Офісу Президента. Перед новими міністрами ми ставимо чіткі цілі. Так само буде стояти і завдання обов'язкової співпраці з парламентом, а також реагування на виклики в умовах коронакризи. На кандидатів покладені великі сподівання, і я буду пильно спостерігати, щоб вони виправдались.

З початку року місцеві бюджети отримали з держбюджету понад 53 млрд грн ([Урядовий портал](#)).

Система бюджетного вирівнювання, незважаючи на пандемію, [функціонує у звичному режимі](#). За даними Державної казначейської служби, у січні – квітні 2020 р. органи місцевого самоврядування отримали з державного бюджету 53,4 млрд грн міжбюджетних трансфертів.

Основна частина цих коштів була направлена на освітню, медичну та соціально-економічну сфери. За рахунок цього в регіонах України утримуються заклади освіти, охорони здоров'я та здійснюються інші видатки.

За структурою трансферти поділені таким чином:

- освітня субвенція – 23,3 млрд грн;
- медична субвенція – 14,6 млрд грн (у період за січень – березень) та 0,8 млн грн субвенції на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я (у квітні);
- базова дотація – 4,4 млрд грн;
- додаткова дотація на утримання закладів освіти та охорони здоров'я – 2,6 млрд грн;
- інші – 1,2 млрд грн.

У свою чергу, за чотири місяці поточного року з місцевих бюджетів до державного бюджету було передано 2,9 млрд грн реверсної дотації.

Також за рахунок спеціального фонду державного бюджету спрямовано субвенції у сумі 6,5 млрд грн на ремонт доріг.

Зважаючи на те, що значні видатки направляються для боротьби з коронавірусною хворобою COVID-19 та її наслідками, трансферти, надані з державного бюджету місцевим бюджетам дають їм змогу для належного утримання бюджетних установ.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль: Нова угода з МВФ дозволить Україні спокійно долати наслідки коронакризи ([Урядовий портал](#)).

Рішення Міжнародного валютного фонду по програмі stand by Україна очікує 5 червня.

Сьогодні Україна завершила переговори з МВФ. Президент України В. Зеленський провів телефонну розмову з керівником МВФ, і 5 червня ми очікуємо підписання договору.

З МВФ досягнуто домовленості щодо програми співпраці на 18 місяців, протягом яких Україна отримає кредит у загальному розмірі 5 млрд дол. США строком на 5 років.

Це кредит за програмою stand by з доволі спрощеними умовами, який дасть Україні можливість рухатись у напрямі подолання наслідків коронакризи. Перший транш, який ми маємо отримати в червні, становитиме 1,9 млрд дол., на осінь ми очікуємо 1,6 млрд дол., у наступному році – 1,5 млрд дол.

У програмі співпраці з МВФ прописані необхідні структурні маяки, які збігаються з тими напрямами реформ, які вже впроваджуються в Україні.

Програма співпраці з МВФ, переконаний Д. Шмигаль, дасть Україні можливість рухатись уперед у стосунках із міжнародними партнерами.

Україна отримає від ЄС 500 мільйонів євро макрофінансової допомоги ([Урядовий портал](#)).

Європейська комісія затвердила виплату Україні 500 млн євро кредиту в рамках четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС.

У рамках цієї програми ЄС із 2014 р. надав Україні 3,8 млрд євро. Це найбільший обсяг макрофінансової підтримки, яку від ЄС отримувала будь-яка країна-партнер.

Виплата стала можлива після того, як Україна виконала 12 зобов'язань, узгоджених з ЄС. Вони охоплювали важливі заходи в галузі боротьби з корупцією та відмиванням грошей, управління державними фінансами, у банківському секторі, енергетиці, сферах охорони здоров'я та соціальної політики.

ЄС також вирішив надати Україні додаткову макрофінансову кредитну підтримку у розмірі 1,2 млрд євро в рамках рішення про допомогу десяти країнам-партнерам у прагненні обмежити економічні наслідки пандемії коронавірусу. Це рішення, запропоноване Єврокомісією 22 квітня, було остаточно схвалене 20 травня 2020 р.

Віцепрезидент Єврокомісії з економіки Валдіс Домбровскіс:

Україна залишається на високому місці у європейському порядку денному. Ми продовжуємо надавати політичну, фінансову і технічну підтримку, особливо в цей кризовий час, щоб підтримати програму реформ України для побудови більш стійкої економіки. У рамках четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС Україна завершила необхідні реформи, і ми готуємо виділення коштів у розмірі 500 млн євро.

Заступник міністра фінансів України з питань європейської інтеграції Юрій Гелетій:

Міністерство фінансів України вітає рішення Європейської комісії. Підтримка партнерів є особливо цінною для нас у цей час. Адже вона засвідчує прогрес євроінтеграційних реформ в Україні.

27 травня під головуванням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала відбулося засідання Ради з питань економічного розвитку України, присвячене обговоренню Програми стимулювання економіки для подолання наслідків епідемії COVID-19 ([Урядовий портал](#)).

У засіданні також узяли участь: заступник керівника Офісу Президента України Ю. Ковалів, міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства І. Петрашко, народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики О. Ткаченко, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету О. Трухін, заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень, секретар Ради з питань економічного розвитку Я. Жаліло, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України Е. Лібанова, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» В. Геєць, старший науковий співробітник Атлантичної ради США А. Аслунд, радник Президента України О. Устенко, професор Колумбійського університету В. Буїтер та викладач економіки та фінансів Києво-Могилянської бізнес-школи Є. Пенцак.

Під час засідання члени Ради з питань економічного розвитку мали можливість обговорити основні положення Програми та висловити свої зауваження та пропозиції. Прем'єр-міністр окремо наголосив, що до підготовки Програми була залучена широка експертна аудиторія, «у тому числі і члени Ради з питань економічного розвитку» і пропозиції, які раніше надсилали члени Ради, у Програмі уже враховані.

Також Д. Шмигаль подякував членам Ради як за позитивні відгуки, так і за конструктивну критику, оскільки таке обговорення допомагає підготувати документ краще.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Частина заходів, які прописані в цій Програмі, сьогодні уже реалізується, хоча це певною мірою відбувається не так швидко через наявні обмеження, бюрократію та необхідність внесення змін у законодавство. Уряд надалі буде співпрацювати з парламентськими комітетами та окремими депутатами. Це, сподіваюся, дасть нам змогу швидко приймати необхідні рішення і зміни до законодавства.

У Програмі особливе місце посідають заходи щодо захисту внутрішнього виробника, але уряд буде користуватися лише тим спектром інструментів, на які нам дають право Світова організація торгівлі (СОТ) та Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Ми діятимемо в тих правилах, які встановлені у світі.

Ми маємо намір зробити цей документ дуже хорошим, але нам від документів необхідно переходити до дій. Ми повинні насамперед підтримати малий і середній бізнес, українських виробників і рухатись до виходу з цієї економічної кризи.

(...). У Програмі враховані ініціативи за такими напрямками: доступ до фінансів, доступ до ринків, дерегуляція, модернізація та розвиток, доступ до інфраструктури. Важливою частиною Програми буде системна та ґрунтовна підтримка вітчизняного виробника. Принциповим пріоритетом є створення робочих місць та сплата податків в Україні.

Програма передбачає широкий спектр методів підтримки: допомога просування експорту; доступні кредити, грантові програми; розширення участі малого і середнього бізнесу в державних закупівлях. Амбітна мета – увійти у ТОП-30 країн світу в питанні легкості адміністрування податків.

Програма передбачає, що Україна буде використовувати весь спектр інструментів СОТ та ГАТТ для захисту своїх підприємств

Затверджено перспективні плани 24 областей України ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

27 травня Кабінет Міністрів України затвердив з доопрацюванням перспективні плани формування територій громад Запорізької, Львівської та Одеської областей. Таким чином, затверджено перспективні плани формування територій громад 24 областей України.

Проекти розпоряджень розроблено відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та відповідно до критеріїв Методики формування спроможних територіальних громад.

Так, у Запорізькій області передбачено 67 спроможних територіальних громад, у Львівській – 73, в Одеській – 92. Плани охоплюють 100 % територій областей.

Перспективні плани розроблено спільними зусиллями обласних державних адміністрацій, Мінрегіону, органів місцевого самоврядування, Комітету ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, профільних асоціацій, народних депутатів та експертів.

Міністр розвитку громад та територій України Олексій Чернишов:

Завершився складний процес узгодження перспективних планів 24 областей, які стануть основою нового адміністративно-територіального устрою базового рівня.

Фонд соціального страхування України отримає фінансову допомогу від держави ([Урядовий портал](#)).

Уряд ухвалив рішення про виділення фінансової допомоги Фонду соціального страхування України в розмірі 2 278,8 млн грн із фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками.

При цьому 471,1 млн грн передбачається надати на безповоротній основі, 1 807,7 млн грн Фонду необхідно буде повернути державі.

Зазначені кошти Фондом буде спрямовано на оплату лікарняних та страхові виплати, у тому числі виплату одноразової допомоги членам сімей медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я, які померли від гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Таке рішення уряду в період проведення заходів, спрямованих на запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, забезпечить право застрахованих осіб на отримання належного матеріального забезпечення та страхових виплат за рахунок коштів Фонду соціального страхування України.

Уряд доповнив перелік першочергових платежів, які здійснює Казначейство ([Урядовий портал](#)).

Видатки державного бюджету на виконання заходів із запобігання поширенню та боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, будуть здійснюватися в першу чергу і в повному обсязі. Відповідне рішення 20 травня 2020 р. було прийнято на засіданні Кабінету Міністрів України.

Зміни до урядової Постанови № 710 «Про ефективне використання бюджетних коштів» передбачають оновлення переліку першочергових платежів, які здійснюються Державною казначейською службою, в частині реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення; фінансового забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду; соціального забезпечення; національної безпеки і оборони, у тому числі пов'язаними з проведенням операції Об'єднаних сил.

Доповнення пріоритетних видатків дадуть можливість ефективно і раціонально використовувати бюджетні кошти та проводити першочергові платежі з нагальних видатків.

100 днів: результати Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %» ([Міністерство фінансів України](#)).

462 кредити на загальну суму трохи більше чверті мільярда гривень (283,5 млн грн) і дев'ять банків-партнерів – такими є результати реалізації Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %» станом на 15 травня 2020 р.

Найбільш підготовленими до такої державної програми мікро- та малого бізнесу виявились аграрії. 57 % виданих банками-учасниками Програми кредитів були саме для підприємств галузі сільського господарства. Також серед активних позичальників є представники зі сфери торгівлі та виробництва – 17 %. На третьому місці – промисловці. 6% кредитів були видані для підприємців, які займаються промисловою переробкою.

У регіональному розрізі найбільш дієвою Програма «Доступні кредити 5–7–9 %» виявилась у Кіровоградській (9 %) та Вінницькій областях (9 %). На другому місці – Полтавська область (7 %). Лише трохи відстали від лідерів – підприємці Черкащини (6 %) та Хмельниччини (6 %).

Сотні підприємців уже отримали підтримку в розбудові бізнесу. Однак, на жаль, тисячі отримують відмови від банків-партнерів. Так, станом на 15 травня 1241 заявка була відхилена. Серед найпоширеніших причин відмови – необґрунтованість бізнес-плану (26 %), недостатня кредитоспроможність (22 %), ділова репутація (20 %).

Днями Фонд розвитку підприємництва планує підписати договори про співробітництво практично з усіма банками, які були погоджені радою Фонду розвитку підприємництва. Після цього Програма буде впроваджуватись через 17 уповноважених банків, які є лідерами у кредитуванні МСБ на банківському ринку України.

Сьогодні скористатися підтримкою Програми «Доступні кредити 5–7–9 %» уже можуть клієнти «Укргазбанку», «Ощадбанку», «ПриватБанку», «Укрексімбанку», «Банку Львів», «Банку ПУМБ», «Банку Альянс», «Райффайзен Банк Аваль», «ТАСКОМБАНК», «Банку Восток» і «Кредобанку».

Урядом було підвищено ліміт доступного кредиту під 5–7–9 % з 1,5 млн грн до 3 млн грн, а також було розширено інвестиційні цілі, на які підприємець може отримати позику в межах Програми. Програму також було доповнено антикризовим пакетом для підтримки мікро- та малого бізнесу на час дії карантинних заходів, введених урядом для подолання в Україні пандемії Covid-19.

Детальніше про програму «Доступні кредити 5–7–9 %» ви зможете дізнатися на сайті 5-7-9.gov.ua.

В. о. міністра енергетики та захисту довкілля Ольга Буславець провела зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Німеччини в Україні Анкою Фельдгузен, під час якої сторони обговорили актуальні питання і перспективні напрями співробітництва ([Урядовий портал](#)).

(...). Урядовці роблять усе можливе, щоб Україна зберегла імідж інвестиційно привабливої країни, яка повністю виконує свої зобов'язання.

Надзвичайний і Повноважний Посол Німеччини в Україні Анка Фельдгузен:

Німеччина зацікавлена в реалізації в Україні пілотного проекту, спрямованого на подальшу трансформацію вугільних регіонів.

О. Буславець запросила представників Німеччини долучитися до роботи Координаційного центру з трансформації вугільних регіонів, створеного Урядом 13 травня.

Сторони домовилися про поглиблення стратегічного енергетичного партнерства між країнами.

Загальна концепція реформування та її реалізація

А. Меркель і Д. Шмигаль обговорили реформи й коронавірус ([Корреспондент](#))

Сторони також обговорили економічні взаємини, реформи і ситуацію на Сході України. Канцлер ФРН Ангела Меркель провела переговори у відеоформаті з Прем'єр-міністром Денисом Шмигалем, про що заявив офіційний представник уряду Німеччини Штеффен Зайберт, пише ТАСС. «Вони говорили про двосторонні та економічні відносини, про хід реформ в Україні та про ситуацію з безпекою на Сході України. Канцлер пообіцяла Прем'єр-міністру підтримку для продовження курсу реформ, особливо у сфері децентралізації, енергетики, в реформуванні системи юстиції, а також у сфері боротьби з корупцією», – заявив Ш. Зайберт. Український Прем'єр і далі пообіцяв проводити реформи «в тісному узгодженні з ЄС і МВФ». Сторони також обговорили заходи протидії пандемії коронавірусу. А. Меркель пообіцяла перевірити можливість підтримки України в боротьбі з цією кризою. Нагадаємо, в кінці березня Президент Володимир Зеленський обговорив з Ангелою Меркель боротьбу з коронавірусом.

Митна реформа

Мінфін: На засіданні колегії Держмитслужби було звільнено 50 % керівників митниць ([Міністерство фінансів України](#)).

На засіданні колегії Державної митної служби за участі міністра фінансів С. Марченка та в. о. голови Держмитслужби І. Муратова було прийнято рішення про припинення виконання обов'язків керівників Закарпатської, Енергетичної, Азовської, Подільської, Поліської, Північної, Слобожанської, Буковинської митниць. Також керівнику Одеської митниці було вручено попередження про наступне звільнення.

Міністр фінансів Сергій Марченко:

Упродовж останніх двох тижнів проводився ґрунтовний аналіз роботи кожної митниці. Комплексний аудит Держмитслужби ще триває. Однак, за результатами показників діяльності низки митниць уже можна робити висновки про неефективність їхньої роботи, наслідком чого є кадрові рішення.

Я тримаю під особистим контролем реалізацію реформи митниці: у мене є щоденні показники діяльності всіх митниць, я отримую інформацію і з Держмитслужби, і з бізнес-середовища про збереження корупційних схем і неправомірних дій на митниці. Це неприпустимо. І я не буду на це закривати очі. Схем на митниці не буде. Очевидно, ви мене не почули з першого разу.

Кілька тижнів тому на колегії, де ви всі були присутні, я не просто заявив про необхідність змін у системі митної служби. Я озвучив свої очікування від реформи і поставив вам конкретні завдання. Сьогоднішня колегія уже не про плани і завдання, а про реальні результати, яких досі нема. Тут усе об'єктивно. Тому за результатами цієї колегії 50 % керівників митниць буде звільнено.

Це не останні кадрові ротації у митницях. Кадрові зміни у митній службі будуть тривати доти, доки митниця не запрацює належним чином з висококваліфікованими і добросовісними працівниками. Водночас, достойні професіонали можуть розраховувати на захист закону і мою підтримку. Додатково ми забезпечимо належні умови праці тим митникам, які пройдуть цей жорсткий, але справедливий відбір.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Уряд схвалив законопроекти для стимуляції економіки та допомоги бізнесу ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України на засіданні у середу, 3 червня, схвалив низку документів, покликаних стимулювати розвиток економіки та підтримати мікро-, малий та середній бізнес.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Протягом останнього тижня було пропрацьовано програму діяльності уряду. «З комітетами Верховної Ради ми значно підсилили цей документ. Додали до нього чіткі розрахунки, нормативно-правову базу, відповідальних. Це дозволило нам синхронізувати своє бачення з багатьох різних та часто дискусійних питань. Проте, на мою думку, головне – це виконання тих речей, які написані в програмі. Бо надто часто ми бачили в документах зростання ВВП на 40 %, а в реальному житті фіксували спад і промисловості, і економіки в цілому.

На сьогоднішньому засіданні уряд пропонує Верховній Раді підтримати надзвичайно важливу програму «Нові гроші». Цей законопроект, за його словами, передбачає кредитування на 5 млрд грн для мікро-, малого та середнього бізнесу. Українські підприємці зможуть отримати кредити фактично під 0 %. Для цього держава гарантує 80 % тіла кредиту перед банком.

Крім того, важливо повернутися до програми «5–7–9», яка сьогодні практично стала програмою «0 %» і дає можливість малому і мікробізнесу рефінансувати свої існуючі кредити (уже в 9 банках підписані угоди) під 0 % з відтермінування тіла кредиту на один рік. Це теж дуже важливе послаблення для малого бізнесу. Ми будемо наголошувати далі, оскільки не всі про це чули. Програма «5–7–9» трансформувалася у програму «0 %» під існуючі кредити мікро- і малого бізнесу.

Уряд має намір «ліквідувати бар'єри, аби більше бізнесів могли приєднатися до програм дешевих кредитів». Ми будемо прибирати «нереальні» умови щодо питання застави, щодо питання cash-flow, прибутку та цілей використання коштів. Менше контролю і більше свободи для українського бізнесу.

Ще один законопроект, який уряд ухвалив з умовою доопрацювання протягом одного дня, дозволить запуснути повноцінну роботу електронних трудових книжок. Це означає менше паперу, менше бюрократії, менше непотрібного документообігу. При цьому буде спрощено доступ до інформації щодо трудового стажу працівників, а це означає, що пенсії будуть тепер нараховуватися автоматично. Це такі речі, які полегшують життя простим громадянам і бізнесу в тому числі.

Є дві постанови уряду, які сприятимуть більшій прозорості, зручності та швидкості у галузі вантажних перевезень та в галузі земельних відносин. Перша постанова – це експериментальний проект, згідно з яким дозволи на міжнародні перевезення вантажів будуть отримуватися в електронній формі. Це частина нашої програми щодо розширення кількості електронних послуг. На практиці це означатиме менше суб'єктивного фактору, менше взаємовідносин між чиновником та бізнесом, а відповідно, покращення якості послуг та усунення можливостей для хабарів.

Друга постанова стосується електронних послуг Держгеокадастру. Цей проект дасть можливість роботу Держгеокадастру зробити більш прозорою та доступною для людей. Продовжуємо впровадження принципу екстериторіальності в роботі органів Держгеокадастру, щоб зменшити будь-які прояви корупції. Відтепер пропонуємо розшити цей принцип екстериторіальності на отримання послуги щодо реєстрації земельної ділянки. Мається на увазі, що громадянин звертається за отриманням послуги за місцем реєстрації, а розглядається заявка в органі іншої області України (усуваємо зв'язок між отримувачем послуги та надавачем). Це можна буде зробити швидше та зручніше (в електронній формі та протягом семи днів замість 14). З 10 червня пропонуємо запуснути цей пілотний проект. Це має ліквідувати корупцію та зробити послуги щодо реєстрації земельної ділянки зручними.

Перший кредит на умовах часткових кредитних гарантій у рамках «Доступні кредити 5–7–9 %» отримало фермерське господарство із Запорізької області ([Міністерство фінансів України](#)).

Позику в розмірі 1,5 млн грн на п'ять років отримало фермерське господарство «Таврійська ягода» (село Приморське Василівського району Запорізької області), засноване у 2018 р.

Кошти були використані для організації системи водопостачання для потреб господарства: замовлено проект для підключення в системі водопостачання села Приморське, придбано необхідне обладнання, здійснено

монтаж, отримано дозвіл на спеціальне водокористування. Загальний обсяг інвестицій становив близько 3 млн грн.

Основний напрям господарської діяльності ФГ «Таврійська ягода» – інтенсивне садівництво та вирощування ягідних культур з метою подальшого зберігання, переробки і реалізації на місцевому та іноземних ринках. Підприємство розташоване в степовій зоні з посушливим кліматом. Відтак, питання забезпечення джерелом вологи є одним із ключових для розвитку господарства та максимізації його доходу.

Голова правління Укргазбанку Кирило Шевченко:

Ми розуміємо, що зараз український бізнес потребує нашої підтримки, як ніколи раніше. Попри карантин та переважно дистанційну роботу наших менеджерів, ми ні на мить не зупиняли розгляд заявок за ініційованою Президентом програмою, а тому наші клієнти отримали доступних кредитів «5–7–9 %» найбільше в країні. Тож зовсім не дивно, що саме Укргазбанк видав першу таку гарантію в Україні, тим більше, що ми вже маємо чималий досвід у забезпеченні портфельних кредитних гарантій у співпраці з Європейським інвестиційним банком. До того ж цей гарантійний механізм відкрив абсолютно нові можливості для кредитування клієнтів, які раніше не могли отримати фінансування через відсутність або недостатнє забезпечення. Тепер же ми зможемо підтримувати українських підприємців ще активніше, а для них таке фінансування не буде обтяжливим, і бізнес зможе зосередитися на головному – своєму розвитку.

**Виконавчий директор Фонду розвитку підприємництва
Руслан Гашев:**

Програма стає доступною широкому колу підприємців. Завдяки інструменту часткових кредитних гарантій ми, фактично, розблокували і доступне кредитування для тих підприємців, на яких банки до цього не звертали уваги. Ідеться про тих, які вирішили створити власну справу з нуля, і, окрім ідеї, не мають ані прийнятного заставного майна, ані звітності й історії діяльності. Однак, як показує приклад ФГ «Таврійська ягода», цим інструментом можуть скористатися і вже існуючі підприємства, які мають господарську історію, але потребують підтримки держави.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Уряд ухвалив важливе рішення для організації постачання скрапленого газу зі США ([Міністерство енергетики та захисту довкілля України](#)).

Кабінет Міністрів України на засіданні 27 травня схвалив меморандум про співпрацю з американською компанією Louisiana Natural Gas Export Inc.

В. о. міністра енергетики та захисту довкілля Ольга Буславець:

Меморандум передбачає вивчення можливості диверсифікації джерел постачання природного газу шляхом забезпечення довгострокового постачання скрапленого природного газу та розвиток транскордонної газової інфраструктури України та ЄС.

Уряд дав доручення Міністерству фінансів, Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерству юстиції, Міністерству закордонних справ та Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), доопрацювати цей документ протягом одного дня.

Уряд ухвалив рішення відокремити Міністерство екології від Міністерства енергетики ([Міністерство енергетики та захисту довкілля України](#)).

Кабінет Міністрів України на засіданні 27 травня прийняв постанову про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади і розмежування повноважень у сферах енергетики та охорони навколишнього середовища.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Критична ситуація в енергетичній сфері потребує швидких рішень: у нас нема шести місяців утворювати Міністерство енергетики. Тому ми, власне, йдемо таким шляхом: виділяємо Міністерство екології, будемо пришвидшувати всі процедури і рухатися вперед. Критично важливо зараз забезпечити стабільність власне енергетичної системи України.

В. о. міністра енергетики та захисту довкілля Ольга Буславець:

Розмежування повноважень у сферах енергетики та охорони навколишнього середовища підвищить ефективність реалізації державної політики за цими напрямками. Це дасть змогу комплексно впорядкувати процес формування державної політики в цих сферах і уникнути конфлікту інтересів при реалізації державної політики.

Таке рішення також відповідає запиту громадських екологічних організацій, які просили відокремити ці сфери.

Програма розвитку українського експорту

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба домовився з главою МЗС Туркменістану налагодити прямий контакт українських та туркменських компаній ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба провів телефонну розмову із заступником голови Кабінету Міністрів, міністром закордонних справ Туркменістану Рашидом Мередовим.

Д. Кулеба привітав Р. Мередова з ювілеєм і високо оцінив його особистий внесок у розвиток дружніх українсько-туркменських відносин.

Керівники зовнішньополітичних відомств України і Туркменістану домовилися вже найближчим часом організувати переговори відеозв'язком українських і туркменських компаній, зацікавлених у співпраці.

Дмитро Кулеба відзначив важливість прямого контакту між бізнесами двох країн, який сприятиме збільшенню торгівлі та інвестицій. За його словами, МЗС України створює можливості для українських компаній за кордоном, зокрема, у Туркменістані.

Рашид Мередов висловив високий зустрічний інтерес до поживлення торгівлі та інвестицій, особливо залучення українських компаній до інфраструктурних проєктів у Туркменістані.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Це чудова ідея, яку ми, зі свого боку, готові реалізувати в найкоротший термін. Наша мета – з'єднати напряду українські та туркменські компанії.

Сторони домовилися розвивати співробітництво двох країн у політичній, торговельній, інвестиційній, культурній та гуманітарній сферах. У цьому контексті вони погодились посилити діалог між МЗС України і МЗС Туркменістану і вже невдовзі підписати Програму співпраці зовнішньополітичних відомств.

Міністри також обмінялися досвідом з протидії поширенню вірусу COVID-19 та подолання наслідків пандемії і домовилися всебічно сприяти відновленню позитивної динаміки взаємної торгівлі.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба дав старт оновленій Раді експортерів та інвесторів: «МЗС відкриває нові ринки для українських компаній» ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Ми розуміємо, що нині всі країни та бізнеси шукають можливості виходу з економічної кризи. МЗС – це не лише про візи та імідж України за кордоном, це і про реально діючі інструменти виходу на зовнішні ринки. Нині, у кризу, це особливо важливо: дати можливість збільшити торгівлю українськими товарами за кордоном. Це не стосується окремих компаній. Це стосується всієї економіки.

Головна мета РЕІ – дати бізнесу можливість просувати українські товари на зовнішні ринки за сприяння МЗС.

Ми бачимо великий експортний потенціал України. Ми маємо продавати більше товарів, компанії платитимуть більше податків, будуть влаштовувати на роботу більше людей. Це механізм, як створити можливості для людей працювати – навіть в умовах кризи, в якій ми живемо.

Для досягнення цієї мети:

Рада експортерів та інвесторів діятиме на постійній основі. Експортери з її складу зможуть подавати пропозиції щодо торговельної співпраці, лібералізації торговельних режимів, відкриття нових ринків збуту до порядку денного двосторонніх відносин, зокрема, розмов та зустрічей міністра з іноземними колегами.

Економічні відділи закордонних дипломатичних установ стануть командами розвитку торгівлі та інвестицій, які в кожній конкретній країні допомагатимуть українським експортерам.

У рамках закордонних візитів міністра МЗС надаватиме можливість для директорів або власників компаній, які входять до РЕІ, безпосередніх контактів з іноземними партнерами та пропозицій до наповнення двостороннього порядку денного міждержавної співпраці. Організація такої участі буде відбуватися на прозорій та паритетній основі, без використання державних коштів.

МЗС розуміє, що пандемія коронавірусу зруйнувала традиційні ланцюжки виробництва та поставок, тому визначило пріоритетом включення України до нових маршрутів виробництва та транспортування товарів на якомога вигідніших умовах. Зокрема, перенесення з інших регіонів світу до України іноземних виробництв, орієнтованих на європейський ринок.

МЗС разом з експортерами працюватиме над тим, щоб Україна стала гарантом світової продовольчої безпеки, без шкоди для внутрішнього ринку.

МЗС створює систему безперервного підвищення кваліфікації дипломатів у сфері торгівлі та інвестицій.

Пріоритетними завданнями є формування позитивного іміджу України та української продукції за кордоном, презентація привабливих українських інвестиційних проектів за кордоном, дипломатична підтримка іноземним інвесторам у співпраці з українськими бізнес-партнерами.

Така співпраця держави та бізнесу дасть можливість вирішити низку хронічних проблем, які завжди стояли на заваді збільшення експорту.

Президент України підтримав ініційоване міністром закордонних справ перезавантаження економічного напрямку зовнішньої політики, адже залучення інвестицій та розвиток експорту критично важливі для зростання економіки.

Реформа системи національної безпеки та оборони

«Розігріти» економіку хочуть за допомогою оборонки
([Корреспондент](#))

Уряд має намір збільшити фінансування і замовлення у промисловій сфері, а також оборонній сфері. Кабінет Міністрів має намір цього року збільшити фінансування на промислових підприємствах з великою часткою державної власності, щоб «розігріти» економіку України. Про це сказав Прем'єр-міністр Д. Шмигаль на зустрічі з послами країн Великої сімки, повідомляє прес-служба уряду в четвер, 28 травня.

«Ми маємо намір збільшити фінансування і замовлення у промисловій сфері, оборонній сфері вже в цьому році для того, щоб зберегти робочі місця, а також дати можливість працювати супутнім бізнесам. Це одна з частин нашого великого плану виходу з економічної кризи», – сказав Д. Шмигаль.

Також Прем'єр-міністр подякував «усім донорам і всім країнам Великої сімки за підтримку і допомогу в реалізації реформи децентралізації», нагадавши, що на засіданні уряду було завершено формування перспективних планів утворення територій громад для всіх областей країни. Раніше Прем'єр заявив, що пандемія коронавірусу дала певний імпульс реформам в Україні. Крім того, Д. Шмигаль стверджував, що додаткові виплати пенсіонерам допоможуть розігріти економіку України.

В. Зеленський затвердив річну програму Україна – НАТО **(Корреспондент)**

Ця програма визначає цілі та пріоритетні завдання в рамках реалізації політики євроатлантичної інтеграції України. Президент Володимир Зеленський підписав указ про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 р. Про це повідомляє прес-служба глави держави у вівторок, 26 травня.

У документі наголошується, що річна національна програма (РНП) визначає стратегічну мету реформ, цілі та пріоритетні завдання в рамках реалізації політики євроатлантичної інтеграції України, а також державні органи, відповідальні за виконання цих завдань.

«Програма є системним документом, спрямованим на планомірну реалізацію закріпленого Конституцією України стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства в Організації Північноатлантичного договору», – ідеться в повідомленні.

Особливу увагу в програмі приділено питанням досягнення відповідності критеріям членства в НАТО, переведення сектора безпеки й оборони України на стандарти НАТО і зміцнення демократичного цивільного контролю.

Головний акцент у програмі зроблено на зусиллях держави для забезпечення безпеки і добробуту людини як ключового суб'єкта національної безпеки. Також зазначено, що реалізація комплексних реформ у різних сферах, передбачених РНП, повинна ще більше наблизити Україну до НАТО.

Раніше в Міноборони спрогнозували, що вже в жовтні нинішнього року Україна отримає підвищений статус у НАТО – до рівня партнера з розширеними можливостями. Як відомо, що Україна подала заявку на отримання розширених можливостей НАТО. Очікується, що участь у програмі дасть можливість більш оперативно обмінюватися розвідувальними даними з Північноатлантичним альянсом.

Реформа правоохоронної системи

У МВС назвали винного у провалі реформи поліції (Корреспондент)

А. Геращенко звинуватив Х. Деканоїдзе в розвалі поліції. Він вважає, що організована нею переатестація не принесла жодного результату.

Провал реформи української поліції стався у зв'язку з переатестацією, автором проекту якої була Хатія Деканоїдзе, яка очолювала Національну поліцію в 2015-2016 рр. Про це заявив заступник міністра внутрішніх справ Антон Геращенко в інтерв'ю Радіо Свобода, яке було опубліковано ввечері в четвер, 4 червня.

А. Геращенко заявив, що переатестація не тільки не дала жодного результату, але і пропустила до виконання обов'язків одного з поліцейських, якого звинувачують у зґвалтуванні жінки в Кагарлика.

«Я вважаю, що переатестація, організована Хатією Деканоїдзе, привела до розвалу поліції... Наприклад, один із двох ґвалтівників із Кагарлицького відділення успішно пройшов переатестацію, організовану Деканоїдзе в 2016 році», – заявив А. Геращенко.

Раніше Х. Деканоїдзе заявляла журналістам, що на свої посади після переатестації повернулися 93 % старих кадрів. Однак А. Геращенко не зміг підтвердити або спростувати ці цифри.

Заступник міністра також заявив, що глава МВС А. Аваков не повинен іти у відставку, оскільки за події в Кагарлику, Броварах та Одесі повинен відповідати не він, а насамперед регіональне керівництво поліції. Нагадаємо, у Верховній Раді почали збір підписів за відставку міністра внутрішніх справ Арсена Авакова.

Провалена реформа поліції: інцидент у Кагарлику як наслідок **(Корреспондент)**

Зґвалтування жінки в Кагарлицькому відділку поліції є результатом проваленої реформи органів правопорядку, вважають експерти. Що пішло не так?

Двох поліцейських в Україні підозрюють у зґвалтуванні та катуванні жінки, яку вони викликали до відділку як свідка. Ідеться про оперуповноваженого і начальника одного із секторів Кагарлицького відділення поліції в Київській області. Державне бюро розслідувань (ДБР) уже відкрило кримінальне провадження й повідомило затриманим поліцейським про підозру. Голова Національної поліції України І. Клименко звільнив поліцейських, підозрюваних у скоєнні злочину, усунув від виконання службових обов'язків керівництво відділку та ухвалив рішення про розформування підрозділу й переатестацію всього особового складу Кагарлицького відділку поліції. Тим часом, як повідомляється, Голосіївський районний суд Києва обрав підозрюваним запобіжний захід у вигляді безальтернативного тримання під вартою. Однак чому насильство взагалі могло статися, адже в Україні шість років тому почали реформу органів правопорядку, аби власне унеможливити свавілля правоохоронців?

Причина в проваленій реформі

На думку експертів, актуальний інцидент свідчить: реформа поліції, яка проводилася в Україні з 2014 р., так реально і не відбулася. «Ми отримали ту ж саму жорстоку, безконтрольну міліцію, тільки тепер з погонями поліцейських», – каже DW директор Центру досліджень правоохоронної діяльності О. Мартиненко. Він був одним із тих експертів, хто від громадськості розробляв концепцію реформи правоохоронних органів України. За основу тоді взяли досвід розвитку поліцейських систем країн ЄС. Пропонувалося проводити комплексне реформування всіх ланок правоохоронної системи з поступовою переатестацією всіх співробітників.

Натомість, критикує С. Мартиненко, тоді від цієї концепції в Україні відмовилися і віддали перевагу так званому «грузинському варіанту» швидких реформ, оскільки був суспільний запит та політична воля на блискавичні зміни. На той момент першим заступником міністра внутрішніх справ України була молода грузинська реформаторка Ека Згуладзе, пізніше до неї приєдналася її колега Хатія Деканоїдзе, яка очолювала у 2015–2016 рр. Національну поліцію України. «Реформа була лише структурна: розділили департаменти, створили нові, перейменували. Набрали нову патрульну поліцію, від якою зараз залишилося 20 %, та провели поспішну переатестацію, внаслідок якої в поліції залишилося 95 % старої міліції Януковича», – зауважує експерт.

На провал переатестації особового складу правоохоронних органів вказує і голова Харківської правозахисної групи Є. Захаров. У 2014 р. він очолював експертну групу з реформування органів правопорядку при міністерстві внутрішніх справ України. «Підстави для звільнення правоохоронців унаслідок переатестації були сформульовані неправильно і не підпадали під правове визначення. Ми попереджали, що через це всі звільнені оновляться в судах і треба щось міняти. Нас не послушали, а так і сталося», – констатував у розмові з DW Є. Захаров.

Ніхто не хоче працювати в поліції

Крім того, правозахисник наголошує, що тоді помилково надали пріоритет у реформуванні лише патрульної поліції. Як наслідок, високі зарплати патрульних спричинили незадоволення умовами праці та оплатою за неї інших правоохоронців: слідчих, дільничних, співробітників оперативних відділів. Тому велика частина з них звільнилася з роботи й у поліції просто не було кому працювати. «У 2016 році був некомплект по деяких відділках до 40 %. Ніхто не хотів працювати за малу зарплатню. Тому набирали в поліцію всіх, кого можна», – каже Є. Захаров.

Саме так потрапили в поліцію і правоохоронці, яких нині підозрюють у згвалтуванні у Кагарлику. За словами заступника голови МВС А. Геращенко, їх взяли на зміну тим, кого звільнили у 2015–2016 рр. «Масові переатестації можуть пропустити поганих людей вперед, а хороших – звільнити через необ'єктивні причини. Ці поліцейські працювали кілька років, вони прийшли після переатестації», – сказав А. Геращенко і додав, що наразі через низькі заробітні плати молодь не хоче йти працювати до правоохоронних органів.

Він також зазначив, що після інциденту в Кагарлику масової переатестації поліцейських по всій країні не буде, але буде реакція на конкретні скарги громадян на співробітників поліції.

І все ж таки певний прогрес теж є

Попри критику реформи органів правопорядку міжнародна правозахисна організація Amnesty International вказує, що ситуація з поліцейським свавіллям в Україні потроху змінюється. Якщо у 2011 р. у своєму звіті ця організація відзначала кругову поруку серед правоохоронців та відсутність прогресу у розслідуваннях справ, де серед підозрюваних були співробітники тодішньої міліції, то нині в Amnesty International кажуть, що кількість таких випадків у країні значно скоротилася. «Випадок у Кагарлику нас усіх шокував. Зараз це резонанс. А десять років тому таких інцидентів було багато, і вони були звичними. Їх замовчували в прокуратурі й намагалися сховати», – розповіла в розмові з DW директорка Amnesty International в Україні О. Покальчук.

На думку правозахисниці, прогрес у критичній реакції на поліцейське свавілля став можливим завдяки тому, що в країні з'явилось ДБР. Представниця Amnesty International висловила сподівання, що справу «кагарлицьких гвалтівників» доведуть до кінця, й вона стане показовою, аби кожен поліцейський в Україні знав про невідворотність покарання за несанкціоноване насильство. «Треба пояснювати поліцейським, що у вас є право на насилля, яке дає ваша інституція, але воно абсолютно заборонене у формі тортур, перевищенні меж. Це має бути чітко і ясно донесене до кожного співробітника», – вважає О. Покальчук. За її словами, правозахисники прискіпливо слідкуватимуть за розслідуванням справи згвалтування жінки в Кагарлицькому відділку поліції та судовим процесом над підозрюваними поліцейськими.

Децентралізація та реформа державного управління

Болгарія озвучила претензії до України щодо адмінреформи ([Корреспондент](#))

Невдоволення болгарських парламентаріїв викликано адміністративною реформою в Одеській області. Парламент Болгарії висловив протест проти адміністративної реформи Болградського району в Одеській області. Відповідну заяву в Софії прийнято в середу, 20 травня. «Болгарський парламент категорично не згоден із планованими адміністративними змінами», – наголошується в заяві. Депутати закликали болгарський уряд вжити всіх можливих заходів для збереження цілісності болгарської громади в Болградському районі. Пропонується провести міжурядову нараду для дотримання адміністративної єдності болгарської

меншини в рамках двосторонніх угод, що гарантують жителям району освіту болгарською мовою.

Кабінет Міністрів України планує адміністративну реформу, яка передбачає поділ Болградського району на п'ять громад, в яких етнічні болгари не будуть більшістю. На думку Софії, це вдарить по правах болгарської меншини. За неофіційними даними, в Болградському районі проживає 250–300 тис. етнічних болгар. Нагадаємо, раніше Болгарія почала отримувати газ в обхід України. Раніше вона отримувала російський газ з Румунії транзитом через Україну. З 1 січня 2020 р. поставки йдуть газопроводом «Турецький потік».

Кабмін затвердив останні плани створення об'єднаних громад **(Корреспондент)**

Останні плани затвердили щодо ОТГ в Запорізькій, Львівській та Одеській областях. Рішення щодо Криму приймуть після деокупації. Кабінет Міністрів затвердив останні плани створення об'єднаних територіальних громад. Про це заявив Прем'єр-міністр Д. Шмигаль у Telegram у середу, 27 травня.

«Сьогодні ми завершили важливий етап реформи децентралізації – затвердження останніх трьох перспективних планів (з доопрацюванням) – Запорізької, Львівської та Одеської областей. Зараз ми проводимо консультації з перспективного плану Автономної республіки Крим на всіх рівнях, і він буде сформований відразу ж після деокупації півострова», – написав Д. Шмигаль.

«Затверджені по всій території країни перспективні плани – це двигун змін для окремих громад та країни в цілому. Для громад – це не тільки новий рівень відповідальності, але й одночасно – новий рівень можливостей, коли люди вибирають, як їм зручніше жити, де будувати школу, де відкривати дитячий садок. Модератор життя на місцевому рівні відтепер – місцеві жителі, а не чиновники», – додав Прем'єр-міністр.

Це лише частина реформи децентралізації, яка буде впроваджуватися і надалі, запевнив Д. Шмигаль. «Суспільство сприймає реформу децентралізації як одну з найбільш зрозумілих, прозорих, успішних і затребуваних, тому попереду нас чекають не менш важливі рішення в цьому напрямку», – резюмував Прем'єр.

Нагадаємо, що раніше Кабміну дозволили формувати об'єднані громади. Право Кабміну визначати центри тергромад підтримали 264 нардепи Ради. Кабмін також може подати на розгляд Ради пропозиції про укрупнення районів. Також повідомлялося, що був призначений новий губернатор Київщини. З березня новий голова обласної адміністрації В. Володін був тимчасово виконуючим обов'язки голови цієї ОДА.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль анонсував прийняття перспективних планів формування територій громад трьох останніх областей – Запорізької, Львівської та Одеської ([Урядовий портал](#)).

Відкриваючи засідання уряду, Прем'єр-міністр, зокрема, зазначив, що затвердження перспективних планів для трьох останніх областей стане важливим етапом реформи децентралізації.

Затвержені три останні перспективні плани областей, за виключенням окупованих територій. Мається на увазі АР Крим. Тимчасово окуповані території Донбасу потрапляють у план.

Затвердження по всій території країни перспективних планів – це «двигун» змін для окремих громад та країни в цілому. «Перспективні плани – це основа майбутніх територіальних громад, і вони відтепер будуть охоплювати 100 % території. Ми втілюємо в життя принцип «сильна громада – успішна країна».

У свою чергу для громад це стане не тільки новим рівнем відповідальності, а й одночасно новим рівнем можливостей, коли люди обирають, як їм зручніше жити, де будувати школу, де відкривати дитсадок. Модератор життя на місцевому рівні – відтепер місцеві мешканці, а не чиновник, який може бути не так зацікавлений в облаштуванні комфортного життя громади.

Звичайно, що це лише одна з частин реформи децентралізації, яка буде надалі впроваджуватися і, я переконаний, буде завершена успішно, бо цього вимагає суспільство, попереду країну чекають не менш важливі рішення в цьому напрямі.

Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад ще чотирьох областей ([Урядовий портал](#)).

20 травня Кабінет Міністрів України затвердив перспективні плани формування територій громад Дніпропетровської, Київської (обидві – з доопрацюванням), Рівненської та Сумської областей.

Проекти розпоряджень розроблено відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Так, у Дніпропетровській області передбачено 85 спроможних територіальних громад, у Київській – 69, у Рівненській – 64, у Сумській – 51. Плани охоплюють 100 % територій областей.

Перспективні плани розроблено спільними зусиллями обласних державних адміністрацій, Мінрегіону, органів місцевого самоврядування, профільних асоціацій, народних депутатів та експертів.

Коментуючи черговий крок у реалізації реформи децентралізації, міністр розвитку громад та територій України О. Чернишов зазначив: «Затвержені перспективні плани забезпечать формування та функціонування спроможних територіальних громад чотирьох областей, здатних надавати населенню якісні послуги. Це сприятиме підсиленню

спроможності громад, відновленню інфраструктури, створенню більш комфортних умов проживання людей».

За оцінкою міністра, «останнім часом ми дуже пришвидшили погодження і затвердження перспективних планів розвитку областей: раніше було затверджено 17 планів, сьогодні додали ще 4».

Асоціація та безвізовий режим з ЄС

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко обговорив з Послом ЄС Матті Маасікасом питання оновлення Угоди про асоціацію між Україною і ЄС ([Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України](#)).

В Україні запроваджено адаптивний план виходу з карантину, який складається з п'яти етапів. Важливим є постійний обмін досвідом з іншими країнами щодо боротьби з коронавірусом, економічного оздоровлення після COVID-19, підтримки бізнесу, збереження та створення нових робочих місць. Разом з тим, незважаючи на заходи проти пандемії, ми докладаємо всіх зусиль для забезпечення безперервного експорту с/г продукції на зовнішні ринки та забезпечення продовольчої безпеки.

Європейський Союз залишається головним торговим партнером України. У 2019 р., порівняно з 2018 р., товарообіг між Україною та ЄС збільшився на 5,5 % та становив 45,7 млрд дол. США, з яких експорт становив 20,8 млрд дол. США. Зокрема, найбільшими імпортерами української продукції стали Польща, Італія, Німеччина, Нідерланди та Угорщина.

Ми сподіваємось розпочати оновлення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Це питання є особливо актуальним через непросту ситуацію в міжнародній торгівлі. Також пріоритетним питанням для нас є усунення технічних бар'єрів у торгівлі з ЄС, ми готові до укладення Угоди про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції.

Сторони також обговорили питання державних закупівель, які можуть істотно вплинути на зростання українського виробництва. Міністр зазначив, що наразі Мінекономіки працює над проектом регламенту, правила якого не будуть суперечити міжнародним зобов'язанням у сфері закупівель, та підтримуватимуть локалізоване виробництво в умовах світової економічної кризи.

Реформа освіти та науки

Додаткова сесія ЗНО-2020 відбудеться 24 липня – 10 серпня, додатково зареєструватись на неї можна відсьогодні ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Додаткова сесія зовнішнього незалежного оцінювання 2020 р. відбудеться з 24 липня до 10 серпня. Сьогодні, 25 травня, розпочинається додатковий період реєстрації на додаткову сесію ЗНО, який триватиме до 9 червня.

Згідно з [наказом](#) Українського центру оцінювання якості освіти, тестування відбудуться за таким графіком:

- фізика – 24 липня;
- математика – 28 липня;
- іспанська мова – 29 липня;
- французька мова – 30 липня;
- німецька мова – 31 липня;
- англійська мова – 3 серпня;
- українська мова і література – 4 серпня;
- біологія – 5 серпня;
- історія України – 6 серпня;
- географія – 7 серпня;
- хімія – 10 серпня.

Результати додаткової сесії стануть відомі до 14 серпня.

Додатковий період реєстрації на додаткову сесію ЗНО триватиме з 25 травня до 9 червня. Згідно з наказом МОН, зареєструватись можуть ті, хто не зміг цього зробити протягом 3 лютого – 24 березня.

Право на реєстрацію в додатковий період мають особи, які:

- не змогли зареєструватися під час основного періоду реєстрації і проживають або перебувають на території, на якій встановлено карантин, режим надзвичайної ситуації або надзвичайного стану;
- брали участь в АТО та/або в заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, або належать до категорії осіб з неконтрольованих територій та не зареєструвалися для участі в ЗНО в основний період;
- проживають на тимчасово окупованій території або в населених пунктах, де органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, або переселилися з них та не зареєструвалися в основний період реєстрації;
- за рішенням судів перебувають в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах;
- мають складати державну підсумкову атестацію у формі ЗНО, але через поважні причини не змогли зареєструватися в основний період реєстрації (такі особи реєструються для участі в додатковій сесії лише з навчальних предметів, з яких їм будуть зараховані результати ЗНО як оцінки за ДПА).

Зареєструватися для участі в додатковій сесії ЗНО можна, заповнивши реєстраційну картку на [сайті УЦОЯО](#) та подавши комплект реєстраційних документів особі, відповідальній за реєстрацію в закладі освіти, або надіславши його до відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти. Дату подання реєстраційних документів буде визначено за відтиском штемпеля на поштовому конверті.

Комплект реєстраційних документів має містити:

- оформлену реєстраційну картку;
- заяву для участі в додатковій сесії;
- засвідчену копію паспорта громадянина України;
- засвідчену копію документа про повну загальну середню освіту (для випускників минулих років);
- інші документи за потреби.

Детальну інструкцію та рекомендації щодо реєстрації розміщено на сайті УЦОЯО в розділі «[Процедура реєстрації](#)».

Пробне ЗНО відбудеться 15 та 17 червня, вхід на тестування – в захисних масках ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Пробне ЗНО з української мови та літератури відбудеться 15 червня 2020 р., з інших предметів – 17 червня 2020 р. Про це йдеться у відповідному [наказі](#) Українського центру оцінювання якості освіти, оприлюдненому сьогодні, 22 травня 2020 р.

Оновлені запрошення-перепустки з адресами пунктів пробного тестування будуть з'являтися в особистих кабінетах учасників пробного ЗНО з 1 червня. Для входу в особисті кабінети на сайті відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти необхідно ввести логін та пароль, отримані раніше від РЦОЯО.

Для друку запрошення-перепустки необхідно скористатися опцією «Сформувати запрошення-перепустку» – документ завантажиться у форматі PDF, після чого його можна буде роздрукувати.

Вхід учасників до пунктів проведення тестування відбуватиметься за наявності:

- оригіналу документа, за яким відбувалась реєстрація на пробне ЗНО (паспорт, ID-картка тощо);
- запрошення-перепустки;
- засобів індивідуального захисту – маски або респіратора (у тому числі виготовлених самостійно).

Рекомендовано мати при собі дві-три ручки з чорнилом насиченого чорного кольору, за бажанням – прозору пляшку з питною водою і антисептик для рук.

Визначити результати пробного ЗНО можна буде за допомогою онлайн-сервісу. Для цього учаснику потрібно буде занести свої відповіді до спеціального сервісу «Визначення результатів пробного зовнішнього незалежного оцінювання» у такі терміни:

- 15–17 червня – з української мови і літератури;
- 17–19 червня – з історії України, математики, біології, географії, фізики, хімії, а також англійської, німецької, французької та іспанської мов.

Для тих, хто скористається такою можливістю, результати тестування з української мови буде оприлюднено до 21 червня, з решти предметів – до 23 червня.

Реформа охорони здоров'я

Кабмін відреагував на слова Зеленського про провал медреформи **([Кореспондент](#))**

На посаді першого заступника голови МОЗ О. Теряєва встигла пропрацювати трохи більше одного місяця.

Перший заступник міністра охорони здоров'я Олена Теряєва звільнена із займаної посади. Відповідну постанову Кабінету Міністрів опубліковано в четвер, 21 травня. Зазначається, що О. Теряєва звільнена згідно з поданою заявою. Вона була призначена на посаду 8 квітня 2020 р. і відповідала за реформування системи охорони здоров'я. Раніше Президент В. Зеленський заявив про необхідність перегляду другого етапу медичної реформи. За його словами, COVID-19 показав, що реформа не вийшла. Нагадаємо, міністр охорони здоров'я М. Степанов заявив, що другий етап медреформи міг негативно позначитися на фінансуванні української медицини і припускав низку скорочень медперсоналу. За словами глави МОЗ, під загрозою також виявилася екстрена медична допомога: в деяких областях недофінансування становить 60–80 %. Це призведе до скорочення 30 % бригад швидкої допомоги, наголосив М. Степанов.

Медична реформа не вийшла – В. Зеленський ([Кореспондент](#))

Медична реформа в нинішньому вигляді – не для людей і точно не для лікарів, тому треба її переглядати, вважає глава держави.

Якщо перший етап медичної реформи в Україні показав непогані результати, то другий – необхідно переглянути. Про це сказав Президент Володимир Зеленський під час прес-конференції в середу, 20 травня. «Про медичну реформу. Первинну зробили, вона дуже непогана, і там задоволені медики первинки. Але це не всі медики – це перше. Друге – COVID-19 показав, що реформа не вийшла. Там є нормальні речі, які були зроблені. Але дуже багато всього, на що не звертали увагу, і ми опинилися просто голі перед таким викликом. Ось чому я кажу, що треба переглядати реформу», – сказав В. Зеленський.

Він зазначив, що потрібно переглядати зарплати не тільки медиків, а й, наприклад, водіїв швидких. «Не може водій швидкої, який ризикує своїм

життям, працювати за 4–5 тисяч гривень. Це ж неправильна реформа. Якщо всі психіатричні лікарні і тубдиспансери виходять зі страйками, через те, що їх закривають, це – неправильна реформа. Вона нерозумна. Вона – не для людей, вона точно не для лікарів, вона ні для кого, тому треба її переглядати», – додав глава держави. Раніше глава МОЗ М. Степанов пояснив, чому другий етап медреформи був неефективним. За його словами, в деяких областях недофінансування екстреної медичної допомоги на рівні 60–80 %.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль: «Пандемія дала імпульс реформам в Україні» ([Кореспондент](#))

Коронавірус показав недоліки медичної системи і помилки, допущені при реформуванні, вважає Прем'єр.

Пандемія коронавірусу дала певний імпульс реформам в Україні. Про це заявив Прем'єр-міністр Д. Шмигаль, передає «Урядовий портал» у четвер, 28 травня.

«В умовах пандемії – це та реформа, потреба в якій і недоліки якої проявилися найбільше. Реформа медицини має бути завершена за допомогою наших міжнародних партнерів, але коронакриза показала помилки, які були допущені при попередніх розрахунках цієї реформи, тому ми перераховуємо і тарифи з НСЗУ, і пакети послуг», – сказав Д. Шмигаль.

Прем'єр додав, що якщо інфекційна лікарня не має хворих, це не означає, що лікарі не повинні отримувати зарплати.

«Ще одна проблема – це психіатрія і туберкульозні диспансери. Усе це потребує окремої уваги та окремих розрахунків, тому другий етап реформи може розтягнутися в часі. І ми будемо просити підтримати нас у реалізації цієї реформи», – додав Прем'єр-міністр.

Д. Шмигаль зустрівся з послами Великої сімки в Україні. Сторони обговорили ситуацію з Covid-19, схвалену Кабміном програму стимулювання економіки, продовження медреформи і співпрацю України з МВФ.

На порядку денному стоять ті реформи, які нададуть поштовх і полегшать економічний розвиток: реформа митниці, реформа оподаткування малого і мікробізнесу, «регуляторна гільйотина» – реформа щодо дерегуляції, щоб полегшити роботу малого бізнесу і необхідність приватизації, підсумував Прем'єр. (...)

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов заявив про те, що закупівля лікарських засобів у 2020–2021 рр. під контролем МОЗ ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Документи для закупівлі лікарських засобів, які ми почали оформлювати з квітня, потрібно було зробити ще в першому кварталі. Ми відразу включилися в роботу: розробили нормативну базу і затвердили перелік лікарських засобів на засіданні Кабінету Міністрів. Нам ще потрібно прийняти ряд документів, які зараз закінчують своє проходження. І відразу

почнемо закупівлю за кошти 2020 р. Країна буде з лікарськими засобами, які потрібні нашим пацієнтам.

Зараз поставки лікарських засобів в Україну відбуваються з двох джерел: через міжнародні організації і ДП «Медичні закупівлі». У бюджеті 2020 р на це передбачено близько 10 млрд грн.

При цьому лікарські засоби, які постачаються в Україну у 2020 р., закуповуються за кошти, перераховані у 2018–2019 рр.

Ми на постійному зв'язку з нашими міжнародними партнерами, розуміємо, що і в які терміни треба поставляти. Ми керуємо ситуацією щодо забезпеченості наших громадян лікарськими засобами у 2020 та 2021 рр.

Пенсійна реформа

Уряд схвалив законопроект щодо електронного обліку трудової діяльності та призначення пенсій ([Урядовий портал](#)).

Уряд пропонує запровадити облік трудової діяльності працівника в електронній формі. Відповідний законопроект схвалено на засіданні Кабінету Міністрів 3 червня 2020 р.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Хочемо пропонувати зміни, які дозволять запускати повноцінно роботу електронних трудових книжок. Це означає менше паперу, менше бюрократії, менше потрібно документообігу. Пенсії будуть нараховуватись автоматично. Це фактично певний прорив, певна реформа.

Пропонується запровадження ведення трудових книжок в електронній формі в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. Також передбачене законодавче врегулювання питання щодо автоматичного призначення пенсії за віком. З прийняттям закону пенсію можна буде оформити через особистий електронний кабінет особи на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України.

Міністр соціальної політики Марина Лазебна:

Через три місяці будуть запроваджені нові соціальні сервіси. При досягненні відповідного віку пропонований розмір пенсії буде нараховано автоматично. При цьому працівник матиме змогу внести, за потреби, уточнення до цих розрахунків.

Заплановано наповнювати реєстр відповідною інформацією упродовж п'яти років. Оригінал трудової книжки зберігатиметься у працівника. До паперового варіанту трудової на вимогу працівника також можуть вноситися відповідні записи про звільнення, призначення тощо.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Діджиталізація доступна: цифрові інструменти Білоберізької ОТГ (Децентралізація)

Білоберізька ОТГ – найменша і найвіддаленіша від Івано-Франківська об'єднана територіальна громада на Прикарпатті. У 2015 р. населені пункти Білоберізка, Устеріки, Хороцеве і Барвінків пройшли процедуру об'єднання, утворивши ОТГ із загальною кількістю мешканців 2734 особи.

Важлива особливість ОТГ – її розташування. Громаду оточують мальовничі гірські хребти, столітні смереки та просторі галявини із запашними травами. Асфальтованих доріг, які б сполучали села, майже не існує, а інтернет-зв'язок став доступним лише декілька років тому. Утім, представники місцевого самоврядування громади активно упроваджують світові практики децентралізації та діджиталізації адміністративних послуг, а також практики якісного інформування та навчання мешканців користуватися такими послугами онлайн. Які успішні кроки вони здійснили?

У жовтні 2016 р. Білоберізька громада увійшла у першу когорту ОТГ–учасниць програми USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE). Упродовж двох років представники місцевої влади співпрацювали з ІТ-організацією SocialBoost, партнером програми DOBRE, та зважилися на впровадження інструменту цифрової участі «Громадський проект». А завдання залучення мешканців до використання сучасних ІТ-інструментів виконували спеціалісти ГО «Центр політичних студій», регіонального партнера програми DOBRE в Івано-Франківській області.

«Під час реформи місцевого самоврядування ми отримали значні можливості щодо розпорядження місцевими коштами, – розповідає Л. Тинкалюк, адміністратор ІТ-платформи «Громадський проект» та офіційного сайту Білоберізької ОТГ. – Адміністрація громади була зацікавлена в участі мешканців у формуванні бюджету. Рішення про створення бюджету участі було прийнято у 2018 р., коли ми отримали запрошення на навчальний тренінг щодо Громадського проекту. Впровадження інструменту не викликало труднощів, а от пояснення мешканцям необхідності використання платформи стало складним завданням».

Саме тому цього року експерти ГО «Центр політичних студій» попрацювали з активом громади та розробили інформаційну кампанію для популяризації бюджету участі.

«Ми визначили цільову аудиторію, розробили меседжі та обрали канали комунікації з цими групами. Завдяки цьому вдалось залучати до подання проєктів чималу кількість мешканців, – розповідає керівник ГО «Центр політичних студій» В. Світлик. – Наші експерти спільно з активом

громади та працівниками ради розробляли інформаційні повідомлення та моделі донесення інформації до мешканців».

Загалом, за три місяці вдалось долучити до подання проєктів на бюджет участі різні категорії населення: молодь, батьків дітей, що навчаються у школах та садках, місцевих активістів. Для батьків школярів спеціально була розроблена серія повідомлень у вайбері, які розповідали про корисність і простоту використання ІТ-інструментів участі. Учасники лише з цієї групи подали чотири проєкти на бюджет участі.

До поширення інформації були долучені не лише працівники ради, але й члени молодіжної ради, депутати, старости і діловоди. Інформація доносилась до мешканців переважно через соціальні мережі, оскільки на час подачі проєктів було впроваджено карантин. Проте в інформаційній кампанії були заплановані зустрічі з жителями, на яких депутати та старости мали розповідати про бюджет участі, також мали проводитись відкриті уроки у школах, зустрічі з молоддю тощо. Напрацьована інформаційна кампанія готова до використання в повному обсязі наступного року.

У ОТГ постійно інформують щодо аспектів роботи платформи. Нещодавно створені відеоінструкція та електронна інструкція з подання проєктів. Також усі новини про бюджет участі, проєкти та особливості голосування розміщуються у групі на фейсбуці та у вайбер-чатах, де мешканці громади активно спілкуються.

Л. Маковійчук, авторка декількох проєктів для бюджету участі, одна з перших брала участь в ініціативі і ділиться досвідом: «Про бюджет участі ОТГ я дізналася від працівників нашої сільської ради, вони постійно розповідають мешканцям про платформу та її можливості. Для мене бюджет участі – це реальний шанс вплинути на зміни у власному селі, на власній вулиці. Подавати проєкт уперше було трохи складно, особливо при складанні кошторису, адже я ніколи не стикалася з таким видом роботи. Та завдяки порадам та підказкам Леоніда в мене все вийшло. Наразі вже реалізовані два проєкти, подані мною як автором: облаштування спортивного залу в Білоберізькій школі та пришкольного дитячого майданчика в селі Хороцеве. Результати роботи стали неабияким стимулом для мене та інших мешканців взяти участь в ініціативі цього року. Кожен із нас має можливість допомогти своїй громаді та зробити щось корисне для всіх жителів».

Незважаючи на карантин, подання проєктів у рамках бюджету участі 2020 р. відбулось у заплановані терміни. Відтак, подано 14 проєктів на суму 140 тис. грн. Кількість проєктів у 2020 р. зросла майже у п'ять разів, порівняно з минулим роком. Це результат якісно проведеної інформаційної кампанії для популяризації цього інструменту. Для цього активно використовували соціальні мережі, де простими словами за допомогою відеоінструкцій пояснювали мешканцям, як працює бюджет участі та як подати проєкти просто з дому.

Наступним етапом інформаційної кампанії буде залучення мешканців до голосування за проєкти, що триватиме протягом червня. Планується

запуск другої частини інформаційної кампанії, націленої на пояснення мешканцям функціоналу для голосування на сайті ради.

Цього року вдруге бере участь Леся Танасійчук: «Про можливість подати проєкт я прочитала у нашій фейсбук-групі. Ігрова кімната в Устеріківській гімназії давно потребувала ремонту, тож я вирішила спробувати. У мене не виникло труднощів із реєстрацією чи оформленням заявки. Уже за рік проєкт був реалізований, а учні гімназії нарешті отримали весь необхідний інвентар. Це стало причиною знову спробувати свої сили у бюджеті участі».

«Ми напрацювали з громадою низку креативних повідомлень, метою яких було залучити мешканців до бюджету участі спонукати подавати проєкти та голосувати за них», – пояснює експерт-консультант «Центру політичних студій» М. Джогола. – «Разом із громадою ми поставили чіткі завдання: з усієї громади у 2020 р. залучити більше десяти проєктів, які будуть висунуті на голосування».

Після впровадження бюджету участі, керівники органів місцевого самоврядування зрозуміли, що для повноцінної комунікації з усіма мешканцями громади не вистачає сучасного діджитал-інструменту. Особливо складно адміністрації було оперативно ділитись новинами з усіх чотирьох сіл ОТГ: попередній сайт мав застарілий дизайн, ускладнював публікацію та пошук інформації.

«У 2018 році, коли ми вперше дізналися про можливість впровадження нового сайту, наш офіційний ресурс був досить складним та незрозумілим, типовим для вебпорталів тих часів. Оскільки наша громада вже користувалася платформою “Громадський проєкт” і була задоволена результатами, ми погодилися увійти в п’ятірку ОТГ, що першими створили сайти за допомогою Dosvit», – говорить Леонід Тинкалюк, ІТ-спеціаліст Білоберізької ОТГ.

Разом із запуском сучасного сайту велась робота над тим, щоб його популяризувати серед мешканців громади та навчити користуватись його функціоналом. Бюджет участі став першим механізмом для «розкрутки» сайту і презентації та інших ІТ-можливостей, які він пропонує. Протягом трьох місяців Білоберізькій ОТГ вдалося створити та запустити новий сайт. Працівники адміністрації відзначають просту структуру меню сайту, де всі розділи можна побачити на одному екрані. За допомогою служби підтримки громада вже встановила різні модулі та планує запустити опитування й консультації.

А. Шарабуряк, адміністраторка сайту громади, нещодавно розпочала працювати з платформою: «Новий сайт доволі зручний. У нього приємний дизайн та зрозуміле меню. Мені подобається візуальне оформлення розділів. Оскільки я працюю з наповненням ресурсу, то очікую на оновлення панелі статистики: за допомогою цифр я зможу побачити зворотній зв’язок від відвідувачів».

Подолавши непростий шлях, громада ділиться порадами, як платформи національного масштабу можуть бути успішно застосовані в невеликих ОТГ.

При оновленні сайту не потрібно переносити ледь усю інформацію зі старого ресурсу. Краще почати з актуальних новин і документів за останній рік.

Органам місцевого самоврядування вкрай важливо отримувати зворотній зв'язок від мешканців: питати у користувачів, що саме їм подобається, а чого не вистачає. Щоб дізнатись реальні відгуки користувачів, слід використовувати всі канали спілкування: від соціальних мереж до плакатів у публічних місцях.

Цифрову участь в ОТГ можна розпочати з найпростіших її форм, наприклад, з онлайн-опитувань. Після завершення опитування варто розповісти жителям громади, як вони вплинули на прийняття рішення.

Для того, щоб інструменти участі принесли результати, важливо працювати не лише з технологіями, а і з людьми: пояснювати, як працювати з новими інструментами, регулярно інформувати мешканців про всі новації та переваги, які вони приносять.

Україні важливо розробляти наглядні інструкції та посібники, які повинні бути у вільному доступі, доносити інформацію різними каналами – від соціальних мереж до організованих навчань для мешканців.

«На старті роботи Громадського проекту мешканці громади мали сумніви щодо реального ефекту його впровадження. Проте перші реалізовані проекти повністю змінили цю думку. Сьогодні жителі ОТГ готові працювати з онлайн-інструментами та втілювати з їхньою допомогою власні ідеї. Це дає можливість кожному з нас вирішувати проблеми, що є не завжди помітними для влади, розбудовувати свою громаду, робити її сильною та прогресивною», – підсумовує жителька громади Л. Танасійчук.

Крім досягнутих результатів, Білоберізька ОТГ використовує інші сервіси SocialBoost, розроблені в рамках програми DOBRE: наприклад, DOBRE.Pytanniya – система для проведення опитувань серед мешканців щодо якості наданих послуг у громаді. Приклад Білоберізької ОТГ демонструє, що діджитал-орієнтованість органів місцевого самоврядування залежить від бажання самих жителів.

Поводження з відходами: практика Шумської громади (Децентралізація)

Шумська об'єднана громада, що на Тернопільщині, утворена у 2015 р. До її складу увійшли 18 сільських рад, де мешкають загалом 21104 жителі. Громада є партнером Програми USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) із 2017 р. У процесі створення Стратегії сталого розвитку громади на 2018–2025 рр., проведено опитування мешканців про якість надання послуг. Аналіз результатів опитування виявив низьку якість послуги поводження з твердими побутовими відходами. За рівнем незадоволення серед мешканців з наданої послуги визначено:

можливість сортувати сміття – 62,9 %; вивіз сміття з домогосподарств – 47,6 %; чистоту навколишнього середовища – 33,3 %; чистоту громадських місць – 23,5 % (стаття на сайті громади).

Розпорядженням міського голови утворено робочу групу, до складу якої увійшли працівники органів виконавчої влади, громадських організацій, депутати та члени виконкому, представники комунальних, культурних, медичних та освітніх установ, в. о. старости, активісти. Під час дискусій розробили План покращення надання послуг та затвердили послугу поводження із ТПВ у Шумській ОТГ. План покращення послуги опубліковано на сайті ОТГ (посилання).

«Нагальних питань завжди вистачає, але добре, що почали з цього – буде менше сміття в селі. Було дуже важко вивозити відходи, вони були скрізь навколо нашого села», – ділиться І. Волос, жителька села Рохманів.

Відповідно до плану, створили проект, реалізація якого передбачала поліпшення якості надання пріоритетної послуги в населених пунктах громади. Відтак, у рамках проекту обрано 12 населених пунктів громади: місто Шумськ; села Онишківці, Рохманів, Обич, Залужжя, Бриків, Боложівка, Сураж, Кордишів, Новостав, Потурорів та Круголець. За підтримки Програми DOBRE громада придбала: 78 металевих контейнерів для сортування сміття (папір, скло, пластик), 26 конструкції для облаштування майданчиків, 2145 індивідуальних пластикових контейнерів, які роздані безкоштовно для домогосподарств (посилання на відео).

За кошти інфраструктурної субвенції із державного бюджету Шумська міська рада закупила сміттєвоз, а за кошти міського бюджету облаштувала 26 бетонних майданчиків.

«Ми створили мережу збирання сміття в усіх населених пунктах, які були відібрані для участі в проекті. Встановили єдиний тариф, який набагато нижчий від того, що довелося би сплачувати кожному старостинському округу за вивезення сміття самотужки» – говорить В. Плетюк, міський голова.

Крім того, у 2018 р. представник міської ради брав участь у навчальному візиті до Польщі. Із представниками 25 громад – партнерок Програми USAID DOBRE – вивчали роботу місцевого самоврядування у п'яти гмінах (Szczurowej, Nowy Sacz, Chrzanowa, Skawina, Niepolomic) і дізналися, як органи місцевого самоврядування Польщі надають послуги, ознайомилися з досвідом підготовки інвестиційних проектів за підтримки Євросоюзу.

Учасники навчального візиту до Польщі, 2018 р.

У 2019 р., щоб підвищити обізнаність мешканців про культуру сортування відходів, у громаді провели багато інформаційних заходів (посилання). Громадські активісти, молодь, працівники закладів культури та виконавчого апарату Шумської міської ради долучились до навчальних ініціатив:

– еко-акції в освітніх закладах;

- наради із керівниками закладів культури (посилання);
- громадські слухання у населених пунктах (посилання);
- зустрічі у форматі «Спілкування із владою за кавою» (посилання)
- виготовлено та роздано близько 2 тис. інформаційних буклетів.

«Провівши опитування серед населення, ми зрозуміли, що більшість мешканців усвідомлюють проблеми зі сміттям, але рівень екологічної обізнаності про роздільний збір відходів можна оцінити як середній. Аналіз опитування дав підстави зробити висновок, що потрібно проводити інформаційно-просвітницьку роботу з правильного сортування сміття. Тільки повне і постійне залучення, спонукання людей до сортування, власний приклад приведуть до того, що розділення відходів увійде у звичку мешканців громади», – зазначає В. Кравчук, учителька Шумського ліцею, у рамках конкурсу «Еко? Логічно!» (посилання).

Серед результатів проекту:

- зібрано близько 2000 батарейок та 2 т сортованого сміття у рамках акції «Сортуй сміття та утилізуй батарейку!»;
- проведено серію майстер-класів «Подаруйте своїм речам нове життя» (із виготовлення речей повсякденного вжитку з «відходів»);
- реалізовано плогінг-забіг «Люблю своє місто».

Інформаційно-освітні простори STEMkids у Мостівській ОТГ. Як у школах громади досягають новітніх успіхів? ([Децентралізація](#))

Мостівська ОТГ, що у Миколаївській області, утворена у 2016 р. До складу ОТГ увійшли 15 населених пунктів із загальною чисельністю населення 3990 осіб. Громада з 2017 р. співпрацює з Програмою USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE). Готуючи Стратегічний план розвитку ОТГ, громада спільно з експертами програми виявили прогалини з наданням освітніх послуг. При відносно високому кадровому потенціалі низькими були показники Зовнішнього незалежного оцінювання.

Відтак, у громаді вирішили розробити «План удосконалення надання освітньої послуги в закладах освіти Мостівської сільської ради Миколаївської області на 2019–2023 роки». Аналіз діагностичного оцінювання якості надання освітньої послуги продемонстрував, що мешканці потребують удосконалення системи освіти та навчального процесу у громаді. Відповідно до Плану дій створили робочу групу, до складу якої увійшли представники органів місцевого самоврядування, керівники та педагоги закладів освіти, батьки, учні старших класів. Під час дискусій пріоритетом визначили: створити новий інформаційний простір у чотирьох закладах освіти громади (Мостівський НВК, Сухобалківська ЗОШ I–III ст., Лідіївська ЗОШ I–II ст., Олександрівська ЗОШ I–II ст.). Першою ідеєю проекту визначили закупити обладнання для комп'ютерних класів. Однак під час навчального візиту до Польщі, за підтримки Програми USAID

DOBRE, начальниця відділу освіти знайшла більш цікаву ідею – створити інформаційно-освітні простори STEMkids.

Програма USAID DOBRE допомогла придбати комплекти програмованих роботів, інтерактивних дошок, ноутбуків, 3D-принтерів, ламіраторів, багатофункціональних принтерів для «Інформаційно-освітніх просторів STEMkids». За кошти сільради у чотири заклади освіти закупили сучасні меблі, професійні фотоапарати, акустичні системи та матеріали для ремонту приміщень. Ремонтні роботи виконали спільно з представниками органів місцевого самоврядування та місцевого бізнесу, працівниками шкіл і батьками учнів.

«Під час реалізації проекту ми побачили, що наші діти та вчителі – це зацікавлені, рішучі, готові до змін та мають нові погляди і підходи до сучасної освіти. І я впевнена, що якісне навчання можна отримати не тільки у місті, а й у віддалених селах», – зазначила А. Савченко, начальниця відділу освіти громади.

Результати для учнів

Із січня 2020 р. заклади освіти почали працювати у зовсім новому і мегаскладному напрямі. Уміння програмувати роботів, працювати на 3D-принтері, використовувати сучасні засоби навчання діти демонструють із неабияким професіоналізмом. Учні вже презентували 16 робототехнічних систем та пластикові деталі, надруковані на 3D-принтері.

«Мені подобається займатися робототехнікою у школі, тому що це класно! Відвідавши перше заняття, я розумів, що робототехніка – це неймовірно цікаво, тому став постійно на них ходити. Там ми вчимося програмувати роботів. Учитель ставить певне завдання, ми обираємо якусь модель із бібліотеки, інколи самі щось придумуємо та працюємо над своїми ідеями. У майбутньому, я впевнений, ми опануємо не лише основи робототехніки та ІТ-технологій, а й навчимося використовувати ці знання на практиці» – ділиться О. Гонтарук, учень 9 класу.

Представники ОТГ відвідують «відкрите заняття» з робототехніки

(5 клас, Олександрівська ЗОШ І–ІІ ст.) Заняття за програмою «Дівчата STEM» (Мостівський НВК). Гурток з робототехніки для учнів 6 класу (Лідіївська ЗОШ І–ІІ ст.)

Завдяки роботі «Інформаційно-освітнього простору STEMkids», учні Мостівського НВК досягли досить вагомих успіхів:

- створили власний блог на ютуб-каналі (посилання);
- беруть активну участь у різноманітних флешмобах, вебінарах із робототехніки;
- використовують у роботі новий професійний фотоапарат та акустичну систему;
- посіли III сходинку в обласному фестивалі-конкурсі мистецтв «Різдвяні канікули» (посилання);
- одержали п'ять призових місць у рамках обласного конкурсу «В об'єктиві натураліста» (посилання);

– учениця 9-го класу стала учасницею менторської програми «Дівчата STEM 2020» (посилання);

– педагоги та учні брали участь у Всеукраїнському заході #STEM_тиждень_spring2020 (посилання).

«Наші діти зацікавлені робототехнікою, відкриття такого простору у нашому НВК є гарною справою, сподіваємося, що в майбутньому таких класів з'явиться більше», – зазначила мама учня 11 класу І. Лисенко.

Результати для вчителів

Робота вчителів також удосконалюється. Ось декілька прикладів, як працюють учителі з новими технічними засобами:

– упроваджують методику інтегрованого навчання: STEM-освіта передбачає інтеграцію наук. Наприклад, на уроці робототехніки вивчають тему «Машини. Зубчасті передачі», на якому діти конструюють автомобіль з набору LEGO, але перед тим з'ясовують, яким чином машина рухається і які фізичні закони зумовлюють рух. Для створення робота необхідно використати і знання з робототехніки, і знання з фізики.

– опановують мови програмування Scratch і Python.

– працюють із платформою Lab View та середовищами для розробки мов програмування.

– покращують уміння роботи із фото, відео- та аудіо- технікою, 3D-пристроями, смарт-дошкою.

«Дуже швидко діти показали вражаючий результат. А це говорить про те, що в учнів великий потенціал. Цей новий напрям у нашій школі був дуже необхідний, бо різнобічний розвиток, який передбачає STEM-освіта, іде дітям на користь, заохочує до навчання, до нових відкриттів. Можемо з упевненістю сказати, що STEM-освіта дуже активно впроваджується, не лише в робототехніці, а майже у всіх навчальних предметах», – наголосила вчителька Мостівського НВК А. Шуляченко.

Під час карантину для проведення онлайн-уроків учителі створюють відеоуроки (урок математики вчителя Мостівського НВК В. Онищак), проводять методичні зум-наради та зум-конференції, а для поширення та оцінювання завдань використовують сервіс Classroom.

«Завдяки проєкту учні наших шкіл отримали не тільки сучасне обладнання та сучасні простори, а й поштовх до особистісного розвитку. Сподіваємось, що тепер більше наших випускників вступатимуть до технічних вузів», – підсумовує Н. Бабанська, голова Мостівської ОТГ. Подяка співавтору історії: А. Савченко – начальниці Відділу освіти Мостівської ОТГ

Іллінівська громада розвиває медицину та дбає про молодь
([Децентралізація](#))

Іллінівська сільська громада об'єднала 25 населених пунктів з населенням трохи менше 10 тис. жителів. Територія велика для такої

кількості жителів – понад 526 кв. км. Але тут постійно намагаються наблизити послуги до людей.

У рамках державної програми з розвитку доступної медицини, в Іллінівській ОТГ збудували дві нові сільські амбулаторії. Їх не встигли здати в експлуатацію – завадили деякі технічні питання з підрядниками та карантин. Одна амбулаторія – в Іллінівці, друга – в селищі Клебан Бик.

З місцевого бюджету на устаткування додали по 120 тис. грн, на озеленення території – по 300 тис. грн, розповідає Н. Лебедева, перша заступниця сільського голови.

Медичні закладі сільської громади – вісім ФАПів та чотири амбулаторії – розташовані у складі Костянтинівського районного ЦПМСД та утримуються з районного бюджету. У громаді міркують про створення власного комунального закладу. Про це говорили під час консультацій з експертами Донецького регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою».

Для такої кількості населення недоречно створювати Центр первинної медико-санітарної допомоги. За словами Н. Лебедевої, комунальним закладом стане Іллінівська амбулаторія, решта медичних установ громади будуть філіями.

Коли нові амбулаторії відкриються, сільська рада прийматиме рішення про створення комунального підприємства. Поки в громаді шукають людину на посаду головного лікаря – йому доведеться пройти реєстрацію та отримати ліцензію.

У селищі Клебан Бик збудували амбулаторію з житлом для лікаря. Тут дві просторі кімнати, два санвузли та велика кухня. Чекатимуть на сімейного лікаря, готового приймати працювати в село.

Діюча амбулаторія розміщена в будівлі, яка раніше була районною лікарнею, зі стаціонарними ліжками на 75 пацієнтів. Зараз пацієнтів лікує В. Шалімов – сімейний лікар з 32-річним медичним стажем. На території обслуговування проживає 1300 жителів (це три села Катеринівського старостинського округу – села Катеринівка та Плещіївка, селище Клебан Бик).

Але у сімейного лікаря 2200 пацієнтів, послугами амбулаторії користуються більше людей із сусідніх сіл, які не входять до складу Іллінівської ОТГ. В амбулаторії можна отримати всі базові послуги первинної медицини. Коли переїдуть до нової будівлі, громада вирішуватиме, що робити зі старою лікарнею. Серед варіантів – облаштувати хоспіс, спільний заклад для сусідніх міст, бо своїми силами не впоратись.

Два нових молодіжних центри збудували в Іллінівській громаді – у селі Олександро-Калинове та селищі Клебан Бик. Обійшлись без урочистостей на відкритті через карантин.

У Клебан Бик молодіжний центр розмістили в будівлі селищного клубу. На ремонт витратили 200 тис. грн з місцевого бюджету. Меблі,

обладнання та музичну апаратуру придбали за рахунок донорської допомоги від чеської організації «Людина в біді».

Л. Лашина, директор Будинку культури, на базі молодіжного центру готова розвивати творчість у селищі. Тут з'явиться вокальний колектив. Охочих співати багато. Клавійні інструменти подарували донори. Коли молодіжний центр відкриється, тут буде аерофутбол, настільний хокей, більярд та теніс. Можна буде пограти в настільні ігри. Проведуть вай-фай, щоб іще більше зацікавити молодь.

«Не будемо робити акцент тільки на молоді, хочемо зробити центр дозвілля для всіх жителів Клебан Бика та Катеринівки, – розповідає староста А. Байгуш. – На свята в нас збирається багато людей. У клубі є глядацький зал та сцена, раніше крутили кіно. Плануватимемо ремонт клубу, треба шукати гроші».

На території Іллінівської ОТГ розташований регіональний ландшафтний парк «Клебан Бик». Тут можна не тільки насолодитись красою краєвидів чи скупатись в озері, але й дізнатись багато цікавого, замовивши екскурсію. За словами Т. Керносенко, начальниці відділу рекреації РЛП «Клебан Бик», розроблені декілька туристичних маршрутів. Найпопулярніший – на центральній ділянці протяжністю 4 км. Облаштовані оглядові майданчики, де можна перепочити.

Два роки тому об'єднали екологічний та сільський туризм. Гості можуть приїхати до парку на відпочинок, а також відвідати музей народного побуту в Олександро-Калиновому, пройти іншими туристичними локаціями в селі та залишитись на відпочинок в еко-садибі. Такі спільні екскурсії користуються попитом.

А. Тараман, засновник ГО «Енеїда» – серед найактивніших жителів села, хто разом з однодумцями започаткував сільський туризм. Усе закрутилось навколо музею «Довкілля». До війни сільський музей користувався чималим попитом у жителів Донецька та туристів, які їхали до обласного центру.

«Ми були першими в регіоні, хто започаткував сільський туризм, – розповідає А. Тараман. – Туристам треба було десь поїсти – ставили столики. Просили продати їм домашніх курей, яйця – організовували продаж під замовлення. Коли постало питання залишитись на ніч, організували чотири агросадиби».

Коли вирішили поєднати сільський туризм з екологічним, стало виходити ще цікавіше. Віслючка Данка – місцева героїня, бере участь у маршруті парком «Смолянська полонянка». Маршрут у селі періодично змінює локації, в залежності від можливостей. Серед локацій – спілкування з майстром по дереву, прогулянка селом на велоузварі (саморобна бричка з велосипедними характеристиками), колись була локація поготувати домашню птицю та худобу – це дуже цікаво для дітей із міста.

«Смолянський куліш» – серпневе свято, яке стало візитівкою Іллінівської громади. Туди збирається вдсятеро більше людей, ніж жителів села Олександро-Калинового, де відбувається це свято.

Новини із соціальних мереж

Програма діяльності Кабінету Міністрів потребує доопрацювання, оскільки вона була розроблена ще до пандемії коронавірусу та не враховує запровадження обмежувальних заходів і втрат економіки, зазначив Президент України Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ у межах робочої поїздки до Хмельницької області.

«Програма уряду була розроблена, але ніхто не очікував коронавірусу. Тому він (Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. – Ред.) звернувся до людей і сказав: у нас коронавірус, карантинні заходи, і програма уряду повинна була змінитися через COVID-19. Треба її оновити», – зазначив глава держави.

В. Зеленський зауважив, що Прем'єр-міністр сам попросив Верховну Раду відправити програму діяльності уряду на доопрацювання ([Офіс Президента України](#)).

У Мінрегіоні пройшла онлайн-конференція для ЗМІ «Борги населення за комунальні послуги: як аналізувати проблему», яку проводили заступник міністра розвитку громад та територій України Н. Хоцянівська та керівник Офісу підтримки реформ міністерства Ю. Перчук.

Офіс підтримки реформ Мінрегіону

Національна спілка журналістів України (НСЖУ)

USAID Проєкт Енергетичної Безпеки ([Мінregion](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Останні два місяці уряд працював над низкою стратегій і програм, зокрема планом виходу з карантину, програмою стимулювання економіки та антикризовою енергетичною програмою.

Однак за всіма цими цифрами та розрахунками для нас важливо бачити людей. Наприклад, ми запустили програму дешевого кредитування «5–7–9 %». І програма дійсно кредитує бізнес уже на сотні мільйонів гривень. Проте цього недостатньо.

Тому уряд сьогодні схвалив законодавчу ініціативу, яка передбачає спрощення доступу до кредитних ресурсів для мікро-, малого та середнього бізнесу. Держава гарантуватиме до 80 % тіла кредиту перед банком. На 2020 р. пропонується встановити ліміт таких гарантій в обсязі 5 млрд грн. Це частина програми «Нові гроші», яка разом зі спрощеною програмою «5–7–9 %» покликані фінансово підтримати підприємців, зокрема тих, хто постраждав через карантинні обмеження.

Також ми ухвалили рішення про призначення допомоги з часткового безробіття на період карантину застрахованим фізичним особам-підприємцям. Звернутися за отриманням такої допомоги до центру зайнятості можна буде протягом 90 днів від дня скорочення діяльності.

Підтримали сьогодні й низку ініціатив, що стосуються цифрової трансформації. Адже цифровізація – це удар по бюрократії та корупції. Це подушка, яка робить послуги для населення доступнішими, а життя комфортнішим.

Перш за все, схвалено проєкт закону, що дасть змогу призначати пенсію за віком автоматично через особистий електронний кабінет на вебпорталі е-послуг Пенсійного фонду. А запровадження обліку трудової діяльності працівника в електронній формі спростить доступ до отримання інформації про набутий стаж для призначення виплат. Документ буде доопрацьований протягом дня. Сподіваємося на підтримку ініціативи у Верховній Раді.

Продовжуємо також реалізацію принципу екстериторіальності. Цього разу підтримали пропозицію запровадження пілотного проєкту в державній реєстрації земельної ділянки. Це означає, що подані документи потраплять на обробку до спеціаліста в іншому регіоні, де розташована земельна ділянка, що унеможливить корупційні дії.

В електронній формі відтепер з'являться ще дві державні послуги. Через Єдиний державний портал адміністративних послуг можна буде замовити державну експертизу землепорядної документації. А через Транспортний портал електронних послуг у межах експериментального проєкту буде доступна функція замовлення бланку дозволів на перевезення вантажу автомобільним транспортом в іноземних державах. Це дозволить зменшити вплив чиновників у взаєминах приватного бізнесу і держави ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд послаблює карантинні обмеження.

Сьогодні на засіданні ухвалили рішення про дозвіл:

- з 5 червня роботи закладів громадського харчування, зокрема приймання відвідувачів у приміщеннях, за умови дотримання протиепідемічних заходів;
- з 5 червня особам старше 60 років не дотримуватися зобов'язання щодо самоізоляції;
- проведення релігійних заходів у приміщенні за умови перебування не більше 1 особи на 5 м²;
- проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, у віддаленому режимі, а також ухвалення рішення про умовну акредитацію освітніх програм без проведення або з частковим проведенням акредитаційної експертизи до 1 вересня 2020 р.

Крім того, поновлюється авіаційне сполучення:

- з 5 червня – внутрішнє авіасполучення;
- з 15 червня – міжнародне авіасполучення з державами, які відкрили аеропорти для рейсів з України.

Здійснення перевезень пасажирів легковими автомобілями дозволитиметься в кількості до п'яти осіб включно з водієм (без урахування дітей віком до 14 років).

У разі невідповідності епідемічної ситуації в регіоні показникам для послаблення заходів протягом трьох днів поспіль, регіональна комісія ТЕБ і НС зобов'язана зібратися позачергово та скасувати послаблення деяких карантинних обмежень ([Денис Шмигаль](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Учора у мене була надзвичайно змістовна та конструктивна зустріч з представниками закладів вищої освіти з усієї України. Востаннє глава держави спілкувався з ними в такому форматі 15 років тому. Ми змінюємо це, адже якісна освіта для українців є нашим стратегічним пріоритетом.

Зазначені в указі завдання уряду – це першочергові кроки, на важливості та невідкладності яких наголосили всі представники вищої освіти.

Ми повинні сформувані чіткі цілі та готувати конкурентоспроможних фахівців – відповідно до потреб української економіки. Визначити, якими професіями ринок перенасичений, а які, навпаки, будуть гостро затребувані в найближчі роки.

Не менш важливою є й розбудова мережі студентських гуртожитків. Сучасних, комфортних, а головне – в достатній кількості для потреб іногородніх студентів.

Серед іншого, потрібно популяризувати вивчення математичних і природничих наук. Україна – це земля винахідників і першовідкривачів, визнаних усім світом. У нас повинні з'явитися нові Сікорські, Корольови та Вернадські. Для цього маємо розвивати наукову діяльність у вишах, розбудовувати науково-дослідницьку інфраструктуру, зокрема галузеві лабораторії. Не може бути успішною країна, яка пропонує науковцю тільки стілець, аркуш паперу і ручку. Це треба змінювати.

Окрему увагу ми будемо приділяти популяризації нашої освіти серед іноземних студентів. Це й важливі для економіки надходження, і встановлення міцних міждержавних зв'язків.

Указом <https://bit.ly/3dtVq7z> створюється Рада з питань розвитку вищої освіти при Президентові України. Її завданнями, серед іншого, будуть удосконалення якості та змісту вищої освіти в Україні, підготовка пропозицій для вдосконалення законодавства України в цій галузі, зокрема щодо фінансової автономії закладів вищої освіти, механізму залучення приватних інвестицій та розвитку державно-приватного партнерства. Хочу наголосити, що ми не зосереджені лише на вищій освіті. Найближчим часом ми проведемо зустрічі з представниками дошкільної, середньої та професійно-технічної освіти та разом визначимо шляхи розвитку та вдосконалення цих рівнів ([Володимир Зеленський](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Минулого тижня ми презентували Програму стимулювання економіки для подолання наслідків COVID-19. Над нею ми працювали із залученням великої кількості аналітиків, наукових центрів, бізнесових асоціацій.

План заходів містить приблизно 230 пунктів. Це заходи з відновлення спроможності роботи мікро-, малого, середнього бізнесу, стимулювання промисловості, агропромислового комплексу, так звана «регуляторна гільйотина», яка дає змогу говорити про послаблення регуляторного тиску на бізнес, який постраждав від коронакризи.

Програма розрахована на три роки. Документ пройшов численні обговорення. Отримали як позитивні оцінки, так і критичні. Зараз програму доопрацьовують у міністерствах, щоб передати на подальше обговорення в комітети Верховної Ради ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Відсьогодні Україна переходить до наступного етапу послаблення карантинних обмежень. Упродовж останніх двох тижнів ми спостерігаємо приблизно однакову кількість осіб по країні, що захворіли та видужали. Епідемічна ситуація в більшості областей дає змогу з 1 червня відкрити спортивні зали та фітнес-центри, заклади освіти, запустити міжобласне автомобільне сполучення та залізничні перевезення. Рішення щодо зняття тих чи інших обмежень у кожній області ухвалюватимуть регіональні комісії ТЕБ і НС. Звичне життя поступово повертається до України, але будьмо на сторожі власного здоров'я ([Денис Шмигаль](#)).

Заступник керівника Офісу Президента України Юлія Ковалів провела зустріч з представниками бізнесу стосовно напрацювання законодавчих ініціатив щодо удосконалення податкового законодавства.

Детальніше: <https://bit.ly/3c73sSF> ([Офіс Президента України](#)).

Децентралізація фактично виходить на фінішну пряму: уряд затвердив перспективні плани для всіх областей України. Вони стануть основою для формування територіальних громад та побудови успішної країни, у якій комфортно жити, заявив Президент України Володимир Зеленський.

Детальніше: <https://bit.ly/2XE9VyZ> ([Офіс Президента України](#)).

Уряд готує програми виходу з економічної кризи після епідемії. Зокрема, йдеться про рефінансування бізнесу, допомогу з безробіття. Про це Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль повідомив на традиційній селекторній нараді під головуванням Президента Володимира Зеленського щодо протидії поширенню коронавірусу. Очільник Кабінету Міністрів також пообіцяв наступного тижня представити інші економічні програми.

Подробиці: <https://bit.ly/2X7SXdm> ([Офіс Президента України](#)).

27 травня уряд затвердив перспективні плани формування територій громад Одеської, Запорізької та Львівської областей.

Таким чином в Україні затверджено всі 24 перспективних плани формування територій громад областей, а отже, країна фактично отримала модель нового адміністративно-територіального устрою на базовому рівні.

«Децентралізація виходить на фінішну пряму. Вже маємо затвердженими 24 перспективні плани областей, які покривають 100 % їх території. Наближається до завершення основний етап реформи. Перспективні плани стануть основою нового адміністративно-територіального устрою України базового рівня. Вважаю сьогоднішню подію значним здобутком та результатом тривалого процесу реформи. Від Міністерства розвитку громад та територій України вдячний за підтримку всім розробникам перспективних планів, учасникам консультацій та обговорень, вдячний професійній спільноті та уряду. Завдяки чіткій роботі всіх учасників Мінрегіон наразі дотримується запланованого графіку законодавчого забезпечення завершення реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади», – прокоментував міністр розвитку громад та територій України О. Чернишов ([Мінрегіон](#)).

Відбулося чергове засідання Тресторонньої контактної групи у форматі відеоконференції.

Детальніше: <https://bit.ly/3emaZyc> ([Офіс Президента України](#)).

Брифінг Олексія Чернишова 27.05.2020 року щодо затвердження перспективних планів.

Децентралізація виходить на фінішну пряму.

27 травня уряд затвердив із доопрацюванням перспективні плани Запорізької, Львівської та Одеської областей. Отже, вже затверджено перспективні плани всіх 24 областей України. Про це у відео з брифінгу міністра розвитку громад та територій України О. Чернишова 27 травня 2020 р.

Слідкуйте за нами у соцмережах:

https://t.me/minregion_news

https://www.instagram.com/minregion_official

<https://www.youtube.com/user/minregionofukraine> ([Мінрегіон](#))

27 травня Кабінет Міністрів України прийняв Постанову «Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій», проект якої був розроблений Міністерством розвитку громад та територій України.

Так, виключаються окремі норми, зокрема, щодо:

- критеріїв розподілу субвенції між областями та містом Києвом (при цьому залишається норма щодо розподілу 80 % пропорційно населення у відповідному регіоні);
- спрямування субвенції на реалізацію проектів та заходів за умови наявності актуальної містобудівної документації на місцевому рівні;
- відповідності об'єктів та заходів оптимальним мережам соціальної інфраструктури та доступності публічних послуг ([Мінрегіон](#)).

Президент Володимир Зеленський затвердив Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 р.

Детальніше: <https://bit.ly/2AemKrG> (Офіс Президента України).

Уряд прийняв Постанову «Деякі питання функціонування органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду», яка дозволяє Державній інспекції містобудування України розпочати виконувати свої функції та повноваження.

Згідно з постановою, створена законодавча основа для утворення міжрегіональних територіальних органів Державної інспекції містобудування України як юридичної особи публічного права.

«Прийнята постанова сприятиме подальшому виконанню заходів, пов'язаних з ліквідацією Державної архітектурно-будівельної інспекції та створенням Державної інспекції містобудування (ДІМ) України. ДІМ почне працювати з моменту заповнення штату мінімум на 30 %», – зауважив міністр розвитку громад та територій України О. Чернишов ([Мінрегіон](#)).

Закон дозволить працівникам закладів охорони здоров'я державної та / або комунальної власності, які борються з поширенням коронавірусу та лікують пацієнтів з COVID-19, отримати за травень та червень 2020 р. грошову компенсацію податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), утриманого з їхніх доплат у розмірі до 300 % до заробітної платні.

Детальніше: <https://bit.ly/2zpC8BP> (Офіс Президента України).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Затвердження всіх перспективних планів областей та ухвалення програми стимулювання економіки – не єдині важливі рішення сьогоднішнього засідання уряду.

На виконання рішення Президента та РНБО уряд розробив законопроект, яким пропонує безстроково звільнити підприємства оборонно-промислового комплексу від сплати мита на складові, що ввозяться до України.

Водночас, коли медики сьогодні оберігають наше здоров'я, військові продовжують захищати українську суверенність. Обов'язок влади – забезпечити їх необхідним озброєнням. І водночас підсилити економічну спроможність.

Не поширюватиметься мито на матеріали, вузли, агрегати, спеціальне обладнання, устаткування та комплектувальні вироби, що використовуються в розробленні та виробництві озброєння, військової та спеціальної техніки для потреб військових формувань, зокрема ЗСУ. Це дозволить як покращити забезпеченість нашої армії, так і збільшити експортний потенціал України.

Проект закону був підтриманий на засіданні Кабміну й буде переданий на розгляд Верховній Раді.

Також уряд схвалив Концепцію реформування системи оплати праці державних службовців. Вона дасть змогу підвищити престиж державної служби, залучити досвідчених фахівців, знизити корупційні ризики.

Проблема в цій сфері очевидна: не завжди величезна кількість чиновників є ефективною. Насамперед, потрібно підняти продуктивність праці держслужбовців, а потім підвищувати їхні зарплати до ринкового рівня. Це важливо для тих людей, які дійсно працюють з повною віддачею на державу і для населення України.

Питання, яке стояло серед ключових, – розділення Міністерства енергетики та захисту довкілля на два окремих відомства. Замість нього буде створено Міністерство енергетики й Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів.

Об'єднання відомств не дало очікуваного результату. Адже дивно, коли енергетик доповідає про стан справ в атомній енергетиці, вугільній галузі, а потім про вилов мотиля. Екологією має опікуватися професійний еколог ([Денис Шмигаль](#)).

Реформа ліквідації ДАБІ в чинному вигляді:

- збереже корупційну систему архбудконтролю;
- унеможливить розгляд усіх справ за участю ДАБІ – у понад 2800 судових справах ніхто не понесе відповідальність за порушення;
- заблокує проведення будь-якого державного архітектурно-будівельного контролю, що збільшить кількість самочинних об'єктів.

Національна спілка архітекторів України – НСАУ

Конфедерація будівельників України

Разом проти корупції ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади у тому форматі, в якому вона проходить в Україні, є однією з найуспішніших реформ у Європі за останні роки. Так її оцінюють представники європейських країн та інституцій, які свого часу теж проводили таку реформу і які надавали експерту допомогу Україні у формуванні законодавчої основи змін у системі управління територіями, але ніхто з цих країн не диктував своїх умов. Тому що всі розуміють, що кожна країна має свої особливості і те, що підходило одній країні, не обов'язково буде ефективним в іншій країні. Деталі ([Децентралізація](#)).

Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в тому форматі, в якому вона проходить в Україні, є однією з найуспішніших реформ у Європі за останні роки. Так її оцінюють представники європейських країн та інституцій, які свого часу теж проводили таку реформу і які надавали експертну допомогу Україні у формуванні законодавчої основи змін у системі управління територіями, але ніхто з цих країн не диктував своїх умов. Тому що всі розуміють, що кожна країна має свої особливості, і те, що підходило одній країні, не обов'язково буде ефективним в іншій країні.

Про це йшлося під час зустрічі заступника міністра розвитку громад та територій В'ячеслава Негоди з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Болгарія в Україні Костадином Коджабашевим ([Мінregion](#)).

Декілька важливих тез із сьогоднішнього регіонального обговорення реформ: електронна демократія:

- в Україні понад 3 млн людей користуються сервісами електронної демократії (Serhiy Loboiko);
- чим більше даних людина зможе отримати онлайн, тим менше буде навантаження на органи влади (Ludmyla Rabchynska);
- влада та громадськість разом готують чернетку проекту закону про діджиталізацію політичних партій (Podgorina Viktoriya);
- відкриті дані – це підзвітність держорганів. Тому в них відсутня мотивація надавати доступ до цих даних (Ihor Samokhodsky);
- зазвичай оцифровані реєстри в Україні – це просто Word чи Excel файли у форматі PDF (Kirill Zakharov);
- ЄДР публікує не всі передбачені законодавством дані, як-то відкритість ліцензій і дозволів. Але відповідальність за це відсутня (Sergi Milman);
- органи місцевого самоврядування розглядають відкриті дані як проблему, а не спрощення своєї роботи в майбутньому (Haider Stanislav) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Документ передбачає комплекс змін, спрямованих на вдосконалення діяльності банків, зокрема шляхом зміцнення корпоративного управління та врегулювання особливостей судового провадження у справах щодо виведення банків з ринку.

Детальніше: <https://bit.ly/3cTgBzF> ([Офіс Президента України](#)).

Податкова реформа: Президент звернувся до уряду з низкою пропозицій у зв'язку з унесенням змін до Податкового кодексу України.

Детальніше: <https://bit.ly/2XePxV2> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Більше двохсот конкретних дій та заходів містить програма стимулювання економіки для подолання наслідків COVID-19, яку ми

сьогодні прийняли на засіданні Кабміну. Протягом трьох днів документ буде доопрацьований, щоб врахувати конструктивні пропозиції та зауваження.

Від початку карантину понад 90 найкращих аналітичних центрів країни, бізнес-асоціацій, окремих компаній (зокрема представників малого та середнього бізнесу) брали участь у розробці документа, який доповнює комплексну програму реформ у державі.

Виклики, які сьогодні постали перед економікою, спричинені не лише коронакризою. Коли коронавірусу ще й на горизонті не було, ми вже мали три системні кризи:

- депопуляція та міграція з України;
- деіндустріалізація та падіння промисловості;
- енергетична криза.

Тому ініціативи, які пропонуються в програмі, стосуються не просто розвитку економіки, а й створення умов її безпечного функціонування. Вони поділяються на короткострокові, середньострокові, стратегічні (превентивні) та формуються на трьох принципах:

- доступ до фінансів;
- доступ до ринків;
- забезпечення модернізації та сталого розвитку.

Червоною лінією, яка пронизує всю програму, став принцип пріоритету українського виробника. Для нас прописна істина, що коли є два однакові виробники вагонів чи автобусів, то пріоритет має бути у заводі, де працюють українці. Україна використовуватиме весь спектр інструментів СОТ та ГАТТ для захисту наших підприємств.

Один із блоків програми – заходи секторальної підтримки, що поділяється на сім груп за галузями: промисловість, енергетика, агропромисловий комплекс, інформаційні технології, транспорт та інфраструктура. Серед ініціатив – зниження податкового та адміністративного тиску, зменшення витрат на сировину та електроенергію, забезпечення безперебійного збуту продукції для сільського господарства та збільшення прозорості ринків в енергетиці через сталий перехід до ринкових відносин, реформа залізниці в транспорті, запуск річкових перевезень, розширення державно-приватного партнерства.

Розроблений і механізм розвитку економіки за функціональними напрямками. Це насамперед підтримка малого та середнього бізнесу, стимулювання міжнародної торгівлі, залучення інвестицій, стимулювання розвитку інновацій, розвиток ринку праці, розумне регулювання економічної діяльності та масштабна цифровізація, яка вже активно впроваджується ([Денис Шмигаль](#)).

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення врегулювання заборгованості за спожиті енергоносії теплопостачальних та

теплогенеруючих організацій, підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» (реєстраційний № 3508 від 20.05.2020).

Мінрегіон підтримує цей законопроект, оскільки він спрямований на зниження фінансового тиску на підприємства теплоенергетики та водопровідно-каналізаційного господарства, поліпшення їх фінансово-господарського стану та сприятиме безперервному наданню якісних комунальних послуг ([Мінрегіон](#)).

Епідемія COVID-19 в Україні продемонструвала, що медична реформа не була достатньо успішною, а тому в неї необхідно внести зміни, заявив Президент України Володимир Зеленський під час прес-конференції

Детальніше: <https://bit.ly/36fZPrZ> ([Офіс Президента України](#)).

20 травня Кабінет Міністрів України затвердив перспективні плани формування територій громад Дніпропетровської, Київської (обидві – з доопрацюванням), Рівненської та Сумської областей.

Так, у Дніпропетровській області передбачено 85 спроможних територіальних громад, у Київській – 69, у Рівненській – 64, у Сумській – 51. Плани охоплюють 100 % територій областей.

Коментуючи черговий крок у реалізації реформи децентралізації, міністр розвитку громад та територій України О. Чернишов відзначив: «Затверджені перспективні плани забезпечать формування та функціонування спроможних територіальних громад чотирьох областей, здатних надавати населенню якісні послуги. Це сприятиме підсиленню спроможності громад, відновленню інфраструктури, створенню більш комфортних умов проживання людей» ([Мінрегіон](#)).

Після виходу країни з карантину згорання великих програм не відбудеться. Це стосується, зокрема, й програми «Велике будівництво». На цьому наголосив Президент України Володимир Зеленський під час прес-конференції у Києві.

Детальніше: <https://bit.ly/2zT5bgO> ([Офіс Президента України](#)).

Президент України Володимир Зеленський має намір добиватися повернення після завершення епідемії COVID-19 українських політв'язнів, які перебувають на території Російської Федерації та в окупованому Криму.

Детальніше: <https://bit.ly/2ZmDrvU> ([Офіс Президента України](#)).

Децентралізація – це історія успіху. І всі мають усвідомити, що треба вже показати її результат не лише в окремих громадах, а скрізь у країні. За рішення, які ми вже прийняли і прийматимемо найближчим часом для продовження реформи, точно не буде соромно ні зараз, ні у майбутньому.

Про це сказав В. Безгін, народний депутат України, голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою, під час онлайн-

пресконференції для регіональних ЗМІ «Місьцеве самоврядування та територіальна організація влади: “геолокація” реформи».

За його словами, зараз у впровадженні децентралізації унікальна ситуація, коли є співпраця профільного міністерства, профільного парламентського комітету і профільного департаменту Офісу Президента.

«Усі три органи працюють разом, радяться і консолідуєть зусилля, узгоджують позиції. Ми вже наближаємося до закінчення формування перспективних планів, прийняли закон, що уповноважив уряд визначати центри і території громад. Плануємо вже під час цієї сесії парламенту прийняти закон чи постанову про ліквідацію і утворення районів, так само як і постанову про місцеві вибори на новій територіальній основі. Усе інше законодавче забезпечення будемо приймати на наступній сесії парламенту. І я не бачу тут жодних перешкод. У залі засідань є нормальний робочий діалог із цих питань, фракції та групи готові підтримувати завершення децентралізації і розуміють, що це невідворотній процес. Тобто, або ми робимо це зараз, або ще п'ять років копірсаємося у двох вимірах. Допустити цього, звісно, не можна», – сказав В. Безгін.

Повний запис пресконференції – за посиланням ([Децентралізація](#)).

З'явилася програма публічного обговорення законопроекту № 2679 щодо оптимізації роботи ЦНАП, яке відбудеться у п'ятницю, 22 травня, 15:00-17:00, за підтримки напрямку з покращення якості надання адмінпослуг для населення Програми ULEAD з Європою / ULEAD with Europe.

Участь у заході підтвердили Л. Рабчинська, заступник міністра цифрової трансформації України та Л. Білозір, народний депутат України, голова підкомітету з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур.

<https://decentralization.gov.ua/news/12463>

Будь ласка, реєструєтьса за посиланням <https://forms.gle/Hh6yupw4Q4MyHnYh6> (до 12:00, 20 травня) ([Децентралізація](#)).

Розроблений Мінрегіоном проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо створення та запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» прийнято 20 травня на засіданні Кабінету Міністрів України.

Запровадження електронної системи дозволить отримувати послуги у сфері містобудівної діяльності в електронній формі, скоротити строки надання послуг у будівництві та покращити їхню якість, знизить корупційні ризики.

«Створення та запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва дозволить усунути порушення у сфері містобудівної діяльності та забезпечити прозорість та ефективність державного

архітектурно-будівельного контролю. Цим розпорядженням уряд затвердив план запровадження електронної системи, визначивши виконавців заходів та строки їх виконання», – зазначив міністр розвитку громад та територій України О.Чернишов ([Мінрегіон](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Сьогодні ми завершили важливий етап реформи децентралізації – затвердження останніх трьох перспективних планів (з доопрацюванням) – Запорізької, Львівської та Одеської областей. Наразі ми проводимо консультації щодо перспективного плану АР Крим на всіх рівнях, і він буде сформований негайно після деокупації півострова.

Я вболівав за цю реформу ще будучи віцепрем'єром з регіонального розвитку, а тому для мене особисто приємно, що саме наш уряд зробить цей історичний крок.

Затверджені по всій території країни перспективні плани – це двигун змін для окремих громад та країни загалом. Для громад – це не тільки новий рівень відповідальності, а й одночасно – новий рівень можливостей, коли люди обирають, як їм зручніше жити, де будувати школу, де відкривати дитсадок. Модератор життя на місцевому рівні відтепер місцеві мешканці, а не чиновники.

Звісно, що це лише одна з частин реформи децентралізації, яка буде надалі впроваджуватися. Сьогодні ми бачимо результат титанічної роботи уряду, профільного міністерства, народних депутатів, представників місцевого самоврядування та простих громадян. Суспільство сприймає реформу децентралізації як одну з найбільш зрозумілих, прозорих, успішних і потрібних, тому попереду нас чекають не менш важливі рішення в цьому напрямі ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд підтримав рішення щодо пом'якшення карантинних обмежень з 22 травня.

Водночас ми подовжуємо карантин до 22 червня та переходимо до адаптивної моделі. Це дасть змогу регіональним комісіям ТЕБ і НС посилювати протиепідемічні обмеження на місцях у разі виявлення спалахів захворювання. Або послаблювати їх, якщо це не суперечить встановленим обмеженням на загальнонаціональному рівні, а епідемічна ситуація відповідає трьом визначеним критеріям.

Офіційна постанова буде доопрацьована та опублікована завтра ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Сьогодні відбулось друге засідання Антикризового енергетичного штабу. Розглядали стан виконання рішень, які були прийняті на попередньому штабі та схвалені профільним парламентським комітетом.

Рухаємось до подолання кризи в енергетиці, але є питання, які потребують особливої уваги.

Наприклад, фінансовий стан «Енергоатому». Підприємство щомісяця зазнає збитків в 1 млрд грн, оскільки продає електроенергію за півціни на балансуєчому ринку. Наше завдання – захистити «Енергоатом» та колектив підприємства. Тому НАЕК має отримати можливість укладати двосторонні договори з великими споживачами.

Хочу підкреслити: важливо, щоб усі чітко дотримувалися затверджених заходів для забезпечення стабільності енергетичного ринку.

Окремо хочу подякувати народним депутатам за прийняття сьогодні в цілому законопроекту № 2372, який дасть змогу «Енергоатому» залучити на програми безпеки 200 млн євро додаткових кредитних коштів. Сподіваюсь, ініціативи, які напрацьовує Антикризисний енергетичний штаб, теж знайдуть підтримку у Верховній Раді ([Денис Шмигаль](#)).

Чотирнадцять регіонів уже виплатили всі надбавки до 300 % за березень лікарям за безпосередню роботу з пацієнтами з коронавірусною інфекцією COVID-19. Про це повідомив міністр охорони здоров'я М. Степанов на традиційній нараді під головуванням Президента України В. Зеленського щодо запобігання поширенню епідемії коронавірусу та подолання її наслідків.

Детальніше: <https://bit.ly/2zNRbEX> (Офіс Президента України).

Експертний погляд

(Слово і Діло)

Міністерство інфраструктури ініціювало законопроект, яким пропонує нову модель громадського транспорту, що дозволить замінити маршрутки автобусами та електробусами.

Незалежний транспортний експерт Олександр Кава:

Поки що навіть у міністерстві конкретно не пояснюють, що буде в законопроекті, хоча ініціатива – у правильному напрямку. Чи буде це європейська модель або щось інше, незрозуміло. Судячи із заяви міністра, робити висновки про те, що це дозволить замінити парк, дуже наївно.

Міністр заявляє правильні речі, але водночас підписує документи, які дозволяють маршруткам закріпитися на ринку міських перевезень. У січні міністерством були ухвалені нові правила експлуатації тролейбусів і трамваїв у містах, де обмежено термін експлуатації тролейбусів 10 роками, а трамваїв – 15 роками. При тому, що у Європі тролейбуси працюють близько 30 років, а трамваї – близько 50 років.

При цьому в нас навіть на міських маршрутах їздять маршрутки 2002 року випуску, яким уже 18 років і які розвалюються. При тому, що терміни експлуатації автобусів у Європі рідко перевищують 15 років. Це міністра не хвилює.

Україна може запровадити нову транспортну модель, і маршрутки дійсно можуть піти в минуле. Однак для цього необхідно насамперед істотно збільшити парк муніципального транспорту.

У Європі міськими та приміськими перевезеннями займається або муніципальна монополія, або на ринку домінує муніципальний перевізник. Наприклад, у Варшаві 100 % трамваїв, 100 % електробусів, 80 % автобусів належать місту, і тільки 20 % автобусів належать приватним компаніям. При цьому автобуси великої місткості, довжина кузова – 12–18 м, діє єдина система оплати проїзду. Приватна компанія не отримує дохід від пасажира, а за договором про транспортну роботу міська влада оплачує компанії кількість виконаних рейсів, відповідно, дотримання розкладу, технічного стану автобусів, відсутність скарг від пасажирів. Виходить, що компанії не прив'язані до готівки, як це працює в Україні.

В Україні реально замінити маршрутки, але все залежить від політичної волі. У Києві за два-три роки цілком досяжно впровадити європейську модель при фінансових можливостях міста, просто в столиці це нікому не потрібно.

В Україні вже є міста, які наблизилися до європейської моделі: Вінниця, Івано-Франківськ, Кременчук. Міста істотно збільшили парк муніципального транспорту, пасажири отримали більш якісні послуги, ніж раніше в маршрутках малої місткості.

Заміна маршруток не призвела до транспортного колапсу. Навпаки, підвищилася якість обслуговування. У Вінниці багато городян для проїзду містом надають перевагу саме муніципальному транспорту, а не особистим авто. Однак у центрі міста в годину пік трамваї ходять з інтервалом у 50 секунд, а тролейбуси – 90 секунд.

(Слово і Діло)

Після закінчення карантину в Україні очікують підвищення тарифів на користування громадським транспортом.

Незалежний транспортний експерт Олександр Кава:

Вартість проїзду після карантину – питання політичне, і багато що залежатиме від того, яке рішення ухвалюватиме міська влада. Однак бюджет Києва та багатьох інших обласних центрів дозволяє утримувати тарифи на тому рівні, який є зараз.

Щодо приватних перевізників, вплив міської влади мінімальний. Тариф залежить не стільки від фактичних витрат на перевезення, скільки від жадібності власників. Зокрема, коли бензин дорожчав на 20 %, вартість проїзду чомусь дорожчала на 50 %. Кияни щомісяця витрачають на міський транспорт більше, ніж, наприклад, жителі Варшави, Будапешта чи Праги.

В Україні часто помилково порівнюють вартість одноразового проїзду, і в цих містах справді одноразовий проїзд коштує дорожче. Однак таким проїздом, як правило, користуються туристи, працівники у відрядженні. Жителі зазвичай купують проїзні.

У Варшаві за 30 доларів на місяць можна купити проїзний на безлімітний проїзд у міському та приміському транспорті без винятку. В Україні проїзний тільки на метро, автобус, тролейбус, трамвай, не поширюється на маршрутки та коштує 50 доларів. У Празі проїзний на всі види міського та приміського транспорту обходиться в 23 долари на місяць. У Будапешті – 26 доларів. В Україні, якщо пасажир чотири рази користується різними громадським транспортом, витрати вже більше долара. В Україні витрати на транспорт набагато вищі, ніж у деяких європейських містах.

(Слово і Діло)

«Антиколомойський закон» можуть скасувати в Конституційному Суді.

Політтехнолог Тарас Загородній:

Закон про банки може зіграти свою роль у тому, щоб отримати кредит від МВФ. Однак уже є проблеми із застосуванням закону. Наприклад, є питання до процесу націоналізації ПриватБанку, оскільки процедура повинна була тривати щонайменше рік, щоб уникнути різних лазівок і претензій надалі.

Також є нюанси, які пов'язані з тим, що власники банків більше не зможуть оскаржувати рішення Нацбанку про правомочність визнання банку, скажімо, неплатоспроможним. У такому разі НБУ буде царювати. Немає

можливості оскаржити його дії. Це тягне за собою юридичні наслідки. Передусім це порушення Конституції. Отже, юристи банків можуть звернутися до ЄСПЛ.

На ситуацію, наприклад, уже відреагував А. Портнов, а з огляду на те, що він має великий досвід оскарження різних дій у європейських судових структурах, не виключені різні повороти і в цій ситуації.

Закон не має зворотної сили. Закон може поширюватись тільки на можливі в майбутньому націоналізації, а наразі йдеться про ситуацію п'ятирічної давності.

Можуть бути подачі до Конституційного Суду й високі шанси, що закон скасують. Головне питання в тому, коли можуть скасувати закон: до чи після отримання траншу МВФ.

Ситуація з «антиколомойським законом» – гра в довгу, крапка не поставлена. Президент приїхав (до Верховної Ради. – Ред.) фактично особисто переконувати депутатів голосувати, сам показав, що готовий піти на конфлікт із людиною, яка його фактично зробила.

Зараз важливо зрозуміти, які цілі переслідує І. Коломойський. Для олігарха важливо, щоб активи, які фактично перебувають у заставі держави, не були націоналізовані далі. Тобто, якщо активи зараз перебувають у заставах, то банки можуть звертатися до виконавчої служби, щоб усе повернути під контроль держави. Поки цього не відбувається, але, можливо, що у зв'язку з цим будуть судові суперечки. Можливо, І. Коломойський також хоче розіграти ситуацію інакше: не оскаржувати закон у КС в обмін на відгук позовів у Лондонському суді. У будь-якому разі юридичних нюансів багато, крапка з банком не поставлена.

[\(Слово і Діло\)](#)

Парламент виключив із порядку денного законопроект № 2590 щодо питань громадянства, ініційований Президентом України Володимиром Зеленським.

Директор благодійного фонду «Людина і право», правозахисник Борис Захаров:

Запровадження подвійного громадянства відповідає принципам прав людини. Насправді, можна було б ухвалювати не закон, а звернутися до Конституційного Суду, щоб отримати тлумачення статті про громадянство.

Відповідно до Конституції України, стаття може застосовуватися по-різному і, якщо ця стаття буде уточнена на рівні КС, це може уточнити формат правовідносин між громадянами та державою.

Подвійне громадянство – це нормальний підхід, нормальна практика, і я не бачу тут нічого поганого. Єдине, що якщо тлумачити Конституцію так, що під єдиним громадянством мається на увазі не одне, а єдине щодо всієї України, що, наприклад, окремі області не можуть мати свого громадянства, то подвійне громадянство саме собою є цілком типовим підходом. Це право людини обирати, якої країни громадянином їй бути. У людини може бути

кілька ідентичностей, так само в неї може бути кілька громадянств, і вона може спокійно, з точки зору прав людини, обрати собі кілька громадянств, а не тільки одне.

Заяви про легалізацію російських паспортів на території України – безпідставні, бо в такому разі застосовуються інші підходи. Він пояснив, що таке рішення не впливає на сам факт того, що Росія видає російські паспорти.

Навпаки, це дає можливість вважати громадянином України особу, яка має інше громадянство. Тут питання в іншому, воно відкриває шлях до двосторонніх відносин щодо певних моментів, коли людина є нерезидентом, але продовжує бути громадянином. Ці двосторонні угоди, які базуються на такому законі, можуть бути укладені.

[\(Слово і Діло\)](#)

Однією з обіцянок В. Зеленського перед початком виконання ним обов'язків Президента України було закінчення війни та вирішення питання агресії РФ через Будапештський формат.

Політолог Петро Олещук:

Є певні досягнення та проблеми на цьому шляху, але серед досягнень ми можемо відзначити таке: це насамперед повернення до реального руху в рамках Мінського процесу і, зокрема, нормандського формату. Уперше минулого року відбулася зустріч лідерів країн-учасників.

Також успіхом є розведення військ на певних точках лінії фронту. Водночас завчасно говорити про якесь остаточне вирішення проблеми, бо обстріли ще тривають. Ми можемо сказати, що активна фаза бойових дій уже припинена.

Попри плюси й мінуси за рік президентства Володимира Зеленського Україну чекає довгий процес урегулювання проблеми конфлікту на Донбасі. Відсутність прогресу пов'язана з позицією Росії, тому українській стороні складно балансувати в питаннях урегулювання. Але Україні якоюсь мірою вдалося перехопити ініціативу.

[\(Слово і Діло\)](#)

Споживчі звички українців після карантину зміняться.

Заступник виконавчого директора Центру економічної стратегії Дмитро Яблонівський:

Багато хто не мав можливості працювати під час карантину. Споживчі настрої вже падають, а в подальшому, ймовірно, ми зіткнемося з двома тенденціями.

Доходи громадян упали, а заощадження витрачені. Отже, після зняття карантину ця тенденція буде обмежувати попит, люди не будуть витрачати стільки коштів, як раніше. Час економії триватиме доти, доки кожен не знайде для себе подушку безпеки умовно.

Неминуча й друга тенденція, яка абсолютно протилежна. Зокрема, спостерігається відкладений попит. Магазини були закриті, онлайн не все

зручно купувати. Ба більше, є категорія, яка не купує онлайн, тому після карантину відбудуватимуться ті закупівлі, які планувалися раніше, ще до карантину.

Після скасування карантину й відкриття магазинів буде певний сплеск через відкладений попит. Однак у подальшому рівень споживання українців все одно буде ще тривалий час на більш низькому рівні, ніж до карантину. Усе залежатиме від того, як швидко відновляться економіка та бізнес.

Також не виключено, що українці будуть менше купувати великі та дорогі товари. Крім того, багато переорієнтуються на онлайн-купівлю. Якщо раніше в основному побутову техніку замовляли через інтернет, то, можливо, після карантину й продовольчі товари стануть частіше купувати онлайн. Ця звичка вже виробилася і може залишитися. Онлайн-торгівля вийде на більш високу частку навіть після відкриття магазинів.

[\(Слово і Діло\)](#)

Національний банк України повідомив, що отримання фінансової допомоги від Міжнародного валютного фонду є питанням найближчих тижнів і традиційних для МВФ процедур.

**Експерт економічних програм Центру Разумкова
Володимир Сіденко:**

Важко сказати, чи покращить транш цього разу економіку України. Цього ніхто не може сказати, бо ніхто не знає, якими будуть наслідки. Усе швидко розвивається, криза охоплює всю світову економіку. Ми не можемо сьогодні навіть приблизно оцінити, якими будуть цифри. Прогнози на рівні 5 % падіння, які оголошені сьогодні, здаються надто оптимістичними. Виходячи з реальних показників кризи 2008–2009 рр., коли падіння становило 15 %, ми повинні орієнтуватися більш на ті цифри, ніж на сьогоднішні прогнози. Звичайно, що українська економіка має певні внутрішні резерви, але в неї також є і зобов'язання. Тому складно сказати, наскільки цей транш допоможе врятувати становище.

Нова програма України з МВФ відкриє нові можливості співпраці з іноземними кредиторами. Тоді це буде більш істотна допомога, але ми повинні розуміти, що сьогодні на кошти потенційних донорів претендують багато різних держав – понад 100. Україні буде нелегко отримати значні вливання у свою економіку. Ми повинні подумати про те, як мобілізувати внутрішні резерви. Без цього жодна іноземна допомога нам не допоможе», – пояснив економіст.

Водночас заяви МВФ про продовження в Україні реформ мають враховувати обставини, щоб не посилювати напруження в суспільстві, окрім фінансових проблем. Важливо не тільки те, що виділяються кошти, але й під які саме зобов'язання. Для України було б краще за цих умов добитися реструктуризації боргових вимог, щоб полегшити навантаження, ніж вступати в будь-яку іншу програму, яка буде створювати нові зобов'язання.

[\(Слово і Діло\)](#)

У МОЗ заявили, що 11 областей України та Київ не готові перейти до послаблення карантинних заходів.

Директор Інституту розвитку територій Юрій Ганущак:

Усі області готові до зняття обмежень, і всі регіони потрібно відкривати. Треба негайно відновлювати економіку й залишати карантинні заходи для певних приміщень. Навіть не для регіонів і не для районів, а для приміщень. Я не знаю жодного випадку, коли заражалися на вулиці.

Карантин треба застосовувати вибірково щодо закладів, де перебувають окремі групи населення.

Усі регіони повинні бути відкриті одночасно. Законом передбачено ухвалення рішень регіонами щодо того чи іншого порядку? Хто це має вирішувати? Мабуть, тільки уряд. Треба виходити з того, що так звана епідемія здається дуже дивною. Це щось на кшталт того, як стріляти із гармати по горобцях. Тобто паралізували на вимогу санітарного лікаря діяльність усієї держави, щоб врятувати 500 осіб. Заходи просто не співрозмірні з тією небезпекою, яку ми маємо.

[\(Слово і Діло\)](#)

Секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) О. Данілов представив концепцію реформування оборонно-промислового комплексу (ОПК).

Політолог Олег Лісний:

Створення нового міністерства буде відбуватися в рамках так званого ребрендингу державного концерну «Укроборонпром». Я так розумію, що «Укроборонпром» припинить існування, і на його основі з'явиться міністерство. У принципі, це одна з цілей відійти від того негативного шлейфу, який створився навколо «Укроборонпрому». Тому вирішили створити якусь нову структуру. Це схоже не те, як перейменували Генеральну прокуратуру в Офіс Генерального прокурора. Але тут головне – наповнення, а також те, чим займатиметься це відомство.

Перед тим, як створювати нове відомство, необхідно презентувати концепцію, яка б описувала системні зміни, які запроваджуються таким рішенням.

Створення оборонно-промислового відомства не вплине на ефективність галузі. У нас є Міністерство оборони, і цього мало б бути достатньо. Ми вже зіткнулися з практикою розмноження міністерств, укрупнення, а потім знову розділення. Сенс у тому, чи буде ця структура ефективною, хто її буде очолювати. Адже створення міністерств і посад практично на папері не матиме ніякої цінності.

[\(Слово і Діло\)](#)

Великого резонансу набули випадки протиправних дій, пов'язаних з органами МВС.

Експерт-політолог Валерій Димов:

Ми бачимо політизацію процесів у правоохоронній системі, що свідчить про корупційну складову. Це породжує відповідне ставлення поліцейських до людей і навпаки. Якщо поліція не бореться зі злочинами, то це «поліція порожнечі». Цей вакуум заповнюють кримінальні структури, а держава втрачає свою монополію на застосування насильства.

Суть проблеми в тому, що її треба локалізувати. Коли горять торф'яники, пожежу зверху ніхто не тушить. Зміна керівництва також не буде вирішенням питання. Від зміни прізвищ система отримує тільки дивіденди. Ми бачимо інші процеси.

Порушення з боку поліцейських також були і під час так званого штурму ДБР Національного музею Івана Гончара, коли відбулося захоплення приміщення без ухвали суду.

Коли проблема всередині МВС, то локалізація проблем «зверху» не приведе до бажаних результатів, тому що в рамках реформи була оновлена тільки патрульна поліція, а слідство і інші підрозділи не реформовані. Ми бачили давно, що в поліцію поверталися через суди ті люди, які не пройшли атестацію, ті, хто і спричиняв такі собі «Врадіївки». Тому такі події – послідовні. Останні події – це ланцюг, тому що до того було вбивство хлопчика, до того – стрілянина під Києвом.

[\(Слово і Діло\)](#)

Голова Верховної ради Дмитро Разумков заявив, що необхідно змінювати мовне законодавство.

Політолог Олексій Якубін:

Якщо ми згадаємо, як ухвалювали цей закон, то це було під час передвиборчої компанії Петра Порошенка та його гасел «армія, віра, мова». Грубо кажучи, закон ухвалювали під виборчу компанію. Там є достатньо багато речей, які суперечать чинному законодавству та Конституції України. Усе-таки в нас ідеться про те, що українська мова є державною, але водночас держава сприяє й розвитку інших мов.

Закон містить низку дискримінаційних квот. Ключовим є те, чи готовий парламент його підтримати.

Наприклад, опозиція. Ю. Бойко сказав, що підтримає. Але питання в тому, як знайти голоси серед представників партії «Слуга народу». Плюс, я не виключаю, що серед «слуг» можна буде знайти голоси з електоральної точки зору, бо значна частина їх із Півдня та Сходу.

Загалом ініціатива внести зміни до виборчого законодавства знову пов'язана з передвиборчим періодом. Передвиборчий період виконує роль прискорювача розгляду цієї ініціативи. Попри те, що В. Зеленський залишається популярним політиком, факт виборів прискорює ці дії.

[\(Слово і Діло\)](#)

Президент України Володимир Зеленський затвердив персональний склад Національної ради з питань антикорупційної політики.

Директор із наукового розвитку Центру політико-правових реформ Микола Хавронюк:

Вплив представників громадянського суспільства невеликий, а рішення ради є обов'язковими для виконання. Поки ще важко говорити про ефективність, треба зачекати, коли хоча б уперше зберуть засідання комісії. Є певні питання, які треба обговорювати. Це питання політики. Можливо, на засіданнях цієї комісії треба обговорювати якісь законодавчі ініціативи, якісь ініціативи щодо вето Президента на ухвалені закони, загальнодержавні програми. Але далі обговорення справа навряд чи продовжиться, оскільки комісія може лише рекомендувати певним органам зробити так або інакше, і ці рекомендації не є для когось обов'язковими. Рішення антикорупційної комісії будуть мати обов'язковий характер.

Це певною мірою повторення. З одного боку, комісія перебирає на себе функції Національного агентства у сфері корупції, з іншого – дублювання певних повноважень Кабінету Міністрів і Ради національної безпеки й оборони. Ба більше, до складу комісії увійшли наразі представники виконавчої гілки влади, а з громадського сектора там дуже мало представників, і їхній вплив мінімальний. Без них узагалі втрачається сенс роботи цієї комісії.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Український уряд почав регулювати ціни на продовольство, відповідна постанова Кабміну набула чинності 18 травня.

Віцепрезидент Київської школи економіки Олесь Верченко:

З одного боку, будь-яка регуляція цін порушує ринкові механізми. Тобто, вона створює неефективність у виробничих процесах та у споживанні, й, зрештою, може призвести до дефіциту. Хто від цього виграє? З одного боку, створюється дефіцит, якщо ціна є штучною та зарегульованою, а отже люди, які реально потребують цих товарів, у результаті можуть не мати до них доступу. З іншого боку, зрозуміло, що є стратегічні товари, підвищення цін на які може зашкодити певним групам населення. Отже, регуляція цін на критично важливі товари запроваджується, щоб не було зайвих спекуляцій, і щоб люди, які є найбільш бідними, могли їх купити. Але якщо паралельно не забезпечено механізм розподілу та механізм доступу до цих товарів, то від регуляції цін буде більше шкоди, ніж користі.

Економіст Борис Кушнірук:

У підсумку, урядове регулювання цін ніякого результату не дасть. Також я не вірю в те, що ми побачимо якісь суттєві штрафи. Є просто формальна спроба показати населенню, що влада про нього турбується. Краще стежити за тим, щоб була конкуренція і не було картельних змов. А весь український досвід регулювання цін демонструє: завжди все завершується тим, що з товаром чи послугою виникають проблеми. Свого

часу спроби Прем'єра Юлії Тимошенко регулювати ціни на товари призводили до того, що цей товар зникав, а потім з'являвся, вже значно дорожчий.

Адвокат, голова ГО «Антирейдерський центр» Дмитро Йовдій:

Регулювання цін не призведе ні до чого хорошого. Будуть, як у радянський час, неофіційно продаватися товари, ціни на які обмежені – але за реальними ринковими цінами. Вихід – адекватна робота Антимонопольного комітету, яка мала б на меті не корупцію, а збереження конкуренції на ринку. Також ефективними були б квоти на експорт тих товарів, зростання цін на які уряд хоче стримати. А також – зменшення податкового тиску для частини підприємців, які виробляють або реалізують ці товари. У цій ситуації потрібно враховувати інтереси бізнесу, а не просто запроваджувати адміністративні обмеження.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Президент України Володимир Зеленський заявив, що інвестори, які готові вкласти в Україну 30 млн дол. і більше, отримають державну турботу у вигляді «інвестиційної няні» – менеджера, який допомагатиме їм від імені держави.

Інвестиційний банкір Сергій Фурса:

У розвинутих країнах таких підходів, звісно, не існує. Адже для того, щоб приваблювати інвестиції, потрібне передусім верховенство права. І ключовими для цього є судова реформа та реформа правоохоронних органів. А «інвестиційна няня» – це коли держава наймає менеджера, який має захищати інвестора від самої держави. Але варто зазначити, що ця ініціатива принаймні не є шкідливою. Хоча й не надто допоможе. Так, якомусь бізнесу буде приємно, що він має «няню». Але це не сприятиме припливу інвестицій у країну.

Генеральний директор Dragon Capital Томаш Фіала:

Загалом ідея «інвестиційних нянь» є адекватною, проте вона не входить навіть у топову десятку причин, через які Україна відстає у залученні іноземних інвестицій. Крім того, в Україні вже діють інші спеціалізовані структури, які відповідають за сприяння інвестиціям.

У сусідніх країнах, на заході, існують агентства із залучення інвестицій. В Україні таке агентство також було створене декілька років тому. Наскільки та чим «інвестиційні няні» відрізнятимуться від цього агентства – побачимо, коли почитаємо закон. Проте в Україні більш важливою є імплементація законів. Крім того, Президент на нещодавній пресконференції згадав наявну проблему кадрового голоду. І це, напевно, дійсно так: після зміни уряду в лютому, в якій бізнес не побачив логіки (крім зняття із себе відповідальності заради рейтингу), розумні люди з гарним досвідом втратили бажання йти у владу.

Оскільки ця ініціатива не входить у пріоритети (які найбільше цікавлять самих інвесторів. – Ред.), то не дуже сприятиме. На першому місці

в пріоритетах – верховенство права, реформа судів та правоохоронних органів, нульова толерантність до корупції, відсторонення (влади) від олігархів, професійні кадри в уряді та у владі в цілому, структурні реформи, лібералізація ринку землі й тарифів, дерегуляція, зниження частки тіньової економіки, приватизація та інші кроки.

Віцепрезидент з регіонального розвитку асоціації «Приватні інвестори України» Юрій Максимович:

Якщо в Україні будуть «няні», а закони не працюватимуть – то це будуть якісь винятки із правил. А ці правила гри треба робити сприятливими для всіх інвесторів, а не лише для тих, які готові інвестувати 30 млн дол. і більше. Звісно, наявність таких нянь – це плюс. Але ж цього недостатньо для системної роботи. Потрібно, щоб у цьому секторі працювали професіонали і щоб, зрештою, вони змогли зробити інвестиційну діяльність ефективною на законодавчій основі. Для цього треба працювати і з парламентом, і з судовою системою – щоб вона стала ефективною.

Таке явище, як «інвестиційні няні», в Україні не є новим. Так, у низці місцевих адміністрацій є окремі департаменти, які опікуються проблемами інвесторів у своєму регіоні. Утім, донедавна це не було загальнодержавним підходом.

Якщо система не працює, а ще й «губернатор» не хоче, щоб гроші заходили в регіон (це буває з різних причин), то природно, що в такій області «інвестиційні няні» майже не працюють.

Підприємець, викладач Києво-Могилянської бізнес-школи Валерій Пекар:

Інвестиційна няня – це найгірший підхід у роботі з інвесторами, здатний дуже сильно їх налякати. Тому що інвесторам передусім необхідне розуміння наявності чітких, однакових для всіх правил, сталості цих правил та рівності всіх перед ними. «Інвестиційна няня» – це щось абсолютно протилежне. Є якийсь привілей, яким користуються певні інвестори. А це означає, що правил немає, що вони нечинні або ж неоднакові. Це означає, що не можна просто прийти і почати робити бізнес на основі місцевого законодавства, з дотриманням усіх його вимог, а потрібно ще й мати спеціального провідника. Це виглядає приблизно так, як було в окремих африканських країнах: самостійно ви не можете перетнути кордон між країнами, а маючи місцевого провідника, і давши йому трішки грошей – можете. Розмова про інвестиційних нянь лякає інвесторів, тож їх треба припинити. Натомість почати говорити про верховенство права. І не лише говорити – втілювати його.

Адвокат, голова ГО «Антирейдерський центр» Дмитро Йовдій:

Реальних «інвестиційних нянь», які б справді допомагали бізнесу, в Україні не буде. Що ж насправді намагається «просунути» держава? «Інвестиційна няня», зрештою, перетвориться на «смотрящого» за підприємством чи цілою галуззю, який займатиметься корупцією та ставитиме бізнес у незручні умови. Я за тиждень став свідком того, як дві

великі компанії зазнають масованих обшуків правоохоронними органами. Бізнес ставлять на коліна, його репресують. У цих умовах заяви про «нянь» – це показуха, а не реальний важіль впливу на ситуацію. І чому няню пропонують лише частині інвесторів? Решта – вони чимось гірші? Насправді ж потрібен бізнес-клімат, потрібні адекватні правила гри для всіх, а не ці дурниці. Тоді не зникне потреба у менеджері, який би брав бізнес за руку та водив його високими кабінетами.

Старший економіст «CASE-Україна» Володимир Дубровський:

Я вважаю, що треба створювати умови для всіх бізнесів, а не надавати комусь певні переваги. Особливо – переваги більшим бізнесам у порівнянні з меншими. Це взагалі суперечить нормальній логіці, адже саме малий бізнес – вразливіший, і саме він іноді потребує підтримки. На мою думку, це не може бути заміною для нормального інвестиційного клімату та верховенства права. І тут уже неважливо, збільшують чи зменшують фінансовий ценз для отримання компанією «інвестиційної няні». Бо сам такий індивідуалізований підхід до інвесторів – просто не годиться. Цей підхід не може бути заміником верховенства права і сприятливого інвестиційного клімату.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Карантинні обмеження спричинили помітні зміни у попиті та цінах на великий сегмент продуктів та непродовольчих товарів.

Член Економічного дискусійного клубу Олег Пендзин:

В Україні – європейські ціни на продукти харчування. Верхньою межею наших цін є ціна ефективного імпорту. Це означає, що вартість росте доти, доки не стає вигідно ввозити імпорт від наших сусідів. Наприклад, ціна на картоплю минулого року росла доти, доки не приїхала картопля з Білорусі, вартість цибулі – доки не приїхала цибуля з Туркменістану, на гречку – поки через Алтайський край Російської Федерації не поїхала казахстанська гречка. У нас імпорт відіграє балансує роль, 92 % того, що ми їмо – українського виробництва, а верхня межа ціни імпорту – це стримує для українського виробника підвищувати ціну.

Тому треба розуміти, що від того, які будуть процеси у світі, буде залежати й українська ціна після виходу з карантину. Сьогодні вартість продуктів харчування у світі падає, і це пов'язано з тим, що зі споживчого ринку пішов величезний сегмент попиту. Ідеться про попит з боку закладів громадського харчування, ресторанів, кафе, які сьогодні через карантин пішли з ринку. Лідерами падіння цін є рослинні олії, зокрема пальмова і соняшникова олії. Чому? Бо саме їх максимально повно використовують заклади громадського харчування. Цукор теж упав приблизно на 10 % світової ціни, зернові – на 3–4 %.

Після карантину ситуація буде кардинально іншою. По-перше, з'явиться новий попит, який буде достатньо серйозно тиснути на ринок, заклади громадського харчування повернуться до стабільної роботи. По-друге, цей рік є несприятливим з точки зору сільського господарства не

тільки в Україні. У нас – посуха така, що в деяких регіонах, зокрема в Одеській області, знищено від 70 % до 100 % посівів. Якщо минулого року врожай становив близько 72 млн т зернових, то цього року ми очікуємо 62–63 млн. Тому в кінці року буде ріст цін, причому у всьому світі. ООН говорить, що різко збільшиться кількість голодуючих у світі, це спричинить ріст цін на аграрну продукцію. Ми очікуємо приблизно від 7 до 10 % росту цін на аграрну продукцію.

Якщо 92 % того, що ми їмо – це вітчизняне виробництво, то коли ми говоримо про промисловий сектор, то тут більш ніж 90 % кінцевих продуктів, тобто техніка чи автомобілі, є імпортованими. І тут є пряма залежність двох речей. Перша – це курс гривні до долара і загальна ситуація на світових ринках щодо цієї продукції. Ціни на товари довгострокового використання рости у світі не будуть, тому очікувати росту цін у нас можна тільки з огляду на можливі зміни в обмінному курсі гривні до долара. Якщо курс буде більш-менш стабільним, то ціни на такі товари рости не будуть.

Більше того, сьогодні у світі загальне падіння обсягів промислового виробництва, і це призводить до падіння цін на сировинну продукцію, і в принципі, ринок на сьогодні не чекає великого росту цін, бо люди, просидівши на карантині, втратили свої доходи. Як наслідок – купівельна спроможність населення буде невисока, і підвищувати ціни не буде сенсу, бо ніхто не буде купувати.

Генеральний директор «Novus Україна» Марк Петкевич:

Під час карантину націнка на більшість товарів у мережі залишилася незмінною, однак багато позицій із соціальної групи впали в ціні, тому що їх продавали за закупівельною вартістю. Ми не ухвалювали підвищення цін, яке не було економічно обґрунтоване.

Перед великодніми святами знизилася ціна на курятину і водночас подорожчала свинина, після свят вартість свинини стабілізувалася. Так само набір для борщу зріс у ціні на 15–20 % на початку квітня, оскільки в цей час закінчуються запаси минулорічного врожаю, а нового ще немає. З появою ранніх овочів ціна такого набору знизилася, порівнюючи з березнем.

Після послаблення карантину 11 травня є відчутні зміни, зокрема, поступово збільшується відвідуваність і частота покупок. До початку пом'якшення відвідуваність була нижчою, але середній чек покупки – більшим за рахунок того, що люди намагалися дотримуватися домашнього режиму і рідше відвідувати громадські місця. Але є й негативні сторони, зокрема, дедалі більше людей не бажає дотримуватися режиму в масках, вони лише частково закривають нею обличчя.

Сума середнього чеку починає знижуватися відносно періоду початку карантину. По-перше, тому що змінюється частота покупок від рідкої до частішої, а по-друге, купівельна спроможність погіршується внаслідок зниження доходів покупців після карантину. Зараз популярний стандартний продуктовий кошик: фрукти, овочі, власне виробництво «Майстри смаку»: кулінарія, хлібобулочні вироби і м'ясна продукція.

Після закінчення карантину передумов для збільшення чи зниження цін немає. Усі коливання вартості будуть на традиційному рівні, пов'язаному з новим урожаєм, сезонними фруктами, овочами та іншими щорічними тенденціями. Восени може подорожчати молочна продукція, щоправда, це звична тенденція, зумовлена зменшенням об'ємів надоїв після літа. Єдине, що може мати вплив – закриття чи відкриття кордонів і ціни на імпорт, пов'язані насамперед із дефіцитом на певні категорії товарів.

Співзасновник та співвласник інтернет-магазину та маркетплейсу Rozetka.ua» Владислав Чечоткін:

Карантин закономірно підкоригував продажі в категоріях: до цього активніше продавалася електроніка, велика побутова техніка, але в перші тижні самоізоляції покупцям було не до неї. Вони активно купувати продукти тривалого зберігання, маски та антисептики, товари для дому та особистої гігієни. У середині квітня розподіл за категоріями почав поступово вирівнюватися, зараз особливо ростуть продажі товарів для роботи вдома: це офісні столи, крісла та ноутбуки. Також популярна категорія товарів для дачі та відпочинку, що закономірно для весняного періоду і не залежить від карантину.

Спочатку істотно постраждала категорія одягу, адже весь березень більшість клієнтів не виходили з дому. Тож колекції теплої одягу, який ми закупили восени на мільйони доларів, так і залишалися на складі чекати кращих часів. Натомість з моменту, коли почало теплішати, коли почали послаблювати карантин, продажі літнього одягу почали бити всі рекорди. У результаті, за час карантину ми стали безумовними лідерами в цьому сегменті.

Від початку карантину ми зіткнулися зі стрімким ростом кількості замовлень. У перші тижні нам довелося скорочувати асортимент самої Rozetka і передавати його партнерам, щоб встигнути обробити всі запити покупців. Зараз ми вже повернули майже всі позиції.

Ми намагаємося утримувати ціни на докарантинному рівні, постійно ведемо переговори з постачальниками. Нові партії закуповуємо за ціною, що залежить від сьогоденного курсу гривні до долара та інших валют, тому вартість деяких позицій може дещо зростати.

Директорка з комунікацій проєкту «Всі. Свої» Тетяна Фіщук:

Упродовж двох місяців карантину будь-який ритейл-бізнес був мертвий. Ми цей час використовували для того, щоб скоригувати нашу стратегію з фокусом на онлайн-магазин. Упродовж останнього місяця карантину продажі в онлайні зросли втричі, ніж це було до карантину.

У карантинний період, коли магазини були зачинені і люди нікуди не виходили, вони не мали потреби купувати актуальні речі в цей період. Звичайно, це вплинуло на колекції ранньої весни. Разом з тим українські бренди розуміли це і робили дуже приємні знижки від 20 % на ці колекції. Я думаю, що зараз є небагато брендів, які мають товарний надлишок.

Сьогодні ситуація покращується, всі бренди готові до літнього сезону і привозять нам літні колекції. Складніша ситуація із взуттям, тому що його комплектуючі дуже залежать від імпортової продукції, тому, я гадаю, у взуттєвих брендів упродовж певного періоду буде пауза, перш ніж вони вийдуть в активний літній сезон.

Ми є мультибрендовою платформою, і наші цінники збігаються з цінниками брендів у них на сайті. Жоден український бренд не підвищив ціну. Більше того, кожен бренд пропонує додаткові знижки на окремі одиниці, навіть на сезонний товар є знижки від 20 до 40 %.

На мою думку, надалі ціни будуть ринковими. Стратегія заниження цін не є правильною для будь-якого сегменту бізнесу. Наші українські виробники намагаються дотримуватися цін, які відповідають сегменту демократичної моди.

З моменту оголошення пом'якшення карантину першої хвилі ми відкрили 300 кв. м магазину, і команда розробила правила безпеки для відвідувачів та персоналу. Наші консультанти працюють у масках і рукавичках, ми не дозволяємо заходити більше ніж 30 людям одночасно, відповідно до правила «одна людина на 10 квадратних метрів», міряємо температуру кожному відвідувачу. Також після кожної примірки ми відпарюємо одяг та рекомендуємо нашим покупцям прати його після придбання. Для того, щоб клієнтам було комфортно чекати в черзі, ми відкрили фуд-точки у форматі take away. Новим креативним рішенням стали нові вітрини: людина може обрати річ з вітрини, відсканувати її, замовити онлайн – і через кілька хвилин консультант винесе її.

Президент ГО «Українська організація захисту споживачів послуг»
Олег Тігамір:

Пандемія коронавірусу і пов'язані з нею карантинні обмеження докорінно змінили «карту» вітчизняного бізнесу. Приблизно третина приватних підприємців узагалі закрилась, у багатьох компаній скоротилися продажі на 40–80 %, залежно від бізнес-сегменту.

Сьогодні малий і мікробізнес виживають на залишки коштів і ресурсів, поки крупні торгові мережі почуваються доволі впевнено. Наприклад, такі мережі підвищували ціни на продукти харчування на 20–30 % – і це було затребувано в пік «карантинних закупок» і паніки населення. З відкриттям ринків і підвищенням конкуренції ціни впадуть.

Щодо промислових товарів, слід очікувати значного зниження обороту і переорієнтації на дешевші товари. Наприклад, будуть завозити китайські, а не американські чи європейські бренди. Однозначно використовуватимуть маркетингові хитрощі, як от знижки та акції, аби привабити додаткових клієнтів. А от б'юті-сфера після послаблення карантину буквально розцвіла, бо в салони краси і перукарні ринув потік клієнтів, які прагнуть привести себе до ладу. На противагу цій індустрії, галузь туризму і похідних товарів – у повному ступорі, й адекватного виходу в найближчі пів року підприємці і магазини цієї сфери не бачать.

Можна з великою ймовірністю спрогнозувати, що після виходу з карантину українці відкладуть до кращих часів покупку дорогої електроніки, побутової техніки і меблів. Водночас настає гарний період для онлайн-магазинів. Їхні послуги і наявність недорогих товарів будуть украй потрібними. Але тут звертаю увагу покупців на шахрайство в цій сфері. Будьте обережні.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Експерт з питань розвитку регіонів Юрій Ганущак:

Перший етап децентралізації та об'єднання громад прогнозовано залишив районні ради без повноважень. Крім одного – можливості місцевих і регіональних еліт шантажувати центральну владу з допомогою тиску на голову районної державної адміністрації (РДА) через норму Конституції та закону, яка дозволяє рішенням райради порушити питання про зняття голови райадміністрації.

Вимкнення ж на субрегіональному рівні опції районної ради вже на найближчих місцевих виборах дасть змогу збалансувати владу, виключивши прояви феодалізму і диктату місцевих князків у майбутньому. Ключовим стане державний інтерес.

Формування адміністративно-територіального устрою – необхідна умова створення ефективної публічної влади. І він має відповідати завданням, які покладаються на органи місцевого самоврядування та територіальні органи виконавчої влади на рівнях адміністративно-територіального устрою.

З базовим рівнем, громадами нібито все зрозуміло. Тут зосереджено більшість повноважень: і таких, що забезпечують безпечне та комфортне проживання жителів, їх ще називають власними, і з надання соціальних послуг, де є державний інтерес – делегованих повноважень.

На цьому рівні не формуються територіальні органи виконавчої влади – для цього немає ні інституційної спроможності, ні потреби. Хоча підрозділи таких органів можуть бути, якщо вони обслуговують безпосередньо громадян – поліції, служби з надзвичайних ситуацій, соціального захисту.

Більш-менш зрозуміло і з регіональним рівнем. Для місцевого самоврядування це перевірений практикою європейських країн рівень, де здійснюється регіональний розвиток, тобто концентрація ресурсів для подолання диспропорцій у розвитку території. Щодо виконавчої влади на цьому рівні теж є логічне застосування – специфічні та складні завдання, які не можуть бути вирішені на субрегіональному рівні.

Саме на рівні нових великих районів закінчується управлінська вертикаль виконавчої влади і вирішується найбільше питань, які стосуються повноважень уряду – усі ті, які не передаються на обласний за принципом субсидіарності. Фактично нові райони повинні розвантажити області, як громади розвантажили райони, перебравши на себе їхні повноваження. Це

диктує вимоги щодо центрів нових районів, що, як правило, мають бути досить великими містами, де концентруватиметься адміністративна еліта. Докладніше про принципи формування районів ми вже писали.

А от із місцевим самоврядуванням на субрегіональному рівні далеко не все однозначно. Надання вторинної медичної допомоги як найбільш природне повноваження цього рівня після централізації охорони здоров'я на рівні Національної служби здоров'я України (НСЗУ) вже не може бути основним, виправдовуючи створення районних рад. Створення повітових шкіл не на часі – потрібно спочатку закінчити оптимізацію шкіл, що можливо лише після формування громад.

Можна говорити про утримання спортивних закладів, шкіл мистецтв з районного рівня, однак видатки на ці потреби порівняно невисокі, тому створювати окремо політичний орган на цьому рівні не є виправданим. Ці програми цілком можуть реалізовуватися в рамках міжмуніципального співробітництва. Формування трудових резервів через профтехосвіту найкраще здійснювати на регіональному рівні. Утримання та капітальний ремонт доріг, що з'єднують громади, як показує практика, потребують концентрації фінансових, інституційних і виробничих ресурсів, що, знову ж таки, доцільно реалізовувати на рівні області.

Залишається достатньо серйозна проблема з утриманням самих лікарень. Адже тарифи на медичні послуги покриватимуть тільки медичний компонент, як освітня субвенція розраховується лише на забезпечення освітнього процесу. Решта – комунальні послуги, ремонт приміщень, утримання господарського персоналу – за рахунок місцевих податків і зборів і закріпленого загальнодержавного податку на доходи фізичних осіб.

Причому зараз ці лікарні утримуються за рахунок бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів, обласних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, які взяли на себе цю ношу. І в цьому сенсі обласні лікарні нічим не відрізняються від районних і міських – утримання приміщень мало залежить від складності медичних послуг.

Тому маємо три варіанти. Перший – передати утримання лікарень на обласний рівень. Це найпростіше рішення, яке, однак, містить той недолік, що в цьому разі обласна рада матиме справу із сотнями лікарень, і її пріоритети будуть далеко не однозначними. Зрештою, за тим самим принципом субсидіарності, якщо послуга може надаватися на нижчому рівні, то варто її передавати саме туди.

Другий варіант – районний рівень, для чого створюється представницький орган місцевого самоврядування – районна рада, яка і приймає рішення щодо перерозподілу коштів районного бюджету.

І, нарешті, третій – утримання з бюджетів базового рівня. Цей варіант нібито найбільш природний, адже апріорі такі лікарні перебувають у власності саме територіальних громад. А районні та обласні ради відповідно до Конституції тільки управляють цією власністю. Проблема полягає в тому, що лікарні обслуговують жителів кількох громад, тому логічно, щоб кошти

на їх утримання формувалися за рахунок бюджетів таких громад. Технічно це полягає в передачі коштів до бюджету тієї громади, на території якої розташовується лікарня. У рамках міжмуниципального співробітництва це не зовсім виходить, оскільки воно передбачає добровільність, яка не завжди і не всюди спостерігається навіть щодо сфери власних повноважень, наприклад водозабезпечення чи утилізації сміття. Тому питання можна вирішити через обов'язкові міжбюджетні трансферти в рамках статті 93 Бюджетного кодексу, яка передбачає, що такі трансферти здійснюються, якщо на території громади немає або недостатньо інфраструктури, необхідної для надання необхідних соціальних послуг.

Розрахунок таких трансфертів потрібно здійснювати відповідно до єдиного порядку, затвердженого Кабміном. І відмова включення таких трансфертів до складу бюджету громади має розцінюватись як бюджетне правопорушення, санкції за яке передбачають навіть зупинку казначейського обслуговування місцевого бюджету.

Усі три варіанти передбачають перерозподіл фінансових ресурсів, закріплених за місцевими бюджетами. Нині, відповідно до Бюджетного кодексу за районними бюджетами, бюджетами міст обласного значення та об'єднаними територіальними громадами передбачено закріплення частки ПДФО, яку під час фіскальної реформи 2014 р. було визначено, виходячи із загального обсягу делегованих повноважень. Після формування громад, яке передбачається до проведення місцевих виборів, усі вони отримають однакові повноваження та однаковий набір джерел доходу.

Тобто в районних бюджетах не залишається доходів. І якщо формувати районний рівень самоврядування хоча б для фінансування утримання лікарень, то гроші потрібно забирати насамперед від громад. І частину – з обласного рівня, яка зараз спрямовується на утримання обласних лікарень. Це не дуже сподобається мерам міст та ОТГ, а також обласним лідерам. Альтернативою може бути перерозподіл ПДФО на користь обласного чи базового рівня залежно від того, який варіант буде прийнято. Можна залишити статус-кво для обласних лікарень, які продовжуватимуть утримувати поки що з обласного бюджету, що зніме потребу в прийнятті політично чутливого рішення щодо перерозподілу частки ПДФО між рівнями.

Та, знову ж таки, жертвою стає субрегіональний рівень, – на ньому не залишається ні повноважень, ні, відповідно, коштів. Тобто потреби у формуванні районних рад об'єктивно немає. Принаймні доти, доки практика застосування міжбюджетних трансфертів між громадами, реформування освітньої сфери, дорожнього господарства не актуалізують питання доцільності формування повноцінного самоврядування на субрегіональному рівні.

(...) Доцільність збереження районних рад деякі політики виправдовують нормами Конституції, яка передбачає існування районних рад. Так, але тільки в тому разі, якщо відповідно до ст. 140 є «спільні

інтереси територіальних громад», які представляють районні та обласні ради. Щодо обласних рад, такі інтереси, очевидно, існують, а от щодо районних – ні. Тому і об'єктивної потреби в існуванні районних рад навіть за чинної Конституції немає.

(...) Загалом районний рівень згадується в Конституції тричі: уперше в ст. 133, де чітко визначається, що райони є складовою адміністративно-територіального устрою. Вдруге – у ст. 118, де існує імператив у створенні районних державних адміністрацій для здійснення насамперед виконавчої влади, і додатково – як виконавчого органу районних рад. І втретє – у тій самій статті 140, де районні ради розглядаються лише як опція, а не обов'язок.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

**Генеральний директор універсальної клініки «Оберіг»
Віктор Рибчук:**

Система охорони здоров'я (СОЗ) увійшла в зону турбулентності. І причиною цього є не коронавірус, а другий етап її реформування, що стартував 1 квітня цього року.

Спричинили таку ситуацію ті, хто готував і здійснював медичну реформу протягом трьох років. Сильною стороною профільного міністерства, очолюваного У. Супрун, були вербальні інтервенції. Треба віддати належне тодішній очільниці відомства, яка правильно визначила стратегію реформування і генерувала досить багато слухних візій для системи охорони здоров'я, міцно тримала удар противників реформи, даючи можливість команді МОЗ працювати над нею. Слабкою стороною, за Сунь Цзи, була відсутність командирів, які в деталях могли розробити плани і добиватися їхнього впровадження.

Неправильне трактування гасла «гроші мають ходити за пацієнтом», що так сподобалося прихильникам реформи, породило нові очікування суспільства, які, втім, неможливо реалізувати. Ахіллесовою п'ятою реформування виявилася Національна служба охорони здоров'я (НСЗУ) – інституція вкрай важлива. Успіхи у фінансуванні первинної ланки не дали можливості тверезо оцінити надзвичайну складність розробки правильних алгоритмів фінансування медичних закладів на другому етапі реформування.

Вимоги до організації надання послуг і обсяг послуг відповідно до потреб пацієнта, визначений в укладених НСЗУ договорах, під час надання медичної допомоги при гострому мозковому інсульті є нереальними для українських лікарень, адже вони недосяжні навіть у європейських країнах. Так, Американська і Європейські асоціації інсульту як золотий стандарт визначають забезпечення нейровізуалізації всім пацієнтам з підозрою на гострий мозковий інсульт протягом 24 годин. Національна служба здоров'я встановила строк у 60 хвилин і пішла значно далі, вимагаючи від лікувальних закладів проведення системної тромболітичної терапії (при ішемічному інсульті). Зазначу, що на сьогодні досвід здійснення такої терапії в Україні

мають лише в небагатьох лікувальних закладах, а проведення тромболізу без відповідних навичок несе потенційну загрозу життю пацієнта. Таких «новел», закладених у договорах НСЗУ, на жаль, чимало, що свідчить про абсолютне незнання реалій української медицини.

(...) Ніхто із «реформаторів» не пояснив «глибокого» задуму у використанні одного тарифу для вторинної (спеціалізованої) і третинної (високоспеціалізованої) допомоги. В усіх країнах високоспеціалізована допомога – це дорого, навіть надзвичайно дорого, це експертний рівень надання медичної допомоги. Тому у високоспеціалізованих лікувальних закладах, наприклад, не виконують елементарної холецистектомії, не видаляють мигдаликів, не проводять герніопластики. Для цього міністерства охорони здоров'я розробляють маршрути пацієнтів, а у нас цю роботу делегували на обласний рівень.

Міністерство охорони здоров'я разом з обласними управліннями та департаментами охорони здоров'я втратило дорогоцінний час на оптимізацію мережі лікувальних закладів. У пожежному порядку завершували процес зміни господарсько-правового статусу комунальних лікувальних закладів. Навіть у підпорядкуванні МОЗ залишилися лікувальні заклади, які не виконали вимог законодавства щодо реорганізації в державні некомерційні підприємства. Це питання спроможності профільного міністерства і його безсилля.

(...) На жаль, нове керівництво МОЗ своїми різновекторними заявами вивело турбулентність на її можливий пік. Обіцяють, що задоволеними реформою залишаться як пацієнти, так і лікарі. Але це нездійсненна фантазія, незнання історії реформування систем охорони здоров'я у європейських країнах. Або це не реформа.

(...) На озброєння взяли гасло «довести фінансування на СОЗ до 5–6 % від ВВП», яким понад 20 років годують медичних працівників і пацієнтів. Очікують, що всі будуть щасливі. Ні, не будуть. І не тільки тому, що хоч скільки води лий у діряву діжку, вона ніколи не наповниться. А й тому, що поширюють, не знаючи або маніпулюючи, неправду, коли порівнюють наші близько 3% на фінансування СОЗ із сукупним фінансуванням (себто із різних джерел) в інших країнах. За даними Європейської обсерваторії ВООЗ, сукупні видатки на охорону здоров'я в Україні сягають 8–9 % від ВВП у різні роки.

Так, тільки з власної кишені пацієнти України, за даними «Моріон», у 2019 р. витратили 86 млрд грн на придбання лікарських засобів і виробів медичного призначення. А ще ж є добровільне медичне страхування, приватна медицина. Сукупно фінансування становить 8–9 % від ВВП, і це без урахування того, що сплачують пацієнти приватно лікарям і медичним сестрам. На рік, за різними оцінками, ця сума сягає 50–55 млрд грн «тіньових» коштів. При офіційній заробітній платі, яка мінімум у три–чотири рази в приватних лікарнях вища порівняно з комунальними, черга з лікарів і медсестер на працевлаштування у приватні клініки відсутня. Тому

сподівання, що підвищення заробітної плати на 50 % вирішить проблеми галузі, марні. І з власного досвіду, і з досвіду інших приватних клінік знаю випадки, коли висококласні фахівці з державних лікарень кривою посмішкою зустрічали пропозиції заробітної плати у 60 тис. грн і більше. Пацієнти розплачуються з ними десятками тисяч гривень або тисячами доларів, а спеціалісти нічого не сплачують: ані податки, ані за оренду, тепло, електрику, обладнання та лікарські засоби — за них це робить держава.

Так, дійсно, для тих медичних працівників, які залишилися вірними клятві Гіппократа, це істотне зростання, але їх через безсилля і популізм керівників МОЗ і держави залишилося не так багато. Потрібно годувати сім'ї, підвищувати професійний рівень. Тільки плата за реєстрацію участі в Європейському конгресі сягає 200 євро і більше, а ще переліт, проживання в готелі. І хто вірить, що це можливо при 8–12 тис. грн заробітної плати лікаря, навіть якщо її підвищити, за задумом міністра, на 50 %?

Саме «тіньові» кошти і є основною непублічною причиною спротиву реформі охорони здоров'я, а публічними виступають досить велика кількість прорахунків «реформаторів». Наявний фінансовий ресурс системи охорони здоров'я значний, і ефективне його використання має бути головним завданням МОЗ. Сподіватися, що Міністерство фінансів віднайде наступного року кошти, щоб подвоїти фінансування або забезпечити 50 % зростання заробітної плати всім медичним працівникам, не варто. Такі плани керівника профільного комітету Верховної Ради, горе-менеджерів від медицини та «самопризначених» експертів навряд чи можна реалізувати.

Реформа СОЗ потребує наявності комплексного плану, який охоплював би всі складові цієї системи: громадське здоров'я, діагностування і лікування, підготовку кадрів і безперервний професійний їх розвиток, обіг лікарських засобів і виробів медичного призначення і, звичайно, фінансування. На успіх можливо розраховувати лише за умови одночасних рішучих дій на всіх напрямках, дій швидких, згідно з детальним планом. Для досягнення успіху в реформуванні дуже важливо пам'ятати, що диявол криється в деталях. У Великій Британії реформу охорони здоров'я за часів Маргарет Тетчер готували близько трьох років, а потім знадобилася воля «залізної леді», щоб подолати спротив лікарів цій реформі.

(...) Ефективною систему охорони здоров'я роблять правильно сформовані госпітальні округи. Госпітальні округи, які були сформовані в Україні та про які вже встигли забути, потребують перегляду з урахуванням результатів реформування місцевого самоврядування. В основу побудови госпітального округу має бути покладено економічну спроможність лікувальної мережі, яка забезпечуватиме можливість її постійної модернізації, оснащення сучасним обладнанням, гідну заробітну плату медичним працівникам, а не популізм місцевої влади.

Лікарні, у зоні обслуговування яких проживають 25–30 тис. чоловік, не тільки не в змозі фінансувати належним чином медичних працівників, а й створюють додаткові ризики для пацієнтів під час надання медичної

допомоги. Хірург у різних європейських країнах щороку має виконувати 150–200 і більше оперативних втручань. У більшості центральних районних лікарень забезпечити таке навантаження хірургу неможливо.

(...) Протягом 15 років ми ведемо мову про єдиний медичний простір, а віз і нині там. Сама «Феофанія», на фінансування якої 2020 р. виділено 372 млн грн, чого варта. 2014 р. за моєї пропозиції було прийняте протокольне рішення Кабміну про розгляд питання передачі її із Державного управління справами в комунальну власність м. Київ (адже лікуються в ній кияни) і відкриття університетської клініки. Але, як і багато інших рішень, воно залишилося на папері. Крім лікарняних закладів, підпорядкованих МОЗ, державний бюджет фінансує інститути Національної академії медичних наук, госпіталі МВС і СБУ. У результаті маємо в Києві надмірно розгалужену мережу лікарень і ліжкового фонду.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Обліковано 1 446 689 внутрішньо переміщених осіб ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Станом на 18 травня 2020 р., за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, узято на облік 1 446 689 переселенців із тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Проекти з відновлення регіону

Розробка стратегії відновлення Донбасу потребує широкого консенсусу ([Укрінформ](#))

Розробка Стратегії економічного відновлення Донбасу і її впровадження потребує широкого консенсусу і залучення всіх можливих стейкхолдерів.

Про це заявив заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій І. Яременко під час презентації звітів «Східної правозахисної групи» про ситуацію на тимчасово окупованій території Луганської та Донецької областей, повідомляє кореспондент Укрінформу.

«Для нас дуже важливо розуміння тих процесів, у першу чергу політичних, які відбуваються на тимчасово окупованій території, дуже важливо розуміння тих політичних рухів, які там створені або створюються. Це все, безумовно, буде використовуватися і в рамках розробки стратегії перехідного правосуддя», – сказав І. Яременко.

За його словами, ця інформація є вкрай важливою для розуміння того, які люди мають понести відповідальність за свої дії на тимчасово окупованій території, а які просто стали жертвами агресії РФ. «Відповідно, має бути знайдений механізм, яким чином ми порозуміємося зі звичайними людьми, які дійсно стали жертвами окупації», – наголосив І. Яременко.

Він також підкреслив, що розробка Стратегії економічного відновлення Донбасу є дуже важливим напрямом роботи Мінреінтеграції, до роботи над

нею запросили долучитися представників усіх органів виконавчої влади, представників ВР, неурядового сектору.

Читайте також: В Україні створили держпідприємство «Реінтеграція і відновлення»

Як повідомлялося, Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій розпочало роботу над проектом Стратегії економічного відновлення Донбасу. При відомстві буде створено відповідну міжвідомчу робочу групу.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Надання послуг службою зайнятості Полтавської області внутрішньо переміщеним особам ([Полтавський обласний центр зайнятості](#)).

Протягом січн–квітня 2020 р. отримували послуги служби зайнятості Полтавської області 285 внутрішньо переміщених осіб, які мають довідки відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб», із них 224 особи мали статус безробітного.

Полтавський обласний центр зайнятості за цей період сприяв працевлаштуванню 34 внутрішньо переміщеним особам (ВПО).

Кожний третій безробітний серед ВПО був працевлаштований за направленням служби зайнятості у сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство, у оптовій та роздрібній торгівлі, 16,7 % – у переробній промисловості, 12,5 % – в охороні здоров'я та надання соціальної допомоги, по 8,3 % – у будівництві, в оптову та роздрібну торгівлю та в освіту, по 4,2 % – у державне управління й оборону, у транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність та у надання інших видів послуг.

За направленням служби зайнятості професійне навчання проходили вісім безробітних серед ВПО. У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяли участь 17 осіб.

Станом на 1 травня 2020 р. статус безробітного мали 164 ВПО, з них 113 осіб отримувала допомогу з безробіття (середній розмір якої становив 3387 грн).

Безробітними серед переселенців є, у переважній більшості, представники жіночої статі (67,7 %).

Вікова структура безробітних серед ВПО є такою: частка молоді у віці до 35 років серед переселенців становить 28 %, питома вага осіб віком до 45 років – 38 %, старше 45 років – 34 %.

Розподіл ВПО за освітою є таким: особи з вищою освітою становлять 51,8 %; з професійно-технічною – 39,6 %; з початковою та середньою – 8,6 %.

Професійна структура безробітних серед ВПО: 42,1 % становлять законодавці, фахівці, професіонали, службовці; 42,0 % – особи з робітничими професіями; 15,9 % – особи без професійної підготовки.

Загалом з 2014 р. до 2019 р. послуги служби зайнятості Полтавської області отримали понад 5,3 тис. внутрішньо переміщених осіб. Працевлаштовані 1789 людей цієї категорії.

Понад півтисячі учасників АТО (ООС) та 66 переселенців скористались послугами служби зайнятості Рівненщини за чотири місяці поточного року ([Рівненський обласний центр зайнятості](#)).

Крім того, з початку року послуги служби зайнятості отримували 66 осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території України або районів проведення АТО (ООС). Мали статус безробітного 32 особи, з них 28 отримували допомогу з безробіття. За сприяння служби зайнятості дев'ять осіб серед переселенців були працевлаштовані та четверо безробітних проходили професійне навчання.

Станом на 1 травня 2020 р. на обліку в обласній службі зайнятості перебував 21 переселенець. За словами директора Рівненського обласного центру зайнятості І. Ткачука, служба зайнятості в умовах карантину продовжує надавати свої послуги дистанційно.

Вступна кампанія 2020: що потрібно знати майбутнім богунівцям? ([АрміяINFORM](#)).

Начальник ліцею, Герой України генерал-майор Ігор Гордійчук:

Кандидат на навчання до Київського військового ліцею імені Івана Богуна насамперед повинен бути патріотом.

Цього року вступна кампанія у Київському військовому ліцеї імені Івана Богуна буде проведена у два етапи. Відбір кандидатів на навчання до 8 класу ліцею планують провести з 15 до 24 червня, до 10-го класу – з 1 до 11 липня (...).

Також пріоритети при вступі матимуть: переможці Всеукраїнських шкільних олімпіад; діти військовослужбовців та учасників АТО/ООС; діти з тимчасово окупованих територій; діти переселенців; діти, у яких немає одного з батьків; діти з багатодітних сімей; діти учасників ліквідації аварії на ЧАЕС; обдаровані й талановиті діти, які є учасниками або переможцями міжнародних або всеукраїнських пісенних, мистецьких, танцювальних конкурсів і спортивних змагань (...).

Соціальний захист переселенців у Кременчуцькому районі ([Перемога Сайт газети Кременчуцького району](#)).

297 внутрішньо переміщених осіб зареєстровані наразі в Кременчуцькому районі. З них 66 громадян працездатного віку, 160 – непрацездатного, 12 інвалідів і 59 дітей (...).

В Україні за тиждень трохи зросла кількість переселенців ([РПД «Донецькіє новості»](#)).

В Україні за станом на 25 травня взято на облік 1 млн 446 тис. 782 переселенців з Донбасу і Криму. Про це повідомляє прес-служба Міністерства соціальної політики з посиланням на дані Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Станом на 18 травня в Україні було враховано 1 млн 446 тис. 689 переселенців. Таким чином, за тиждень кількість зареєстрованих ВПО збільшилася на 93 людини.

Соціальний захист населення ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації

На території області, підконтрольній українській владі, соціальним захистом охоплено понад 1,5 млн громадян, які користуються різними видами пільг, компенсацій та допомог (...).

Станом на 21.05.2020 органами соціального захисту населення області взято на облік 511,2 тис. внутрішньо переміщених осіб (434,3 тис. сімей), у тому числі: 115,5 тис. осіб працездатного віку; 62,8 тис. дітей; 17,8 тис. осіб з інвалідністю; 315,3 тис. пенсіонерів.

Найбільша кількість осіб (сімей), які переміщуються, зареєстрована в містах та районах: Костянтинівка – 23,8 тис. осіб (20,7 тис. сімей), Краматорськ – 48,9 тис. осіб (40,1 тис. сімей), Маріуполь – 99,0 тис. осіб (82,1 тис. сімей), Слов'янськ – 41,2 тис. осіб (36,1 тис. сімей), Лиман – 23,7 тис. осіб (19,1 тис. сімей), Волноваський р-н – 54,2 тис. осіб (46,3 тис. сімей), Мар'їнський р-н – 21,4 тис. осіб (18,5 тис. сімей).

В області створено 42 місця компактного проживання для внутрішньо переміщених осіб, де на сьогодні мешкають понад 2,4 тис. осіб (...).

США виділили Україні 15,5 млн дол. на боротьбу з COVID-19 ([Тиждень.ua](#)).

Така фінансова підтримка допоможе Україні подолати вторинні наслідки пандемії. США виділили Україні 15,5 млн на боротьбу з пандемією коронавірусної хвороби COVID-19. Про це повідомили в Держдепартаменті США. Зазначається, що допомога включає 13,1 млн дол. на охорону здоров'я та гуманітарну допомогу для внутрішніх переселенців і 2,4 млн дол. гуманітарної допомоги для підтримки вразливих груп населення під час пандемії. У Держдепі заявляють, що така фінансова підтримка допоможе Україні подолати вторинні наслідки пандемії.

Керівник фракції «Наш край» в облраді Ольга Чередник повідомила, що Чернігівська облрада ухвалила програму забезпечення житлом учасників АТО ([ЧЕline](#)).

Програму забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил і членів їхніх сімей, внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020–2022 рр. схвалено під час чергової сесії Чернігівської обласної ради.

Актуальність розроблення і прийняття цієї програми зумовлена необхідністю повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб до приймаючих громад і поступового, соціально ефективного вирішення

проблеми забезпечення житлом осіб з числа учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їхніх сімей, внутрішньо переміщених осіб, які потребують поліпшення житлових умов.

У загальному переліку питань сесії це дуже важлива програма, тому ми її підтримали і сподіваємося, що завдяки її реалізації родини поліпшать свої житлові умови.

За офіційними даними, за місцем проживання на квартирному обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, у Чернігівській області перебувають 532 учасники антитерористичної операції. Також на сьогодні районними органами соціального захисту населення області обліковано 7329 внутрішньо переміщених осіб (понад 5000 сімей). Найбільше внутрішньо переміщених осіб проживає в Чернігові (35 %), найменше – в Талалаївському районі (1 %).

Взяття на облік громадян з числа ВПО, які потребують надання житлових приміщень із фонду житла для тимчасового проживання ([Бердянська міська рада – офіційний сайт](#)).

Рішенням виконавчого комітету Бердянської міської ради від 10.12.2019 № 398 створено житлову комісію з обліку внутрішньо переміщених осіб та надання житлових приміщень для тимчасового проживання внутрішньо переміщеним особам при виконавчому комітеті Бердянської міської ради.

Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради повідомляє про прийняття документів та взяття на облік громадян з числа внутрішньо переміщених осіб, які потребують надання житлових приміщень з фонду житла для тимчасового проживання через Центр надання адміністративних послуг у м. Бердянськ (Єдиний офіс, пр. Азовський, 37/2, Інформаційна картка УЖКГ-015 «Взяття внутрішньо переміщених осіб на облік громадян, які потребують надання житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання»).

З надання консультацій з приводу взяття внутрішньо переміщених осіб на облік громадян, які потребують надання житлових приміщень із фонду житла для тимчасового проживання та надання вказаного житла звертатися до відділу з управління житловим фондом УЖКГ за телефоном: (06153) 4 70 23.

Абітурієнти з окупованих територій за спрощеною процедурою можуть вступити до 91 ВНЗу України (перелік) ([Україна](#)).

У 2020 р. абітурієнти з непідконтрольного уряду Донбасу та Криму можуть вступити до 91 вишу за спрощеною процедурою. Із них 77 установ підпорядковано Міносвіті, а 14 – Міністерству охорони здоров'я, МВС та Мінкультури.

Як пише «Четверта студія» з посиланням на ZMINA, про це інформує пресслужба Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих

територій України (Мінреінтеграції) та менеджерка з адвокації Центру прав людини ZMINA А. Луньова.

Правозахисниця привітала такий крок влади. За її словами, якщо раніше ці заклади концентрувалися в областях, наближених до окупованих територій, то зараз їхня географія збільшилась. Громадські організації довгий час просували зрушення цього питання.

Менеджер з адвокації Центру прав людини ZMINA Альона Луньова:

Діти з окупованих територій на Сході України вступали у виші на Донеччині та Луганщині, а діти з Криму – у ВНЗ Запорізької, Херсонської, Миколаївської та Одеській областей та декількох вишах Львова, Харкова та Києва.

Звичайно, карантинні обмеження вже вплинули на вступну кампанію-2020, але я сподіваюся, що об'єднання списку закладів освіти і його розширення за рахунок закладів МОЗ, МВС, Мінкульту сприятиме залученню дітей, які живуть в окупації, до освітнього простору України. При цьому вона подякувала экс-міністерці освіти Г. Новосад, т. в. о. міністерки освіти Л. Мандзій та команді міністерства за просування цього рішення.

Повідомляється, що в кожному з 91 закладу вищої освіти працюватимуть освітні центри «Донбас – Україна» та «Крим – Україна». Діти зможуть вступити до університету без складання ЗНО.

Якщо абітурієнт/-ка має статус переміщеної особи і вступить на бюджет, то держава зобов'язана надати йому або їй соціальну стипендію, підручники на безоплатній основі, безкоштовний доступ до мережі Інтернет, систем баз даних у державних та комунальних навчальних закладах.

Якщо абітурієнт/-ка має статус ВПО і вступить до вишу за контрактом, то держава може в такому разі надати пільговий довгостроковий кредит на здобуття освіти.

Вступ на бюджет на ОПС фахового молодшого бакалавра на базі 11 класів

Приймання документів – до 18-ї год. 1 серпня.

Вступні іспити – до 28 липня.

Зарахування – до 12-ї год. 5 серпня.

Вступ на бюджет на ОПС фахового молодшого бакалавра на базі дев'яти класів

Приймання документів – до 18-ї год. 13 липня.

Вступні іспити – до 21 липня.

Зарахування – до 18-ї год. 29 липня.

Документи для вступу на контрактну форму навчання через освітні центри «Донбас – Україна» та «Крим – Україна» за всіма рівнями прийматимуться до 29 вересня.

Перелік уповноважених закладів вищої та фахової передвищої освіти:

1. Азовський морський інститут Національного університету «Одеська морська академія»

2. Бердянський державний педагогічний університет
3. Вугледарський коледж Донецького державного університету управління
4. Відокремлений структурний підрозділ Української інженерно-педагогічної академії – Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут Української інженерно-педагогічної академії
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»
6. Генічеське медичне училище Херсонського державного університету
7. Державний вищий навчальний заклад «Донецький національний технічний університет»
8. Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
9. Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
10. Донбаська державна машинобудівна академія
11. Донбаська національна академія будівництва і архітектури
12. Донбаський державний коледж технологій та управління
13. Донбаський державний педагогічний університет
14. Донецький державний університет управління
15. Донбаський фаховий коледж Луганського національного аграрного університету
16. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
17. Донецький національний університет імені Василя Стуса
18. Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
19. Національний університет «Запорізька політехніка»
20. Запорізький національний університет
21. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
22. Ізмаїльський державний гуманітарний університет
23. Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
24. Краматорський коледж Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
25. Лисичанський гірничо-індустріальний фаховий коледж
26. Луганський національний аграрний університет
27. Луцький національний технічний університет
28. Львівський навчально-науковий інститут Державний вищий навчальний заклад «Університет банківської справи»
29. Маріупольський коледж Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
30. Маріупольський державний університет

31. Маріупольський механіко-металургійний коледж Державного вищого навчального закладу «Приазовський державний технічний університет»
32. Маріупольський фаховий будівельний коледж
33. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
34. Миколаївський національний аграрний університет
35. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського
36. Миргородський художньо-промисловий коледж імені М. В. Гоголя Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
37. Маріупольська філія Національної Академії образотворчого мистецтва і архітектури
38. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
39. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
40. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
41. Національний університет «Львівська політехніка»
42. Національний університет «Одеська морська академія»
43. Національний університет «Одеська юридична академія»
44. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
45. Національний університет водного господарства та природокористування
46. Національний університет кораблебудування імені Адмірала Макарова
47. Одеська державна академія технічного регулювання та якості
48. Одеська національна академія будівництва і архітектури
49. Одеська національна академія зв'язку імені О. С. Попова
50. Одеська національна академія харчових технологій
51. Одеський державний аграрний університет
52. Одеський державний екологічний університет
53. Одеський національний економічний університет
54. Одеський національний морський університет
55. Одеський національний політехнічний університет
56. Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова
57. Первомайський індустріально-педагогічний фаховий коледж
58. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського
59. Приазовський державний технічний університет
60. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
61. Селидівський фаховий політехнічний коледж

62. Рубіжанський індустріально-педагогічний фаховий коледж
63. Слов'янський фаховий коледж транспортної інфраструктури
64. Сумський державний університет
65. Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
66. Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
67. Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського (м. Київ)
68. Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
69. Ужгородський національний університет
70. Український державний університет залізничного транспорту
71. Уманський національний університет садівництва
72. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
73. Херсонська державна морська академія
74. Херсонський державний аграрно-економічний університет
75. Херсонський державний університет
76. Херсонський національний технічний університет
77. Чорноморський державний університет імені Петра Могили.

Перелік уповноважених закладів вищої та фахової передвищої освіти, підпорядкованих Міністерству культури та інформаційної політики:

1. Коледж Луганської державної академії культури і мистецтв (лише «Донбас-Україна»)
2. Львівська національна академія мистецтв (лише «Крим – Україна»)
3. Маріупольська філія Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (лише «Донбас – Україна»)
4. Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової (лише «Крим – Україна»)
5. Харківська державна академія культури
6. Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського
7. Харківська державна академія дизайну і мистецтв (лише «Донбас – Україна»)

Перелік уповноважених закладів вищої та фахової передвищої освіти, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я:

1. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
2. Державний заклад «Луганський державний медичний університет»
3. Донецький національний медичний університет

Перелік уповноважених закладів вищої та фахової передвищої освіти, підпорядкованих Міністерству внутрішніх справ.

1. Донецький юридичний інститут МВС України
2. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка
3. Одеський державний університет внутрішніх справ.

Абітурієнти з Криму вступають до уповноважених закладів вищої освіти на бюджетні місця в межах встановлених квот – 20 % максимального (загального) обсягу державного замовлення за відкритими та закритими конкурсними пропозиціями.

Повідомляється, що цьогоріч з міркувань безпеки виші шифруватимуть прізвища, імена та по батькові вступників.

Житомирська область ([Координаційний центр з надання правової допомоги](#)).

Захист прав внутрішньо переміщених осіб: у Житомирі підписали меморандум про співпрацю

Незважаючи на карантин, продовжуємо розширювати коло партнерів. 15 травня відбулось підписання Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Житомирській області та Громадською організацією «Союз переселенців «Мир на долоні».

Співпраця з громадськими організаціями, які опікуються проблемами внутрішньо переміщених осіб важлива, адже дозволяє посилити роботу в напрямі інформування таких осіб на безоплатну правову допомогу.

Після підписання Меморандуму директор Регіонального центру з надання БВПД у Житомирській області О. Гербеда та голова громадської організації «Союз переселенців «Мир на долоні» І. Гладка обговорили низку актуальних питань, зокрема, проведення спільних правопросвітницьких заходів.

Сторони домовилися про співпрацю за такими основними напрямками:

- консолідація зусиль Сторін у реалізації національних, регіональних і місцевих програм, спрямованих на надання правової допомоги внутрішньо переміщеним особам, які потребують та обмежені в доступі до такої допомоги;
- поширення всіма доступними засобами інформації про право внутрішньо переміщених осіб на захист, зокрема шляхом виготовлення та розповсюдження буклетів, методичних рекомендацій та правової інформації населенню;
- проведення роз'яснювальної роботи з метою залучення у встановленому порядку адвокатів, юристів до надання безоплатної правової допомоги;
- організація спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня правової поінформованості внутрішньо переміщених осіб щодо захисту своїх прав, зокрема права на безоплатну правову допомогу шляхом проведення

конференцій, семінарів, круглих столів, зустрічей, тренінгів та інших заходів, досліджень і консультацій, пов'язаних із цілями і завданнями тощо.

Для внутрішньо переміщених осіб на Херсонщині приймуть програму адаптації ([Херсонщина за день](#)).

За оперативною інформацією, органами соціального захисту населення області взято на облік 14126 ВПО (10536 сімей), у тому числі 6972 особи працездатного віку, 2520 дітей, 548 осіб з інвалідністю, 4086 пенсіонерів.

Найбільша кількість переміщених осіб (сімей) зареєстрована в таких містах та районах області: м. Херсон (6899), Генічеський район (2664), м. Нова Каховка (825), Садовський район (557).

14 травня гуманітарний центр Проліска – Торецьк – передав електровелосипеди, придбані за фінансової підтримки UNHCR Ukraine – Агентство ООН у справах біженців в Україні, фельдшеру і листоноші, які працюють в с. Озаряновка і смт Курдюмівка ([Військово-цивільна адміністрація міста Торецьк Донецької області](#)).

Загальна кількість населення у двох населених пунктах – 900 осіб, із них 67 – внутрішньо переміщені особи, решта – люди 60+ та маломобільні.

Головна мета цього проекту – підвищення мобільності медичних і соціальних працівників, листонош, волонтерів, які під час карантину в умовах конфлікту продовжують надавати послуги людям похилого віку та особам з обмеженою мобільністю.

Завдяки електровелосипеду, в кошик якого міститься близько 100 кг, листоноші зможуть доставляти місцевим жителям продукти, засоби гігієни, а фельдшер – медикаменти.

Усього протягом травня в населені пункти вздовж лінії розмежування гуманітарна місія «Проліска» планує розвезти 75 електровелосипедів.

Новини із соціальних мереж

В області разом з профільним міністерством розглянули можливість надання компенсації за втрачений врожай

Мінекономіки проведено селекторну нараду в режимі Zoom-конференції за участі структурних підрозділів облдержадміністрацій, відповідальних за аграрний сектор щодо актуальних питань у сільському господарстві.

«Цьогоріч погодні умови доволі екстраординарні та шкідливі для посівів. Рання весняна засуха, зливи та град останніх тижнів призвели до значних втрат посівних площ сільськогосподарських культур. У Луганській області – це близько 15 тис га. Тому аграрії мають отримати за це компенсацію від держави», – наголосив заступник міністра Т. Висоцький.

Наразі уряд підтримав проєкт постанови Кабінету Міністрів України щодо часткової компенсації збитків агровиробникам на 1 га площі.

Також надано роз'яснення, що у разі списання посівів, унаслідок чого не буде нараховуватися ПДВ на цю операцію, обов'язково необхідно мати довідку комісії при райдержадміністрації про підтвердження факту стихійного лиха.

У рамках реалізації програми державної підтримки АПК обговорено питання взаємодії, підвищення якості комунікації органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, інших респондентів, які здійснюють діяльність, пов'язану зі збиранням і використанням адміністративних даних.

У роботі конференції також узяло участь керівництво Держстату України ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Уряд ухвалив постанову щодо спрощення міжнародної торгівлі зерновими культурами.

Рішенням уряду прийнято постанову, яка дає можливість зменшити фінансове навантаження на експортерів зернових культур, посилити конкурентоспроможність української продукції на світовому ринку та вдосконалити захист території України від ввезення деяких небезпечних організмів.

Так, постановою передбачається:

– виключити додаткове регулювання для експортерів зернових шляхом скасування обов'язковості застосування системи рециркуляції при фумігації зерна;

– упорядкувати перелік об'єктів регулювання (під час переміщення територією України, імпорту, експорту та реекспорту) шляхом включення до цього переліку організмів, які можуть становити фітосанітарні ризики (кліщі, нематоди, грибки);

– уніфікувати процедури огляду та відбору зразка (форма акту приводиться відповідно до процедури відбору).

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Президент створив Раду з питань розвитку вищої освіти в Україні.

За результатами зустрічі з керівниками провідних закладів вищої освіти, яка відбулася 2 червня, Президент Володимир Зеленський підписав указ про створення Ради з питань розвитку вищої освіти в Україні.

«Її завданнями, серед іншого, будуть удосконалення якості та змісту вищої освіти в Україні, підготовка пропозицій для вдосконалення законодавства в цій галузі, зокрема щодо фінансової автономії закладів вищої освіти, механізму залучення приватних інвестицій та розвитку державно-приватного партнерства», – зазначив глава держави.

Згідно з указом, Кабінет Міністрів має розробити та затвердити до 1 листопада поточного року стратегію розвитку вищої освіти на 2021–2031 рр.

«Ми повинні сформулювати чіткі цілі та готувати конкурентоспроможних фахівців – відповідно до потреб української економіки. Визначити, якими професіями ринок перенасичений, а які, навпаки, будуть гостро затребувані в майбутньому», – зауважив Президент.

Також до 1 грудня цього року Кабмін має затвердити державну програму відновлення та розбудови мережі гуртожитків для проживання студентів.

«Студентські гуртожитки мають бути сучасними, комфортними, а головне – у достатній кількості для потреб іногородніх студентів», – наголосив В. Зеленський.

Крім того, уряд та Інститут стратегічних досліджень разом з Національною академією педагогічних наук України до 1 вересня 2020 р. мають розробити та затвердити державну програму розвитку науково-дослідницької інфраструктури в Україні та план заходів щодо популяризації природничих наук і математики.

«Україна – це земля винахідників та першовідкривачів, визнаних усім світом. У нас повинні з'явитися нові Сікорські, Корольови та Вернадські. Для цього маємо розвивати наукову діяльність у вишах, розбудовувати науково-дослідницьку інфраструктуру, зокрема галузеві лабораторії. Не може бути успішною країна, яка пропонує науковцю тільки стілець, аркуш паперу й ручку. Це треба змінювати», – переконаний Президент.

Також до 1 вересня поточного року уряд має розробити план заходів щодо популяризації можливостей здобуття вищої освіти в Україні для іноземних студентів.

«Це дасть і важливі для економіки надходження, і сприятиме встановленню міцних міждержавних зв'язків», – наголосив В. Зеленський.

Згідно з указом, керівник Офісу Президента України має у двотижневий строк подати проект положення про Раду з питань розвитку вищої освіти в Україні та пропозиції щодо її персонального складу.

«Хочу наголосити, що ми не зосереджені лише на вищій освіті. Найближчим часом ми проведемо зустрічі з представниками дошкільної, середньої та професійно-технічної освіти й разом визначимо шляхи розвитку та вдосконалення цих рівнів», – зауважив глава держави

(<https://www.president.gov.ua/news/prezident-stvoriv-raduz-pitan-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukr-61445> (Луганська обласна державна адміністрація)).

Як працюватиме додаток «Луганщина моя», можна дізнатися, переглянувши наступне відео.

<https://www.youtube.com/watch...> (Луганська обласна державна адміністрація).

Жителі області зможуть більш ефективно комунікувати із владою – Сергій Гайдай презентував відповідний мобільний додаток.

У день 82-ї річниці утворення Луганщини голова облдержадміністрації С. Гайдай провів презентацію програмного продукту «Луганщина моя».

«Упевнений, що якісна комунікація з людьми є важливим аспектом роботи обласної влади. Спілкуючись із жителями через мережу Фейсбук, у мене з'явилась ідея підвищити комунікацію на офіційному рівні», – повідомив С. Гайдай.

Завантажити додаток «Луганщина моя» можна буде безкоштовно. Туди будуть занесені всі об'єкти інфраструктури області. У розділі «Планові роботи» можна буде побачити поточний стан виконання робіт.

Важливо, що кожен зареєстрований через додаток зможе повідомляти обласну владу про наявну проблему одразу після її виникнення. Необхідно буде лише знайти відповідний об'єкт на карті та охарактеризувати проблему.

Після обробки отриманої інформації визначатимуть відповідальних та термін виконання. Якщо час вийде, а питання не буде вирішене, автоматичне повідомлення отримає вже очільник області.

«Кожен такий крок – це додаткове навантаження та відповідальність. Однак це дозволить швидше вирішувати поточні проблеми громадян. Жителі області зможуть більш ефективно комунікувати з владою! А особисто я – у найкоротший термін відслідковувати та контролювати як кожний структурний підрозділ чи інший орган влади реагує на звернення», – зауважив С. Гайдай. Він сподівається, що це буде перший такий продукт у країні.

Додаток ще розробляється та буде презентований уже влітку. До речі, до його впровадження долучилася компанія, яка працювала над сайтом Tesla. Вартість розробки орієнтовно становитиме 55 тис. дол. На це не витрачено жодної копійки бюджетних коштів. Проект фінансується меценатами (Луганська обласна державна адміністрація).

СІМІС передали гуманітарну допомогу освітнім закладам Луганщини.

Голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай узяв участь у передачі гуманітарної допомоги закладам освіти Новоайдарського та Попаснянського районів від командування Управління цивільно-військового співробітництва ЗСУ. Доставили вантаж помічник командувача Об'єднаних сил, полковник Юрій Гуменний та заступник керівника Об'єднаного центру Військово-цивільного співробітництва, полковник Андрій Корабельський.

«Я хочу подякувати за кожен ваш приїзд, адже щоразу ви підтримуєте дітей Луганщини. Ваша сьогоднішня місія дуже важлива, адже в області залишилося багато нерозірваних боєприпасів, які можуть загрожувати життю та здоров'ю дітей. Якщо нам вдасться уберегти наших дітей від небезпеки, будемо безмежно вдячні за ту допомогу, яку ви надаєте», – наголосив у вітальному слові С. Гайдай.

Військовослужбовці повідомили, що до складу вантажу входять інформаційно-довідкові матеріали, наліпки щодо протимінної безпеки. За їхніми словами, під час канікул маленькі жителі прифронтових населених пунктів мають бути обізнаними про небезпеку вибухонебезпечних предметів. Ю. Гуменний висловив сподівання про створення таборів на базі шкіл після завершення карантину. Він розповів, що також школам передаються ігри для дітлахів, канцелярія тощо.

А. Корабельський додав, що для команд-переможців військово-патріотичної гри «Джура» невдовзі буде доставлено комплекти одягу: сорочок та камуфляжів ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Попаснянська бібліотека реалізовуватиме проєкт «Спроможні бібліотеки сприяють досягненню Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року»

Центральна бібліотека Попаснянської централізованої бібліотечної системи стала учасницею проєкту «Спроможні бібліотеки сприяють досягненню Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року», який реалізується ВГО «Українська бібліотечна асоціація» в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру.

Мета проєкту, який триватиме дев'ять місяців, – підвищення інституційної спроможності центральної бібліотеки в м. Попасна.

Бібліотечні фахівці пройдуть навчання основам стратегічного управління, у результаті чого спільно з місцевими громадськими активістами будуть розроблені стратегії діяльності бібліотеки та актуальні плани бібліотечних заходів з урахуванням потреб Попаснянської громади.

Окремим компонентом тренінгів будуть напрями діяльності бібліотеки для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). За підтримки громадських організацій буде впроваджена принаймні одна нова бібліотечна послуга, яка покращить якість життя у місцевій громаді.

Також відбудеться навчання за унікальною данською методологією «Дизайн мислення для бібліотек». Це унікальний спосіб мислення, який допоможе зрозуміти потреби користувачів бібліотеки та згуртувати громаду. Дозволить бібліотекарям сформувати нові професійні та громадські цінності, відчути відповідальність за стратегію діяльності центральної бібліотеки як центру громади та набути нового досвіду ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Президент підписав закон щодо компенсації працівникам медзакладів ПДФО, утриманого з їхніх доплат до заробітної платні.

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 591-IX, який Верховна Рада ухвалила 13 травня 2020 р.

Закон дозволить працівникам закладів охорони здоров'я державної та/або комунальної власності, які борються з поширенням коронавірусу та лікують пацієнтів з COVID-19, отримати за травень та червень 2020 р. грошову компенсацію податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), утриманого з їхніх доплат у розмірі до 300 % до заробітної платні.

Також документ передбачає можливість отримання часткової допомоги з безробіття для фізичних осіб – підприємців у разі втрати ними частини доходу через карантинні обмеження.

При цьому така допомога на період карантину з 2 квітня 2020 р. не підлягатиме оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб та військовим збором.

Крім того, самозайняті особи звільняються від сплати єдиного соціального внеску (ЄСВ) за себе за травень – цей період зараховуватиметься їм до страхового стажу для отримання пенсій, виплат за соціальним страхуванням.

Закон також надає органам місцевого самоврядування право ухвалити рішення щодо зменшення ставок плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб.

Крім того, документ дозволяє подовжити дію мораторію на проведення податковими органами документальних і фактичних перевірок, звільнення громадян від відповідальності за прострочення виконання зобов'язань за договорами про споживчий кредит, ненарахування платникам податків та платникам ЄСВ пені, незастосування штрафів за порушення податкового законодавства, несвоєчасну або неповну сплату ЄСВ, несвоєчасне подання звітності про сплату ЄСВ до останнього дня місяця, у якому завершується дія встановленого на всій території України карантину <https://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo->

[kompensaciyi-pracivnikam-medz-61341](#) (Луганська обласна державна адміністрація)

Представники місцевої влади Луганщини висловили зауваження до законопроекту «Про статус і соціальний захист цивільних осіб, які постраждали внаслідок проведення АТО/ООС».

Учора, 26 травня, робоча група з доопрацювання законопроекту «Про статус і соціальний захист цивільних осіб, які постраждали внаслідок проведення АТО/ООС» (№1115) обговорила його основні положення із представниками місцевої влади, міжнародних організацій та громадськості Луганщини.

Захід відкрила заступник голови облдержадміністрації К. Безгинська. Вона поінформувала учасників заходу про зауваження облдержадміністрації до останньої редакції проекту Закону України № 1115.

Зокрема, було рекомендовано врегулювати питання надання статусу членам сімей цивільних осіб, загиблих або померлих унаслідок поранень або інших ушкоджень здоров'я, отриманих унаслідок збройного конфлікту на території України. Не створювати окремий, а доопрацювати Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги, та вносити інформацію про постраждалих осіб до нього за відповідними статусами для отримання державних соціальних гарантій. Надати можливість постраждалим цивільним особам проходити безоплатну психологічну та медико-психологічну реабілітацію, а також визначити порядок заміни посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни, отриманого згідно зі ст.7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» на посвідчення постраждалої особи відповідно до законопроекту.

Крім того, було акцентовано на необхідності приведення визначень та термінів, що застосовуються в законопроекті, відповідно до чинних нормативно-правових актів.

У свою чергу народний депутат, голова робочої групи Н. Королевська зупинилась на ключових положеннях законопроекту. Зокрема, наданні соціальних гарантій, компенсацій і пільг у разі: ушкодження здоров'я або втрати працездатності громадянами, які постраждали в результаті бойових дій; втрати годувальника, якщо його смерть є наслідком бойових дій; нанесення збитків у результаті бойових дій або збройних конфліктів; наповненні статусу дитини війни пакетом соціальних пільг і послуг.

Заслухавши розробників законопроекту, учасники дискусії наголосили також на необхідності скорочення переліку пільг до тих, які реально будуть підкріплені державним фінансуванням. Окремо було наголошено на необхідності компенсації з держбюджету пільгового проїзду, оскільки сьогодні це обов'язок місцевих бюджетів, які вже не витримують навантаження. Крім того, запропоновано чітко визначити розмір пенсії за втратою годувальника, яка сьогодні становить 1860 грн. Усі висловились про необхідність прийняття в короткі строки підзаконних актів.

«Ми повністю підтримуємо пропозиції щодо “зайвих пілг”, які не будуть потім працювати», – погодилась Н. Королевська та доручила внести відповідні правки до проекту закону.

Станом на 1 травня п. р. на підконтрольній українській владі території загинуло 267 осіб та поранено – 513, а саме: загинуло вісім дітей у віці до 18 років, 19 – зазнали поранення; 259 цивільних осіб загинули, 494 – зазнали поранення.

Статус особи з інвалідністю внаслідок війни у Луганській області отримали 24 цивільних особи, у тому числі 12 жінок. Статус дитини, яка постраждала від бойових дій, отримали понад 20 тис. дітей ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Аграрії отримують компенсації за втрату посівів через посуху

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України готує допомогу аграріям, у яких на підприємствах постраждали посіви через посуху. Про це було повідомлено під час селекторної наради під головуванням заступника міністра Т. Висоцького.

У нараді взяли участь заступник голови Луганської облдержадміністрації Н. Романенко та директор Департаменту агропромислового розвитку С. Хлякін.

За словами урядовця, є декілька шляхів вирішення проблеми щодо втрат врожаю. У тому числі, компенсація відсотків за кредитами, списання посівів, унаслідок чого не буде нараховуватися ПДВ на цю операцію, дотація виробникам сільськогосподарської продукції на одиницю оброблених площ, що були втрачені внаслідок погодних умов.

Для того, щоб отримати допомогу виробникам, потрібно буде зібрати мінімальний пакет документів, який засвідчить втрати та підтвердить факт стихійного лиха.

Також було надано роз'яснення щодо застосування затвердженого Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415, та щодо виплати компенсацій за техніку, придбану в жовтні – грудні 2019 р. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

26 травня на Луганщині відбудеться VI Всеукраїнський форум взаємодії та розвитку онлайн.

Всеукраїнський молодіжний рух Let's do it Ukraine за підтримки Міністерства молоді та спорту України вже шостий рік поспіль об'єднує громаду, владу, бізнес та засоби масової інформації, щоб привернути увагу до сталого розвитку, соціальної активності в регіонах та об'єднати зусилля для ефективного розвитку молодіжної, соціальної політики, волонтерського руху та корпоративної соціальної відповідальності.

Прямі трансляції з кожного регіону відбуватимуться до 5 червня 2020 р. на сторінці www.facebook.com/letsdoitukraineeco.

У Луганській області захід відбудеться 26 травня.

Учасники презентують кращі регіональні, всеукраїнські та міжнародні ініціативи які будуть реалізовуватись у 2020 р., враховуючи карантинні обмеження та сучасні реалії.

Уперше за свою історію форум стане відкритим для всіх дистанційно в 24 областях, об'єднає понад 500 спікерів. Запорукою якісного результату ми бачимо конструктивний діалог між усіма секторами. Під час форуму у форматі короткої доповіді учасники зможуть представити свої плани на 2020 р., адаптовані під сучасні реалії карантинних обмежень, заручниками яких став увесь світ. Обмінятись контактами, налагодити оперативну взаємодію.

«Форум відкриває двері для всіх! Роками він проводиться з метою залучення молоді до волонтерської діяльності, пошуку оптимальних рішень щодо створення дієвого практичного механізму взаємодії органів державної влади, бізнесу та громадськості у реалізації суспільно значущих проєктів, розвитку волонтерського руху та обміну досвідом щодо кращих практик, залучення волонтерів до вирішення локальних соціальних питань, розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Україна починається з кожного». – зазначила Ю. Мархель, президент Let's do it Ukraine.

До участі в заході запрошуються представники органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, місцевих та закордонних інститутів громадянського суспільства, активісти молодіжного громадського руху, бізнесу та засобів масової інформації, волонтери, лідери учнівського і студентського самоврядування, благодійники, донори.

Для того щоб стати офіційним учасником, необхідно заповнити онлайн-форму реєстрації за посиланням: <https://docs.google.com/.../1FAIpQLSfMMvNxQoFoZjxej0.../viewform>.

Акредитація спікерів відбувається за посиланням: <https://docs.google.com/.../1FAIpQLScR4JH0QOMUjN7XgD.../viewform> до 15 травня 2020 р. включно ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Затверджено графік ЗНО-2020: основна сесія відбудеться 25 червня – 17 липня, результати оголосять до 29 липня.

Міністерство освіти і науки України затвердило оновлений графік проведення зовнішнього незалежного оцінювання у 2020 р. Відповідні зміни до календарного плану підготовки та проведення ЗНО оприлюднено (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-kalendarnogo-planu-pidgotovki-ta-provedennya-u-2020-roci-zovnishnogo-nezalezhnogo-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobutih-na-osnovi-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti>) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Уряд ухвалив рішення про послаблення карантину з 22 травня

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про перехід до другого етапу послаблення карантину з 22 травня поточного року.

Під час засідання уряду Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль, зокрема, зазначив, що в Україні вже почалося зниження динаміки захворюваності.

Відповідно до рішення уряду, з 22 травня в тих регіонах, де епідеміологічні показники відповідають встановленим МОЗ критеріям щодо нових випадків захворювання на коронавірусну хворобу (не більше 12 на 100 тис. населення), кількості тестувань (не менше 12 на 100 тис. населення) та наповненості ліжкомісць (не більше 50 %) в лікарнях, відновлюється робота громадського транспорту. З 25 травня має бути відновлена робота метрополітену, а також дитячих садків.

«Міжобласні перевезення ми поки що не відкриваємо. Ми домовилися, що це буде на початку червня, як тільки епідеміологічна ситуація дозволить це зробити. Наголошую лише: за умов, що в усіх областях епідеміологічна ситуація буде дозволяти. При цьому будуть локальні обмеження, рішення щодо яких будуть прийматися спільно з місцевою владою, щоб не експортувати вірус цілою країною. Це і є модель адаптивного карантину», – зазначив Прем'єр-міністр.

Також Д. Шмигаль окремо наголосив, що питання відновлення рейсових авіаперевезень і відкриття аеропортів буде розглядатися після 15 червня, коли країни-партнери почнуть відкривати свої кордони. «Поки аеропорти наших країн-партнерів закриті. Ми ведемо діалог з авіаперевізниками, і поки є спільна позиція, що швидше 15 червня немає сенсу відкривати роботу аеропортів», – пояснив глава уряду.

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Запрошуємо до участі в онлайн-дискусії «Медичні виклики для ОТГ: обмін досвідом із Чернівецькою областю».

Програма ООН із відновлення та розбудови миру запрошує 22 травня представників місцевого самоврядування Донецької та Луганської областей, а також усіх охочих стати слухачами онлайн-дискусії, спрямованої на обговорення викликів, що постають перед громадами після завершення карантину.

Онлайн-дискусія надасть можливість ознайомитись із досвідом українських громад, що найбільше постраждали від епідемії коронавірусу та тих, що впоралися із наслідками найефективніше.

Крім того, дискусія слугуватиме комунікаційною платформою для спілкування між громадами-партнерами.

Тривалість 14:00 – 15:30.

Спікери:

- Чинчик Василь, керівник ВЦА м. Торецьк;
- Євсіков Юрій, заступник керівника ВЦА м. Торецьк;
- Макогон Наталія, заступниця міського голови м. Кременна;
- Ванзуряк Григорій, голова Глибоцької ОТГ Чернівецької області;

- Гаврилук Леся, виконавча директорка ТОВ «Мак-медик», Мамаївська ОТГ Чернівецької області;
- Якубович Оксана, завідувач амбулаторією, сімейний лікар Мамаївської ОТГ.

Модератор: Неля Малько, виконавча директорка асоціації органів місцевого самоврядування Чернівецької області «Агенція розвитку громад Буковини».

Попередня реєстрація за посиланням bit.ly/362O1cA

Подія у Facebook: <https://www.facebook.com/events/886854045153486>

Після реєстрації на електронну пошту надійде лист із запрошенням долучитись до заходу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Президент анонсував нову програму підтримки пенсіонерів віком 75+

Український уряд розробляє програму підтримки пенсіонерів, яким виповнилося більше 75 років. Незабаром її представлять громадськості. Про це повідомив Президент Володимир Зеленський на прес-конференції в Києві.

«Ми запровадили програму 80+, і кожному пенсіонеру, старшому за 80 років, ми додали (до пенсії. – Ред.) 500 грн. Далі будемо розробляти програму для наступного року, щоб запровадити програму 75+», – сказав глава держави.

За словами Президента, над розробкою цієї програми працює міністр соціальної політики України Марина Лазебна. Президент нагадав, що у травні була проведена індексація пенсій, а також здійснена виплата допомоги громадянам, розмір пенсії яких нижчий за 5 тис. грн. Глава держави також висловив думку, що уряд має забезпечити людей похилого віку нормальною медициною, можливістю купувати ліки, а під час епідемії коронавірусу – засобами індивідуального захисту (<https://www.president.gov.ua/news/prezident-anonsuvav-novu-programu-pidtrimki-pensioneriv-viko-61233>) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Епідемія коронавірусу продемонструвала необхідність перегляду певних положень медреформи в Україні – Володимир Зеленський.

Епідемія COVID-19 в Україні продемонструвала, що медична реформа не була достатньо успішною, а тому в неї необхідно внести зміни, заявив Президент України В. Зеленський під час прес-конференції.

«COVID-19 показав, що не вийшло реформи. Там є нормальні речі, які були зроблені. Але дуже багато всього, на що не звертали уваги. І ми опинилися просто медично “голі” перед таким викликом. Ось чому я кажу, що треба переглядати реформу», – зазначив глава держави.

Президент уточнив, що багато медиків задоволені першим етапом медреформи, який стосується первинної ланки. Натомість після впровадження другого етапу реформи рівень зарплат, наприклад, водіїв швидкої становить близько 4–5 тис. грн.

«Це ж неправильна реформа? Мені здається, неправильна. Якщо всі психіатричні лікарні й тубдиспансери виходять зі страйками, що їх закривають, це ж неправильна реформа. Вона нерозумна. Вона не для людей. Вона точно не для лікарів. Вона ні для кого. Тому й треба її переглядати», – наголосив він. За словами В. Зеленського, перед закриттям медзакладу необхідно відкрити новий, де будуть забезпечені гідні умови для пацієнтів, а медики отримуватимуть гідну зарплату <https://www.president.gov.ua/news/epidemiya-koronavirusu-prodemonstruvana-neobhidnist-pereglya-61229> (Луганська обласна державна адміністрація).

Законопроект щодо «інвестиційних нянь» буде зареєстровано в парламенті найближчим часом – Президент.

Незабаром у Верховній Раді будуть зареєстровані всі законопроекти, спрямовані на поліпшення інвестиційного клімату в Україні. Зокрема, буде зменшений поріг інвестицій для участі в програмі «Інвестиційна няня» зі 100 млн дол. до 30 млн дол. Про це повідомив Президент України В. Зеленський.

«Інвестиційна няня» – проект готовий. Найближчим часом він буде зареєстрований у Верховній Раді України. Ми нічого не реєстрували у Верховній Раді до того періоду, поки вона не зможе нормально працювати (після послаблення карантинних заходів, запроваджених у зв'язку з поширенням коронавірусу. – Ред.). Ми реєстрували та голосували закони, пов'язані з боротьбою з COVID-19», – зазначив глава держави під час прес-конференції у Києві.

За словами Президента, до парламенту незабаром будуть внесені проекти законів про амністію капіталів та пакет законопроектів про народовладдя, про референдум.

Крім того, глава держави зазначив, що з метою підтримки українських та іноземних інвесторів планується зменшити поріг інвестицій для участі в програмі «Інвестиційна няня» зі 100 млн дол. до 30 млн дол.

«Ми знизили цю планку. «Інвестиційна няня» – це спеціальний VIP-менеджер, який буде долучений до будь-якого інвестора, що інвестує в Україну 30 мільйонів доларів плюс», – сказав В. Зеленський.

Інвесторам, які вкладають в українську економіку понад 10 млн дол., будуть запропоновані пільги зі сплати податку на прибуток. Також Президент наголосив, що в Україні триває мала приватизація, і Фонд державного майна перевиконав план надходжень від приватизації. Велика приватизація, на переконання глави держави, розпочнеться після закінчення епідемії COVID-19. Першими на продаж підуть об'єкти, що належать Державному управлінню справами.

Володимир Зеленський зазначив, що до приватизації також готуватиметься компанія «Центренерго». Президент повідомив, що найближчим часом підпише ухвалений Верховною Радою закон щодо вдосконалення регулювання банківської діяльності, який дозволить Україні продовжити співпрацю з МВФ та підтримати економіку

<https://www.president.gov.ua/news/zakonoproekt-shodo-investicijnih-nyan-bude-zareyestrovano-v-61217> (Луганська обласна державна адміністрація).

З 1 червня почнуться заняття в закладах освіти в групах не більше, ніж 10 осіб, відбуватиметься захист наукових робіт та видача документів про освіту. Регіональна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій розглянула можливість подальшого послаблення карантинних заходів.

Зокрема, прийняте рішення, починаючи з 1 червня поточного року дозволити відвідування занять у закладах освіти в групах не більше ніж 10 осіб. А також проведення професійно-практичної підготовки, поетапної та державної кваліфікаційної атестації в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, підготовчих заходів до практичної підготовки на виробництві, лабораторних робіт та тренажерних занять, атестації здобувачів вищої освіти, фахової передвищої освіти та відповідних підготовчих заходів.

Разом з тим, розпочнеться освітній процес, пов'язаний з освітою дорослих: підготовка та публічний захист наукових дисертацій, видача документів про освіту.

Комісія також заслухала керівника штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації В. Жданова щодо загальної ситуації із захворюваністю на COVID-19 та тестування людей з підозрою на коронавірус. Так, станом на 27 травня на території Луганської області зареєстровано за первинними діагнозами 362 підозрілих випадків захворювання на коронавірусну інфекцію, з них 45 випадків лабораторно підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) у вірусологічній лабораторії ДУ «Луганський обласний лабораторний центр МОЗ України». Інтенсивний показник становить 6,7 випадків на 100 тис. населення.

Вірусологічною лабораторією ДУ «Луганський лабораторний центр МОЗ України» з початку відкриття лабораторії проведено 1676 досліджень на SARS-CoV-2 методом ПЛР. В. Жданов акцентував, що вагітних жінок та дітей у віці до трьох років у разі підозри тестувати будуть виключно методом ПЛР. З 26 травня розпочато тестування методом ІФА приватними лабораторіями, проведено 99 досліджень. Ознайомитись із текстом протоколу засідання регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій № 18 від 28.05.2020 можна ознайомитись за посиланням: https://drive.google.com/file/d/17aG9KjsbeghcLQF-hr_uz-7D33h7AP1m/view (Луганська обласна державна адміністрація).

ЄС надав 123,5 млн грн підприємцям з Донбасу за програмою FinancEast у межах EU4Business. Програма FinancEast, що фінансується Європейським Союзом, оголосила результати перших чотирьох місяців роботи. З грудня 2019 р. до квітня 2020 р. ЄС надав 123,5 млн грн у вигляді субсидій та компенсацій для мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП)

на підконтрольних уряду України територіях Луганської та Донецької областей.

Програма передбачає відшкодування до 50 % вартості інвестиційних проєктів, а саме: придбання у лізинг або у кредит сільськогосподарської техніки, обладнання і транспортних засобів, монтаж, будівництво чи реконструкцію приміщень.

З початку року програма FinancEast у межах EU4Business профінансувала майже 70 інвестиційних проєктів мікро- та малих підприємств.

FinancEast реалізують німецький державний банк розвитку KfW та Фонд розвитку підприємництва в межах проєкту «Підтримка Європейського Союзу для Сходу України» та ініціативи ЄС EU4Business. Головними партнерами стали АТ «Ощадбанк» та ТОВ «ОТП Лізинг». Зокрема, з початку програми «Ощадбанк» надав фінансування для реалізації 24 інвестиційних проєктів у вигляді кредитів на суму 66,5 млн грн, з яких ЄС компенсував 32 млн грн. У свою чергу, «ОТП Лізинг» профінансував 43 інвестиційних проєкти на загальну суму 176,5 млн грн, з яких ЄС компенсував 91,5 млн грн. Частка інвестиційних проєктів із Луганської області становила 58 %, а із Донецької – 42 %.

Кількість отриманих заявок та вже профінансованих інвестиційних проєктів ММСП свідчить про те, що за перші місяці дії програми вона стала важливою складовою процесу відновлення економічного розвитку Донбасу.

Для реалізації програми Європейський Союз виділив грант у розмірі 9,5 млн євро. FinancEast стартувала 20 грудня 2019 р. і триватиме до 2022 р. або раніше, якщо будуть використані всі кошти. «Ощадбанк» та «ОТП Лізинг» і надалі активно отримують заявки від ММСП на фінансування інвестиційних проєктів. Більш детально з умовами програми можна ознайомитися на сайті: <https://bdf.gov.ua/uk/programa-z-vidnovlennya-finansuvannya-investiciynih-proektiv-malih-i-serednih-pidpriyemstv-na-shodi-ukrajini> <https://bdf.gov.ua/uk/programa-z-vidnovlennya-finansuvannya-investiciynih-proektiv-malih-i-serednih-pidpriyemstv-na-shodi-ukrajini>.

Довідково

Фонд розвитку підприємництва (<https://bdf.gov.ua/uk>) створений на базі Німецько-українського фонду, який було засновано Німецьким державним банком розвитку KfW, Кабінетом Міністрів України та Національним банком України.

EU4Business (<http://www.eu4business.eu/uk/ukraine>) – це ініціатива ЄС, яка підтримує приватний сектор у країнах Східного партнерства, зокрема в Україні. Її метою є поліпшення бізнес-середовища шляхом надання професійних порад та доступу до фінансування МСП. Підтримка за ініціативою EU4Business надається спільно з іншими організаціями. Ініціатива сприяє зростанню та створенню нових робочих місць ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Експертний погляд

(Слово і Діло)

Тристороння контактна група провела засідання в режимі відеоконференції, під час якого Україну представляла оновлена делегація, сформована указом Президента Володимира Зеленського.

Експерт з питань зовнішньої політики Антон Кучухідзе:

У мене склалося враження, що Росія ще не ухвалила рішення щодо того, як реагувати на зміну складу української сторони та щодо підвищення рівня перемовин. Що стосується формату – проблема не в тому, що треба чи ні змінювати формат. Проблема в тому, що Росія не виконує свої зобов'язання в рамках Мінських угод.

(...) Зрозуміло, що формат – це дипломатичне прикриття для нинішньої влади, щоб показати, що вони прагнуть миру, застосовують різні підходи, а росіяни їх блокують. Це одна сторона. Поки Росія не почне виконувати свої зобов'язання в частині безпеки, то цей рух пришвидшити неможливо.

(Левый берег)

До складу делегації України в Тристоронній контактній групі увійшли представники українського парламенту.

Народний депутат, заступник глави делегації для участі у Тристоронній контактній групі Олександр Мережко:

Тут кілька причин. По-перше, це свого роду посилення парламентського контролю над цим процесом. Якщо йтиметься про прийняття серйозних рішень і вагомих законопроектів, то тут необхідно буде створити широкий консенсус, причому за участю депутатів з різних фракцій. Участь депутатів дає певні можливості: створюються інформаційні канали, коли нардепи виступають у ролі комунікаторів; вони можуть пояснити у фракціях загальну ситуацію.

По-друге, я бачу тут міжнародно-правовий контекст. Ось є певна міжнародно-політична угода. І, незалежно від того, обдурить нас Росія чи ні, ми повинні виконати один із принципів міжнародного права – принцип сумлінності. Нам слід сумлінно виконати свою частину зобов'язань. І тим самим ми покажемо всім нашим партнерам, що ми прагнемо миру, що ми зробили все можливе з точки зору виконання Мінських домовленостей.

Якщо з протилежного боку столу будуть сидіти на цих переговорах російські депутати, то ми отримаємо вищий рівень відповідальності, зросте і офіційний статус процесу, тих політичних домовленостей, які можуть бути досягнуті. Адже за окремими рішеннями нам доведеться оформляти окремі законопроекти.

Поки що йде політичний процес. Юридичні питання з'являться, коли треба буде, наприклад, приймати зміни до закону, пов'язаного з особливим

статусом ОРДЛО. Поки нічого подібного немає. Але знову-таки, якщо Росія підвищить рівень до офіційного, то в цілому у всіх сторін з'явиться більше довіри і поваги до всього процесу і до його результатів.

Я б сказав так: ми підкреслюємо те, що Росія є стороною як Мінських угод, так і всього процесу переговорів.

Адже в процесі присутні дві сторони і посередник – ОБСЄ. Якщо російські представники кажуть, що вони – посередники, тоді виходить, що є тільки одна сторона конфлікту і два посередники. З юридичної точки зору – це абсурд.

В основному я присутній у підгрупі з гуманітарних питань. Розведення військ належить до компетенції групи з питань безпеки. Її курирує заступник міністра оборони України О. Поліщук. Я там був присутній один раз. Не вдаючись у деталі, скажу, що під час переговорів виникли певні складнощі. Усе інше – традиційна російська пропагандистська риторика про так звані порушення з боку України міжнародного гуманітарного права. Правда ж полягає в тому, що українська сторона сумлінно виконує і дотримується всіх його норм.

(...) Українська Конституція забороняє позбавляти українського громадянства. Це – імперативна норма. Отже, ми не можемо позбавити людей, які отримали російське громадянство, українського паспорта. Якщо ми так зробимо, то порушимо Конституцію.

Не впевнений, що сьогодні доцільно змінювати текст Конституції. Припустимо, ми повертаємо Крим і Донбас. Там за фактом є маса людей з російським громадянством. Ми їм скажемо, що відмовляємося від них тільки тому, що вони не здали український паспорт, як цього вимагає процедура? З точки зору права і Конституції України, вони, як і раніше, є громадянами нашої країни.

Це питання, яким активно займається віце-прем'єр О. Резніков. Він правильно говорить про «безпечну реінтеграцію». Я з цим підходом згоден. Вважаю, що тут необхідно діяти дуже обережно і делікатно.

(...) До того ж, зараз пропонувався законопроект про так зване подвійне громадянство. Це дуже складне питання. У зв'язку з цим у фракції «Слуга народу» йдуть серйозні дискусії.

Я вважаю, що треба йти шляхом цивілізованих європейських держав. Тут я не бачу нічого страшного, тому і виступаю «за» прийняття такого закону. Єдина проблема – поведінка держави-агресора.

Якщо Росія покаже свою несумлінність, то в нас буде повне – і не тільки політичне, але й моральне – право відмовитися від Мінських домовленостей і шукати якийсь інший варіант. Справа в тому, що Росія вже недобросовісно себе повела, провівши вибори на Донбасі ...

(...) Давайте я вам як юрист представлю свою точку зору щодо того, чому виникають складнощі із закріпленням особливого статусу Донбасу на конституційному рівні. У першу чергу тому, що технічно це дуже складно провести. Тут же йдеться про статус окремих районів Донецької та

Луганської областей. Чи не всього регіону або цілих двох областей, а окремих територій. У Конституції таке дуже складно юридично закріпити.

(...) Нещодавно я подивився інтерв'ю глави МЗС РФ С. Лаврова, де він уже говорить не про зміни в Конституції України, а про зміни в українському законодавстві. Це дуже цікавий нюанс, над яким необхідно зараз серйозно думати. Розумієте, ми отримали у спадок ці карти і сіли з ними грати з шулерами. І карти, і шулерів. Це – подвійна біда. І ми все це намагаємося вирішити.

У тому випадку, якщо Україна дотримується своїх зобов'язань, а Росія ні, у нас з'являється право – і я тут проводжу аналогію з міжнародним договором – через недотримання і порушення домовленості контрагентом вийти з процесу. Це буде більше не юридичне, а політичне право. Однак санкції при цьому все одно діятимуть. Адже це не з нашої вини сталося порушення Мінських домовленостей.

Мінські домовленості закінчились 31 грудня 2015 р. Те, що у нас зараз є – це процес переговорів, своєрідний майданчик. Ідеться про спробу зберегти те, що можна зберегти, виходячи з тих зобов'язань, які були взяті сторонами в рамках «Мінська», розвинути або наповнити ці домовленості новим змістом. Я згоден із тим, що необхідно прораховувати ризики, але право виходу у нас з'являється.

Нормандський формат продовжує діяти. Адже він із двох напрямів полягає: переговори глав МЗС і політичних радників країн «четвірки». При цьому я не виключаю, що є ще невидима частина політичних переговорів окремих гравців за участю, наприклад, Сполучених Штатів. Ми ж бачимо лише вершину айсберга.

Мінський процес – низовий технічний рівень. Однак цей формат має значення. Тому що є конкретні результати. Це, наприклад, взаємне звільнення утримуваних осіб. Є окремі досягнення в економічній підгрупі ТКГ.

Це результат і Зеленського, і делегації в ТКГ. У рамках підгруп, що діють у Мінську, ведуться експертні переговори, присвячені якимось конкретним питанням. Але принципове рішення щодо них приймається на вищому рівні. Якщо ми в ТКГ заходимо в глухий кут, то включаються люди на вищих рівнях.

[\(Слово і Діло\)](#)

Верховна Рада України схвалила у другому читанні законопроект про зміни до Закону «Про систему іномовлення України» в частині програмної політики та території поширення. Документом пропонується запуск ефірного мовлення державного каналу на окупованих територіях і прикордонних районах.

Експерт із політичних питань Олександр Солонтай:

Це допоможе гарантувати конституційні права громадян України, які залишаються на окупованих територіях.

Якщо телеканал буде якісний, якщо мовлення буде якісним, то це допоможе реінтегрувати. Крім того, це забезпечить конституційні права навіть не для того, щоб реінтегрувати, а щоб інформувати їх. Оскільки через мовлення можна багато чим допомогти людям.

Такий мовник повинен інформувати людей щодо соціальних, культурних питань та щодо можливостей, які в них є на підконтрольній території.

Це передусім допоможе забезпечити права громадян, які опинилися там не з доброї волі. Систему іномовлення треба було реформувати, і влада повинна забезпечити якісне інформування громадян, які залишилися в ОРДЛО. Я підтримую необхідність доопрацювання й реформування цієї системи.

[\(Слово і Діло\)](#)

Тимчасово окуповані території Донбасу потрапляють до перспективних планів формування громад. Про це заявив Президент Володимир Зеленський. При цьому в анексованому Криму децентралізацію не планують.

Політолог, директор «Агентства моделювання ситуацій» Віталій Бала:

Статус тимчасово окупованих територій Донбасу може бути вирішений тільки в рамках реформи децентралізації, яка проходить у всій Україні. Тут є певна гра. Можливо, це спроби В. Зеленського ввести в оману не тільки росіян, але й українців: щоб не вносити зміни до Конституції (щодо статусу тимчасово окупованих територій. – Ред.), умовно кажучи, назвати це децентралізацією. Але це дуже небезпечний шлях.

Сама реформа децентралізації в контексті вирішення питання надання особливих повноважень Донбасу відкріє шлях до федералізації.

Політолог Петро Олещук:

Виконання Мінських угод може бути лише в рамках децентралізації. У будь-якому разі на практиці це реалізувати неможливо. Це, найімовірніше, покликано реалізувати позицію України в рамках Мінських угод. Ми говоримо про те, що ми готові реалізувати Мінські угоди. За Зеленського неодноразово йшлося про те, що реалізація цих домовленостей можлива не на основі якогось особливого статусу, а на основі надання повноважень відповідним громадам через децентралізацію. Тому це єдиний шлях реалізації Мінських угод. Імовірно, саме так потрібно трактувати слова Президента. Такий шлях не буде суперечити Конституції, оскільки дія закону про особливий статус окремих регіонів Донецької та Луганської областей не була продовжена.

Треба розуміти, що нічого антиконституційного тут немає, якщо ми говоримо про запровадження децентралізації на всій території України, без виокремлення особливих статусів для особливих регіонів. Про Крим зараз не

згадали, але він теж не повинен бути виокремлений. Зараз ідеться про заяви, але в результаті, я впевнений, Крим буде згаданий.

([Радіо Свобода](#))

Представник Росії на переговорах у Мінську Б. Гризлов заявив: «Будь-які спроби Києва змінити Мінські домовленості, в тому числі в частині черговості виконання заходів, можуть призвести до непоправних наслідків».

Політолог Олег Саакян:

Росія нервує. Уперше за всі ці роки були вивернуті і показані всьому світу російські паспорти присутніх з російської сторони громадян з окупованих територій Луганської та Донецької областей у Мінському процесі.

Також зараз була схвалена річна програма зі співпраці, подальшої імплементації ряду необхідних змін для зближення зі стандартами НАТО, наприклад.

Також ми чули заяви пана Резнікова, зокрема, можливі ініціативи щодо актуалізації Криму. Тобто за всіма параметрами на сьогодні говорити про проросійськість Зеленського і його команди вже точно не доводиться.

Але, з іншого боку, ще є чинники, які є для Росії тригерами. Перший – що із Зеленського проросійський політик не вдався. Другий – що в Росії всередині дуже серйозні проблеми: коронавірус, економічна криза. Причому вже російські економісти б'ють на сполох, що вона буде дуже затяжна, оскільки 30 % ВВП зараз Росія вже втратила і ще може втратити. (...) Третій момент – що не вдалося розхитати Україну. Багато хто з російських аналітиків думали, що по закінченні зими в Україні піде падіння рейтингу чинної влади, і російська картинка з «фашиствующими молодчиками», націоналістами, широкими протестами і руїною в Україні стане реальністю. А вийшло все з точністю до навпаки: рейтинги влади збереглися, Зеленський мігрує, перебуваючи в центристській позиції, більш артикульовано в проукраїнську позицію. І навпаки, рівень напруги в суспільстві не росте, тим більше, що коронавірус українське суспільство згуртував, якщо подивитися на соціологію.

Відповідно, для Росії вся ситуація ускладнюється. В ускладненій ситуації Росія ні що інше, крім як агресувати, не спроможна – тому і агресує на дипломатичному і військовому полях. Ми бачили активізації військові (...) – агонізують режими і борються, як можуть, створюючи відчуття обложеної фортеці серед своєї, перш за все, еліти, навіть не серед населення. Російській пропаганді просто нема куди далі нарощувати градус ненависті.

(...) Думаю, що це не підготовка масштабного наступу. Це – нагнітання страхів для міжнародної громадськості, оскільки європейські країни дійсно не хотіли б активізації бойових дій. Це може мати досить серйозні наслідки для загальноєвропейської безпеки, тому для них головне – щоб ситуація не виходила з-під контролю. Це більше є апелюванням до страхів цих європейських дипломатів.

Також це тримання в тонусі власного населення: «Ми можемо, раптом що, ми підемо». Хоча слід нагадати, що десь рік тому, коли була інформація про можливу активізацію бойових дій, половина окупаційного керівництва з Горлівки швидко вивезла свої сім'ї. Вони прекрасно розуміли, що при будь-якій активізації Горлівка може відразу потрапити в кільце. Відповідно, там чітко оцінюють власні військові бойові можливості і розуміють, що, навіть якщо Росія буде втручатися, то це буде обмежене втручання.

Російська політична, економічна система на сьогодні не витягне війни. У російському суспільстві немає консенсусу щодо продовження бойових дій. Ми бачимо, що довіра до влади падає. Тоді ще більше зросте антиросійськість і резистивність, здатність до оборони і захисту українського суспільства як такого від різних впливів, у тому числі і гібридних.

(...) Мінськ – це такий дуже хиткий кістяк, якась «риба», можливо, домовленостей і плану дій. Там кожен пункт, навіть прописаний, передбачає деталізацію механізмів, способів контролю за ними, можливих покарань у разі невиконання, певні санкції. Цього нічого немає, уже не кажучи про те, що там купа білих плям.

За цей час Росія в односторонньому порядку дуже серйозно змінювала контекст, у якому існує Мінськ. Наприклад, була введена «рублева зона» на окупованій території, була так звана націоналізація підприємств (попросту крадіжка їх у власника), введення російської освітньої програми з певними регіональними особливостями так званих «ЛДНР»: їхня історія місцевої героїзації таких убивць, як Моторола, Гіві. Це зміна в структурі економічної території: розграбування підприємств, вивезення їх до Росії, оборонного сектора. А які не могли вивезти, просто розпиляли на металобрухт.

Росії треба, щоб ми повернулися в ситуацію, коли ми можемо припинити вогонь і підійти взагалі до політичного рішення. І тоді дійсно, на жаль, у Мінську контроль за кордоном є (в порядку денному. – Ред.) після того, як будуть проведені вибори. Але там не сказано, що механізм про взяття кордону під контроль розробляється після виборів, він точно повинен бути до цього. Відповідно, певні компоненти щодо гарантії з узяття кордонів теж можуть бути до цього і, відповідно, можуть бути механізми взяття цієї межі третьою стороною до виборів, щоб були гарантії взяття їх під контроль після виборів. Тобто можливі різні модальності.

У будь-якому випадку, це питання не регламентоване, на нього немає відповіді, воно просто окреслено як певне питання. Росія, коли відкидає безпеку, яка прописана перед політичним урегулюванням, фактично сама порушує логіку послідовності Мінських домовленостей, апелюючи тільки до того, що в кінці вказано один за одним, забуваючи, як мінімум, про припинення вогню і розведення військ.

А зараз на майданчику ООН Росія заявляє, що поки не будуть зняті санкції, на припинення бойових дій розраховувати не доводиться. Вибачте, а де в Мінську записані санкції? Тобто фактично Росія крутить домовленостями, як циган сонцем, і потім намагається апелювати до

вирваних із контексту частин, які між собою дійсно зав'язані в Мінську. І тут треба сказати, що українська дипломатія очевидно пропустила цей момент. І зовнішня політика була в руках Президента, фактично він займався і підписував – вони упустили цей момент. Я думаю, що несвідомо, але історія розставить усе по своїх місцях.

Я думаю, що тут є проблема внутрішнього політичного елітарного консенсусу щодо Мінська. Владі сьогоднішній потрібно дуже серйозно попрацювати, щоб в українському суспільстві був знятий цілий ряд страхів щодо Мінська, але при цьому було пояснено, для чого він узагалі може бути використаний. Тому що мир знайти в Мінську точно не вдасться, для цього в кращому випадку є «нормандський формат», який теж вимагає цілого ряду милиць, щоб він хоча би дивився в потрібному напрямку. Але демонізація Мінська за ці роки була проведена шалена.

Росія досить сильна, щоб нав'язувати свою позицію, але недостатньо сильна, щоб мати можливість її реалізувати. А Україна недостатньо сильна, щоб могла проігнорувати Росію і нав'язувати своє, але й не дуже слабка, на жаль для Росії, щоб здатися.

Росія втручалася в Грузію, Молдову, там ситуація для неї була простішою, тому що цим країнам набагато легше змиритися з власною позицією, коли вони є затиснуті в геополітичних лещатах. А для України – країни з великими амбіціями, але з малими можливостями – у нас є виправдана претензія бути суб'єктом міжнародної політики. Але при цьому в нас не вистачає сил і можливостей: питання про пана Ахметова та інших, як мінімум. Тому що країни є неуспішними не через відсутність ресурсів, а через відсутність якісного управління.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Політолог Костянтин Батозський:

Ці всі хаотичні коливання: сьогодні ми воюємо, завтра не воюємо – це усвідомлена поведінка Росії. Вона спрямована не на те, щоб домогтися якогось конкретного результату, а на те, щоб максимально розхитати і дестабілізувати ситуацію. Це така Росія, такий дипломатичний «тітушка»: однією рукою б'є, а іншою закликає миритися і проводити переговори. Так само Радянський Союз свого часу активно боровся за мир і розміщував ядерні боєголовки у Європі.

Україні завжди треба виходити з максимальної загрози і прогнозувати максимальний ризик. Стратегічний інтерес Росії в нашому напрямку полягає в тому, щоб забезпечити Крим поставками води, легітимізувати анексію і закріпити в українському праві особливий статус окупованих територій Донбасу.

Я би на місці української делегації приїжджав би на всі міжнародні переговори і доносив би до росіян просту річ: ось наші умови. Якщо ви на них не погоджуєтесь, то завжди знайте, що українці битимуться за свою землю до кінця. І найменший крок вправо, крок вліво від існуючих позицій з

вашого боку призведе до того, що у нас просто натовпи добровольців вийдуть захищати свою батьківщину від агресії.

Заява про можливий вихід країни з переговорів у Мінську – це дипломатична гра і спроба України надати собі «велику суб'єктність». Україні давно пора виходити з Мінська, тому що він повністю себе вичерпав, Україна має повне моральне право про це говорити, не боячись наслідків.

З приводу заяв представників окупаційної влади Донецька і Луганська про приведення в повну бойову готовність «військ»: зазвичай таке відбувається напередодні зміни лідерів окупаційних адміністрацій. І зазвичай це не говорить про те, що наступальну операцію проведуть на ділі. Це блеф для вирішення внутрішніх проблем. Це також необхідно для того, щоб у жителів окупованих територій підтримувати цей «дух війни». Тому що списати всі невдачі і злидні, розвал і цей сором, у якому вони живуть, можна тільки з міркувань війни.

Експерт-міжнародник Андрій Бузаров:

Загострення на дипломатичному фронті – це результат непорозуміння або недовіри між Єрмаком і Козаком. Вони могли не зійтися через різне розуміння домовленостей «нормандської четвірки» в Парижі 9 грудня 2019 р.

Позиція Росії на Донбасі не змінюється ось уже шість років, а от Україна і новий Президент спочатку пішли на поступки, а зараз повернулися до політики Петра Порошенка. І Росії це не подобається. З березня почалася серйозна пробуксовка в новому форматі взаємин із Росією, який був розроблений новою командою В. Зеленського. Росія дає зрозуміти через висловлювання Лаврова, через заяви окупаційних адміністрацій «ДНР – ЛНР», через аналітиків, що спроба огорожі, будівництва нової стіни, швидше за все, призведе до різкого загострення ситуації на Донбасі.

Керівництво України в цій ситуації бачить певну бездіяльність заходу. Наприклад, незрозумілою є позиція президента США Дональда Трампа з приводу Донбасу і з приводу України. Немає єдності позицій по відношенню до дій Росії і у Європі.

Уся команда В. Зеленського, яка займається переговорним процесом, потрапляє в складну позицію. З одного боку – вони пішли на переговори. З іншого боку – вони намагаються виграти час. Напевно, я ризикну припустити, що команда Зеленського намагається виграти 5–6 місяців і дочекатися того, хто ж буде президентом США, щоб по-новому подивитися спільно на деякі моменти, пов'язані з Донбасом і з Росією. Природно, це Росія чудово розуміє. І Росія буде в найближчі кілька місяців, до кінця року, використовувати паралельно дипломатичний тиск і свої збройні сили, формування на Донбасі для тиску на керівництво країни, щоб воно пішло на якісь поступки.

Вийти з Мінських угод – якби В. Зеленський і його команда хотіли, то вони вже давно б вийшли. Вихід із Мінських угод не є способом вирішення конфлікту на Донбасі або способом деокупації Донбасу чи Криму. Це більше буде сигнал. Але найприкріше те, що якщо таке Україна зробить, то відразу

ж наші західні союзники скажуть: ну як же, ми ж визнаємо Мінські угоди, ми ж вас підштовхуємо. Особливо Німеччина і Франція. Поки ми не бачимо з вуст французьких, або німецьких, або інших європейських чиновників, і американських у тому числі закликів до перегляду Мінських угод. Перегляд або вихід з Мінських угод може бути неправильно сприйнятий серед наших західних союзників. Якщо вихід із Мінська підтримають на заході, то його можна виносити на порядок денний.

Росія в тиску на Україну буде використовувати «кримське питання». Але воно не буде ключовим. Адже нове керівництво країни свідомо прибрало тему Криму з комплексу переговорів із Росією.

Прогнози

(Слово і Діло)

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства вважає, що у 2020 р. в Україні зберуть лише 60 млн т зернових і зернобобових культур.

**Голова Національної ради економічного розвитку
Олексій Дорошенко:**

У 2020 р. рекордного врожаю в Україні точно не буде. Зернових буде менше на кілька мільйонів тонн, але конкретно прорахувати ніхто не може. Зараз усе залежить від дощів.

Сильно й безповоротно постраждали південні регіони. Інші регіони потроху відновлюють свої плани. Напевно, більших втрат не буде.

Скільки б ми не зібрали зернових, на внутрішню ціну на хліб, крупу це практично не вплине. Винятком буде лише гречка. Решту ми збираємо більше, ніж споживаємо. Усе переважно йде на експорт: кукурудза, пшениця.

Невідомо поки, яким буде урожай жита. Україна – імпортер цього виду зерна, тому чорний хліб дорожчає швидше за білий, зауважив співрозмовник.

Щодо зернових, то важливо, чи буде зростати світова ціна на них, чи ні. Поки що ціна стабільна. У березні було зростання невелике, у квітні ціна впала, зараз усе досить стабільно. Тому цього разу підстав для зростання поки немає. Якщо у світі пшениці зберуть менше, тоді, можливо, у серпні – вересні ми побачимо зростання ціни на зернові. Однак, яким буде це зростання, не можна сказати, занадто далекі плани.

Під питанням урожай овочів, тому що якраз південний регіон забезпечує багатьма товарами, наприклад, цибулею, капустою. Україна на сьогодні не забезпечена власною цибулею, та ситуація може погіршитися.

Попередні три роки показали, що громадяни дедалі менше займаються городями. Тому картоплі, капусти, цибулі стало набагато менше. Цьогоріч наклалося й те, що багато хто не зміг ще й доїхати на дачі або до городів. Відповідно, продукції буде ще менше, що може підвищити ціни на овочі.

Однак зараз горизонт планування дуже маленький – тиждень, два. Що буде восени з цінами, незрозуміло.

Низька купівельна спроможність буде стримувальним фактором зростання цін. Однак все одно Україна вийшла на те, що більша частина продуктів уже коштують дорожче, ніж у Європі.

В Україні вже перетнулися як імпортні, так і вітчизняні продукти. Вітчизняних – близько 80 %, імпортних – близько 15 %. Вони ведуть боротьбу між собою. Коли імпорту в ціні дешевше, знижується в ціні і вітчизняна продукція. Але в будь-якому разі ціна на внутрішньому ринку вже не може бути нижчою, ніж у Польщі, наприклад. Якщо ціна в Польщі не

падатиме, то ніяка внутрішня купівельна спроможність не вплине на зниження цін. Собівартість продукції буде говорити сама за себе. Дешевше просто не будуть продавати. Підстав для зростання зараз немає. Але кожні два тижні можуть змінити ситуацію. Влітку традиційно очікується зниження цін на овочі, дефляція. Але, як буде цього року, точно невідомо.

[\(Слово і Діло\)](#)

На виборах восени цього року фактор місцевих партій буде найбільш потужним.

Директор Центру політичних досліджень «Пента» політолог Володимир Фесенко:

«Європейська солідарність» може виграти вибори у Львові, на Галичині, у деяких регіонах Центральної України. Також «Батьківщина» може взяти місцями Центральну й Західну Україну. «Слуга народу», напевно, буде серед фаворитів. Найсильніші позиції в них у південних регіонах.

У разі епідеміологічного загострення партія Президента може втратити половину свого річного рейтингу. Якщо ж ситуація з рівнем захворюваності буде помірною, то по країні партія В. Зеленського може набрати близько 20 %. Цього достатньо, щоб представити фракцію в більшості регіонах країни, а в деяких, можливо, вони будуть і переможцями.

«Слуга народу» самостійно не зможе створити більшість у радах, доведеться йти на коаліцію з мерами, окремими партіями. На Заході, напевно, будуть домовлятися з «Голосом», на Півдні – з партіями місцевих еліт.

СН висунула пропозицію про те, щоб встановити національний виборчий бар'єр у 5 % на місцевих виборах. Але подолати 5 % на місцевих виборах може лише кілька партій. «Слуга народу» не піде на такі виборчі зміни.

Крім того, у «Слугі народу» допускають варіант позафракційного балотування для мерів. Тому з деякими чинними мерами партія Зеленського співпрацюватиме. Це дасть можливість СН створити плацдарм для впливу на місцевих виборах-2020. Однак у будь-якому разі монопольної перемоги й такого результату, який був на парламентських виборах, цього разу президентська партія не отримає.

[\(Слово і Діло\)](#)

У Мінекономіки запевняють, що продовольчий ринок наповнений товарами, ціни стабільні та контрольовані.

Економічний експерт Олег Гавриш:

В Україні достатньо потужностей і продуктів, щоб себе забезпечити. Крім того, близько 10 % аграрної продукції, яку ми виробляємо, йде на внутрішній ринок, а все інше – експортується. Внутрішній ринок стабільний, продовольчий дефіцит Україні не загрожує.

Скорочення врожаю дійсно очікується, але це вдарить по експорту, а не внутрішньому ринку. Якщо урожай менше, експорт слабший. Зменшення об'ємів врожаю призведе до того, що Україна отримає менше валютної виручки. Однак потрібно врахувати, що істотно впали ціни на те, що ми імпортуємо: газ, нафту.

За даними останніх місяців, обсяги імпорту та експорту були приблизно однакові, не було перекосу в бік імпорту, як раніше. Навіть якщо знизиться обсяг експорту, це буде погано, оскільки відбудеться скорочення робочих місць. Однак у цілому для курсу гривні, для внутрішнього ринку це не так уже і згубно. Дефіциту продуктів не буде, але ціни можуть вирости. Якщо товару менше, його намагаються продати дорожче. Але це не означає, що буде криза. Просто щось буде коштувати дорожче.

Глава Національної ради економічного розвитку
Олексій Дорошенко:

Зараз головне питання не в дефіциті товарів, а в ціновій стабільності в умовах девальвації гривні. Велике значення мають валютні коливання. Також є нерозуміння того, що буде з постачанням із-за кордону.

Якщо курс буде 27–28 гривень за долар, практично всі продукти подорожчають від 2 до 5 %. Якщо буде відкат назад, ситуація буде такою, як раніше.

[\(Слово і Діло\)](#)

Головним ризиком для бізнесу восени залишається можливість другої хвилі епідемії коронавірусу.

Економіст-аналітик Борис Кушнірук:

Тенденції покращення економічної ситуації після виходу з карантину будуть поступовими. Ми точно не повернемося до повного відновлення економіки в цьому році й не повернемося до такого рівня обсягів, як були на початку року. Восени вже можливі нові обмеження у зв'язку з другою хвилею пандемії. Сподіваюсь, уряд не стане затискати так економіку, але втрати будуть значні. Насамперед будуть страждати від цього малі підприємства. Але підприємці можуть частково підготуватися заздалегідь. Водночас, якщо бізнес напряму залежить від доходу людей, то зробити щось важко: доведеться або скоротити частину персоналу, або взагалі закритися.

Нова хвиля коронавірусу восени може також вдарити по підприємцях. Водночас, восени ситуація стабілізується.

Тенденція буде покращуватися. Бізнес поступово буде відновлюватися. Вочевидь, ситуація буде повертатися у звичне русло, але не відразу. Проте дехто буде змушений припинити діяльність через відсутність обігових коштів. Усе це позначиться на активності.

Не всім підприємцям вдасться пережити кризу. Найшвидше відновиться сфера послуг. Підприємцям, які займаються ремонтами, сантехнікою тощо, важко буде повернутися до попередніх обсягів замовлень. Ресторанний бізнес точно переживе ці часи.

Інфографіка

(Денис Шмигаль)

УРЯД ПОСЛАБЛЮЄ КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ

У РЕГІОНАХ, В ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПОСЛАБЛЕННЯ КАРАНТИНУ, З 1 ЧЕРВНЯ ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ

- ✓ Робота закладів фізичної культури і спорту
- ✓ Спортивні зали
- ✓ Фітнес-центри
- ! групові заняття до 10 осіб
- ! Заборонено групові заняття для дітей до 12 років

- ✓ Відвідування занять у закладах освіти
- ! у групах до 10 осіб
- ✓ Проведення атестації здобувачів вищої освіти та відповідних підготовчих заходів
- ✓ Отримання документів про професійну (професійно-технічну) та вищу освіту
- ✓ Участь в освітньому процесі, пов'язаному з освітою дорослих, у публічному захисті наукових досягнень у формі дисертацій та відповідних підготовчих заходах
- ✓ Проведення професійно-практичної підготовки та державної кваліфікаційної атестації в закладах професійної (професійно-технічної) освіти
- ✓ Проведення підготовчих заходів до практичної підготовки на виробництві
- ✓ Проведення лабораторних робіт та тренажерних занять

- ✓ Перевезення пасажирів залізничним транспортом в усіх видах внутрішнього сполучення
- ! в межах кількості місць для сидіння, передбачених технічною характеристикою транспортного засобу
- ✓ Міжбласні пасажирські перевезення автомобільним транспортом
- ! в межах кількості місць для сидіння, передбаченої технічною характеристикою транспортного засобу
- ! У разі здійснення перевезення до регіону, в якому не застосовується послаблення протиепідемічних заходів, дозволяється перевезення в межах 50% кількості місць для сидіння

- ✓ Особам старше 60 років, які є представниками спортивних клубів або тренерсько-викладацького персоналу, брати участь в організації та проведенні спортивних змагань

- ✓ Не перебувати на обсервації чи самоізоляції особам, які приїжджають в Україну з-за кордону чи перетинають лінію розмежування з тимчасово окупованими територіями для складання ЗНО

(Луганська обласна державна адміністрація)

УРЯД ПОСЛАБЛЮЄ КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ

З 22 травня в усіх областях запроваджується адаптивний карантин

У РЕГІОНАХ, В ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ
ПОСЛАБЛЕННЯ КАРАНТИНУ, ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ

3 22
ТРАВНЯ

Проведення спортивних заходів до 50 осіб та без глядачів (заходи понад 50 осіб погоджуються з МОЗ)

Проведення релігійних заходів (не більше однієї особи на 10 м²)

Міський (окрім метрополітену), приміський та внутрішньообласний транспорт

Діяльність готелів (без ресторанів)

3 25
ТРАВНЯ

Метрополітен

Відвідування закладів дошкільної освіти

Послаблення протиепідемічних заходів здійснюється на території регіонів, які одночасно відповідають таким ознакам:

- ✓ інцидентність (середня кількість нових випадків COVID-19 за останні 7 днів на 100 тис. населення) складає менше ніж 12 осіб на 100 тис. населення
- ✓ завантаженість ліжок у закладах охорони здоров'я, визначених для госпіталізації пацієнтів з підтвердженим випадком COVID-19, становить менше 50%;
- ✓ середня кількість тестувань методом полімеразної ланцюгової реакції та імуноферментного аналізу складає більш ніж 12 на 100 тис. населення протягом останніх 7 днів.

Перегляд рішень здійснюється кожні 7 днів

Адаптивний карантин дає змогу регіональним комісіям ТЕБ і НС посилювати протиепідемічні обмеження в разі виявлення спалахів захворювання, або послаблювати їх, якщо це не суперечить встановленим обмеженням на загальнонаціональному рівні.